సంపుటము- VIII
నెం. 3

24 ఏప్రిల్, 1990,
మంగళవారము,
(శక సం. 1912,
వైశాఖం-4)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయసూచిక

		పేజీ.నెం.
1.	ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు.	.. 185
2.	స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న – వాగ్రూప సమాధానములు.	.. 224
3.	సభా కార్యక్రమము.	.. 227
4.	రూలు – 304 క్రింద సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం.	..
	1. మెదక్ జిల్లాలో త్రాగునీటి ఎద్దడిని గూర్చి.	.. 244
	2. గుంటూరు జిల్లాలో చినగార్లపాడు గ్రామంలో శ్రీ పిచ్చాసాహెబ్ హత్య గూర్చి.	.. 250
	3. మహబూబ్ మాన్షన్ గూర్చి.	.. 253

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.
1990.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి
ఉపసభాపతి	: శ్రీ ఎ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు
	: శ్రీమతి ఎస్. ఉమాదేవి వెంకటస్వామిరెడ్డి
	: శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
	: శ్రీ కె. కళావెంకటరావు
	: శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు
	: శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శి	: శ్రీ పి. సత్యనారాయణశాస్త్రి
ఉపకార్యదర్శులు	: శ్రీ వి.వి. భాస్కరరావు
	: ఎన్. సూర్యనారాయణమూర్తి
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీమతి ఎస్.జి. సుమిత్రాబాయి
	: శ్రీ ఏ. పద్మనాభన్.
	: శ్రీ జి. సూర్యనారాయణరెడ్డి
	: శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి
	: శ్రీ బి.వి. రామారావు
	: శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
	: శ్రీ కె. శౌరిరెడ్డి
	: శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
	: శ్రీ ఏ.డి. భాస్కరరెడ్డి
చీఫ్ రిపోర్టర్	: శ్రీ ఎం.హెచ్. కేశవరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(రెండవ సమావేశము : ఇరవై ఏడవ రోజు)

మంగళవారము, ఏప్రిల్ 24, 1990.

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

మండల ప్రజాపరిషత్తులలోని స్వీపర్లకు జీతాలను చెల్లించుట

76–

*717–సర్వశ్రీ డి. రాజగోపాల్ (అవంట), పి. రామయ్య (నిడుమోలు), బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర), ఎస్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్):– పంచాయతీరాజ్య శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మండల ప్రజాపరిషత్తుల ప్రాథమిక పాఠశాలలలోని స్వీపర్లకు అగంతుకనిధి నుండి చెల్లించుచుండిన జీతాలను నిధుల కొరతవల్ల గత 9, 10 నెలలుగా వారికి జీతాలను చెల్లించని విషయం ప్రభుత్వమునకు విదితమేనా;

(ఆ) స్వీపర్ల జీతాలను రూ. 250 లకు పెంచిన విషయం, అగంతుక మొత్తాలను సవరించని విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, స్వీపర్లకు జీతాలను సక్రమంగా చెల్లించుటకు, సరిపడునంతగ ఆగంతుక గ్రాంటులను సవరించుటకు తీసుకొన్న చర్య లేమి?

పంచాయతీరాజ్‌శాఖామంత్రి (శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి):– (అ) నిధుల కొరతమూలంగా గత అనేక మాసాల నుండి మండల ప్రజాపరిషత్తుల పాఠశాలలోని ఆగంతుక ఉద్యోగులకు వేతనాలను చెల్లించడంలేదని ఆరోపిస్తూ, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా, జడ్చర్ల శాసనసభ్యులు శ్రీ సుధాకరరెడ్డిగారి నుండి ఒక లేఖ అందింది.

(ఆ) అవునండీ, అంశకాలిక ఆగంతుక ఉద్యోగుల సంఖ్యను, అదనపు నిధులను ఏర్పాటుచేయడానికి సంబంధించిన ఆర్థికపరమైన విషయాలను సూచిస్తూ ప్రతిపాదనలను పంపవలసిందిగా అందరు జిల్లా అభివృద్ధి అధికారులకు వ్రాయడం జరిగింది.

(ఇ) జిల్లా విద్యాశాఖాధికారులకు 1989–90 సంవత్సరానికిగాను విద్యాశాఖ పూర్తి బడ్జెటు కేటాయింపును విడుదల చేసినందున అంశకాలిక ఆగంతుక ఉద్యోగులకు

* An asterisk before the name indicates confimation by the Member.

(స్వీపరులతోసహా) వేతనాలను సత్వరమే చెల్లించేటట్లు ఏర్పాటుచేయాలని అందరు జిల్లా అభివృద్ధి అధికారులకు ఆదేశాలను జారీచేయడం జరిగింది. కేటాయించిన మొత్తం తగినంతగా లేనట్లయితే, సాధారణ నిధుల నుండి కూడా వ్యయాన్ని భరించవలసిందిగా జిల్లా అభివృద్ధి అధికారులను కోరడం జరిగింది.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- మంత్రివర్యులు చెప్పిన సమాధానంలో యీ స్వీపర్లకు సంబంధించిన కంటింజెన్సీ ఫండ్ 6 శాతం పాత స్కేల్సు బట్టి యిస్తున్నారు. కాని కొత్తగా రివైజ్ అయిన స్కేల్సు ప్రకారంగా ఆ కంటింజెంటు ఫండును పెంచాలని స్వీపర్లు ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే జిల్లాలలో 10, 12 నెలలనుంచి జీతాలు యివ్వడంలేదు. ఎందుకంటే స్వీపర్ల జీతాలు 100 నుంచి 175 వరకూ పెరిగాయి కాబట్టి ప్రభుత్వం సెపరేట్‌గా వారికి డబ్బు సహాయం చేయడం చాలా అవసరం. ఇప్పుడు 100 నుంచి 170 వరకూ జీతాలు పెరిగాయి కాబట్టి యీ కంటింజెంటు ఫండ్‌ను 6 శాతం నుంచి 12 శాతంకు పెంచుతారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- ఈ కంటింజెన్సీ గ్రాంటును 6 శాతం నుంచి 12 శాతంకు పెంచలేదు. అది పెంచాలని ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. ఇప్పుడు సభ్యులు సుమారుగా 10 మాసాలనుంచి స్వీపర్లకు జీతాలు యివ్వడంలేదని చెప్పారు. కానీ 21-6-1989 తేదీన 2 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలు, 11.10.1989వ తేదీన ఒక కోటి 25 లక్షల రూపాయలు మొత్తం 5 కోట్ల రూపాయలను యీ కంటింజెన్సీ ఫండ్‌కు జమకు గాను యివ్వడం జరిగింది. దీనిని స్వీపర్ల జీతాలకు ఉపయోగించుకోవచ్చును.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అసలు యీ ప్రశ్న ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటువారికి సంబంధించినది. పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటుది కాదు. ఎందుకంటే యీ 6 శాతం గ్రాంటు యిచ్చేది ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటువారు. మండలాలలో టీచర్సు జీతాలు యివ్వడానికి గాను 6 శాతం గ్రాంటుగా యిస్తున్నారు. దానిలో నుంచి 75 రూపాయలు స్వీపర్లకు యివ్వాలి. పారు స్కూలు బిల్డింగ్సు మెయిన్‌టెనెన్ చేసుకోవాలి. డి.ఎ మెర్జి అయిన స్కేల్సులో జీతాలు యివ్వాలి విద్యుత్, నీటి సరఫరా చార్జీలు కట్టుకోవాలి. ఇప్పుడు యీ స్వీపర్లకు మొదట 75 రూపాయలు ఉంటే దానిని 150 రూపాయలు తరువాత దానిని 200 రూపాయలు చేసారు. అందువల్ల యీ స్వీపర్లకు స్కూల్సులో జీతాలు యివ్వలేని పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ పరిస్థితులు ఆసరాగా తీసుకొని మేనేజిమెంటువారు ఉన్న జీతమును కూడా యివ్వకుండా డబ్బులేదని అంటున్నారు. కాబట్టి ఇపుడు యీ ప్రభుత్వం కంటింజెన్సీ ఫండ్ పెంచకుండా యీ జీతాలు వారికి ఎట్లాగు యివ్వగలుగుతారు. ఇప్పుడు లెక్చరర్లకు జీతాలు పే చేస్తూ చిన్న ఉద్యోగస్తులకు జీతాలు యివ్వలేని పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు ఏమి చేయగలుగుతాము? ఈ యిబ్బందులు తీర్చడానికి గాను మంత్రిగారు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పాలని కోరుతున్నారు. ఇప్పుడు జనరల్ ఫండునుంచి యివ్వవలసిందిగా ఆదేశాలు యిస్తూ ఆ ఆర్డర్సును టేబుల్‌పై పెడతారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆర్డర్సును రేపు మంత్రిగారు టేబుల్‌పైన పెడతారు.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- ఎస్. సర్.

యీ టీచర్సు జీతాలు పెంచడానికి 6 శాతం నుంచి కంటిన్‌జెన్సీ ఫండ్‌ను 10 శాతంకు పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. కాబట్టి అట్లాగ పెంచడం జరిగినప్పుడు వారికి జీతాలు సకాలంలో వస్తాయి. ఆ జీ.ఓ. యిష్యూ చేసిన తరువాత సభవేదిక ముందు ఉంచడానికి నాకు ఏమీ అభ్యంతరములేదు. ఈ విషయంలో 5 కోట్ల రూపాయలు యిదివరకే రిలీజ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఏ. మాధవరెడ్డి (భువనగిరి):– స్వీపర్లకు జీతాలు రావాలంటే 6 పెర్సంటు నుంచి 12 పెర్సంటుకు పెంచాలి. రెండవది స్వీపర్లు చాలాకాలం నుంచి పనిచేస్తున్నారు. జిల్లా పరిషత్తులో అటెండర్సు పోస్టులు చాలా ఖాళీగా ఉన్నాయి. 15/20 సంవత్సరాల నుంచి పనిచేస్తున్న స్వీపర్లను ఆ పోస్టులలో ప్రమోట్ చేయడానికి పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– నేను పరిశీలన చేయిస్తాను.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు (మంథని):– ఇక్కడ 'బి' ప్రశ్నకు సాలరీ రు. 250/– లకు 8 ఏమైనా పెంచారా అంటే ఇంత పెంచుతామని చెప్పలేదు. కరీంనగర్‌జిల్లా పరిషత్తు ఓ రిజల్యూషన్ చేసింది. మీరు కంటిన్‌జెన్సీ ఫండ్ పెంచడం లేదు. అది పెంచకుండా వారికి సేలరీస్ ఇవ్వాలి అంటే, ఆరు నెలల నుంచి మహదేవపూర్, మంతెన ప్రాంతాలలో వారికి సేలరీస్ రాకుండా ఉన్నాయి. దీని మీద రిజల్యూషన్ చేసి పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కి పంపడం జరిగింది. మీ దగ్గర నిధులు విడుదల చేశారు అన్నారు. డి.ఇ.ఓ. గారిని అడిగితే నార్మల్ ఫండ్స్ నుంచి పే చేయమన్నారు. నార్మల్ ఫండ్స్ మైనస్‌లో రన్ అవుతాయి పంచాయితీ మండలాలలో. ప్లస్ అవడం లేదని పే చేయడం లేదు. సత్వర చర్య తీసుకొని సేలరీస్ ఇవ్వాలని ఎన్ని రోజులలో ఇస్తారో టైమ్ బౌండ్‌గా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– జాయింట్ ఏక్షన్ కమిటీ ఒప్పందం ప్రకారం రు. 250 ఫిక్స్ చేయడం జరిగింది. ఈ డబ్బును పే చేయమని డి.డి.వో లకు డైరక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా పే చేయడం జరుగుతోంది. ఎక్కడయితే ఎమౌంట్ త్వరగా రాలేదో అక్కడ జనరల్ ఫండ్స్ నుంచి ఇవ్వమని చెప్పి కూడా కోరడం జరిగింది.

చక్కెర కర్మాగారాల జోనులలోని రోడ్లు

88–

*295–శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్‌పల్లి):– పంచాయతీ రాజ్య శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఆయా ప్రాంతాలలో చక్కెర సెస్సు రుపేణా వసూలు చేయబడిన డబ్బుతో చక్కెర కర్మాగారాలు జోనులలోని రోడ్లను అభివృద్ధి చేయని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, చెఱకు పండించురైతులకు సహాయము చేయు నిమిత్తం అట్టి రోడ్లను అభివృద్ధి చేయుటకు ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలేమి?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- (ఎ) లేదండి.

(బి) ఏడవ ప్రణాళికా కాలములో ప్రభుత్వం చక్కెర ఫ్యాక్టరీల జోన్స్‌లోని రోడ్లను అభివృద్ధి చేయడం కోసం పంచాయతీరాజ్ శాఖకు రు. 514.98 లక్షలు విడుదల చేసినందున ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను మీకు సవినియంగా మనవిచేసుకుంటున్నాను. అధికారులు బాధ్యతారహితంగా ఉండడం వల్ల గత అయిదు సంవత్సరాల నుంచి బాధపడు తున్నాము. ఇందులో ఆర్ అండ్ బి శాఖామాత్యులు శ్రీనివాసులరెడ్డిగార్కి వినతిపత్రాన్ని ఇచ్చాను. వారు అంగీకరించి దయతో చీఫ్ ఇంజనీరు, సెక్రటరీగారితో సమావేశం ఏర్పరిచారు. ఈ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ నుంచి రు. 5 షుగర్ సెస్‌గా వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా షుగర్ సెస్ క్రింద వసూలు చేసిన డబ్బును సంబంధిత షుగర్ ఫ్యాక్టరీ జోన్‌లో రోడ్ల డెవలప్‌మెంట్ కోసం, అలాగే అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వ ఆర్డర్ కూడా ఉంది. ఆ ప్రభుత్వ ఆర్డర్‌కు భిన్నముగా అధ్యక్షా, మీ నియోజకవర్గములో ఉన్నటువంటి ఆ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ క్రింద వసూలు చేసిన డబ్బు ఆ ఫ్యాక్టరీ జోన్‌లో ఖర్చుపెట్టే బదులు గోదావరిఖనిలోనో, మరెక్కడనో ఖర్చు చూపెడుతున్నారు. వేరు చెప్పినట్లుగా ఎమౌంట్ అంతా ఇక్కడ పూల్ అవుతుంది. దానిలో పంచాయతీ రాజ్, ఆర్ అండ్ బి, మున్సిపాలిటీస్ ఈ మూడు విభాగాలకు కొంత శాతం డబ్బు కేటాయించి జనరల్ బడ్జెట్‌లో పూల్ చేసి జనరల్ బడ్జెట్‌లో దీనికి ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఈ విధంగా ఖర్చు పెట్టడానికి ఏదయితే జి.వో. ఉందో దానికి భిన్నముగా ప్రభుత్వ విధానం జరుగుతూ ఉంది. గతములో ప్రయత్నం చేశాము, ఇప్పుడు కూడా చేశాము. నా దగ్గర ఫ్యాక్టరీ నుంచి రు. 50 లక్షలు ఈనాడు మీరు వసూలు చేస్తే - ముత్యంపేట షుగర్ ఫ్యాక్టరీ నుంచి రు. 10 లక్షలు కూడా ఖర్చు పెట్టలేదు. గత 10 సంవత్సరాల నుంచి ఖర్చుపెట్టకుండా You are exploting the factory zone. ఇంత బాధ్యతా రహితంగా ఆఫీసర్స్ నిద్రపోయి ఉంటే మా రిప్రజెంటేషన్ ప్రతి మంత్రిగారి దగ్గర పెట్టినాము. పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారి దగ్గరికి పోతే, ఆర్ అండ్ బి శాఖ మంత్రిగారి దగ్గరకు పొమ్మంటారు. ఆర్ అండ్ బి శాఖ మంత్రిగారి దగ్గరకు పోతే ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ దగ్గరకు పొమ్మంటారు. అక్కడికి పోతే కేబినెట్ డెసిషన్ తీసుకోవాలి అంటున్నారు. కనీసం ఒక కాన్షష్ మైండ్ అప్లయి చేసి ఏ విధంగా ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని ఆలోచించే సంబంధిత అధికారులు లేకపోవడం వల్ల మమ్ములను ఏమి చేయమంటారో చెప్పండి. They are doing against the existing G.O. You are spending elsewhere. మా షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి కేన్ తీసుకుపోతూ ఉంటే రోడ్లు బాగాలేకపోవడం వల్ల సగం కేన్ కిందే పడిపోతోంది. ఎవరికి చెప్పుకున్నా లాభం మా దగ్గర లేదు కాబట్టి మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారు ఒక్కరూ సమాధానం ఇస్తే సరిపోదు. షుగర్ సెస్ నుంచి వారి పెర్సంటేజ్ కొంత మాత్రం ఉంది. కాబట్టి దయచేసి మీరు ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, పంచాయితీరాజ్, సెక్రటరీ, ఆర్ అండ్ బి సెక్రటరీని, సంబంధిత అధికారులను అందరినీ పెట్టి ఒక పోలసీ నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- What is the present policy? ఎక్కడయినా ఖర్చు పెట్టినట్లు ఉందా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- దీనిలో 16 కిలోమీటర్స్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ పరిధిలోనే ఖర్చు పెట్టాలని ఉంది. ఆ విధంగా ఇనస్ట్రక్షన్స్ ఉన్నాయి, జి.వో కూడా ఉంది. నిజాం షుగర్స్‌లో మాత్రం 24 కిలోమీటర్స్ రేడియస్ అని పెట్టడం జరిగింది. దీనికి ఎమౌంట్ - పంచాయితీరాజ్ 55, ఆర్ అండ్ బి 35, మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ 10 శాతం ఇవ్వడం జరుగుతూ ఉంది. పంచాయితీరాజ్‌కి సంబంధించి 1985 నుంచి 1989-90 వరకు కేటాయింపులు జరిగాయి. అది అవసరం అయితే చెపుతాను. 1989-90లో కూడా రు.106 లక్షలు కూడా దీనికి రిలీజ్ చేయడం జరిగింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

వారు చెప్పారు - ఆర్ అండ్ బి, మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, కమిషనర్, షుగర్స్, ఇంకా పంచాయితీరాజ్ ఉంది. సెక్రటరీస్ అందరిని పిలిపించుకొని ప్రోపోర్షనేట్‌గా ఏ విధంగా రావాలి, కొన్ని చోట్ల తక్కువగా ఉంది, ప్రొపోర్షనేట్‌గా పంచడం లేదు అన్నది వారితో మాట్లాడి - ఏ విధంగా ఇప్పటివరకు రేడియస్ 16 కిలోమీటర్స్ ఎక్కడయితే షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉందో అక్కడనే ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతూ ఉంది. దీనిలో సుమారుగా 174 కమిటెడ్ వర్క్స్ తీసుకోవడం జరిగింది. రు. 274.95 లక్షలు దీనికి ఖర్చు కూడా అవుతుంది. ఇప్పుడు 1989-90 లో రు. 106 లక్షలు, 1990-91లో రు. 106 లక్షలు దీనికి సాంక్షన్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- ఈ షుగర్ సెస్ కంప్లీట్‌గా గ్రోయర్స్ నుంచి వస్తుంది. కాబట్టి, గవర్నమెంట్ మామూలుగా షుగర్ ఫ్యాక్టరీ జోన్‌లో ముఖ్యంగా ట్రాన్స్‌పోర్టుకు ఉపయోగపడే విధంగా రోడ్లు వేయాలి. ఇంతవరకు ఆ విధంగా వేయలేదు. అందుకనే గడచిన ప్రభుత్వం ఒక డెసిషన్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఏదయితే షుగర్ సెస్ ఉందో డైరక్ట్‌గా ఫ్యాక్టరీస్‌కి ఇచ్చి ఫ్యాక్టరీస్ మేనేజ్‌మెంట్ ద్వారా వేయించడం, ఒకవేళ కాకపోతే ఫార్మర్స్‌కి 50 శాతం, 75 శాతం ఇచ్చి రోడ్లు రిపేర్ చేయడం, ఆ విధంగా ఆ ఏజన్సీ వల్ల కాకపోతే దీనిలో కొంత పంచాయితీరాజ్‌కు, మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు ఇవ్వాలని ఒక డెసిషన్ తీసుకోవడం జరిగింది. అది మీరు ఈ సంవత్సరం ఫాలో చేస్తున్నారా? అక్కడ ఏజ్ ఇట్ ఈజ్ మీరు ఖర్చుపెట్టినట్లయితే మళ్లీ అక్కడ ప్రజా ప్రతినిధులు, పొలిటీషియన్స్ చేరి వేరే రోడ్లకు ఖర్చు పెడతారు. ఇది చాలా అన్యాయం. ఈ డబ్బులు మళ్లీ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు ఇచ్చి ఫార్మర్స్ ద్వారా రోడ్లు వేసుకొనే దానికి ఫార్మర్స్‌కి ఇస్తారా? ఒకవేళ ఫార్మర్స్ వేయలేకపోతే షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ మేనేజ్‌మెంట్ ద్వారా వారికి టెక్నీషియన్స్, ఇంజనీర్స్ ఉన్నారు - వేయిస్తారా? ఈ రెండూ కాకపోతే పంచాయితీరాజ్‌కు కాని, అదే విధంగా మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు గాని ఇచ్చి స్ట్రిక్ట్‌గా ఈ డబ్బులు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ జోన్‌లోనే ట్రాన్స్‌పోర్టు ఎక్కడ ఎక్కువ వస్తున్నదో అక్కడ వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- పంచాయితీ రాజ్‌కి సంబంధించి దీనికి కావలసిన 55 శాతం ఏదయితే షుగర్ ఫ్యాక్టరీల నుంచి ఎలాకేట్ చేయబడిందో వాటిని అక్కడే షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు

సంబంధించి లోకల్‌గా ఆ ఏరియాలోనే ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతుంది. ఇంతకుముందు ఫండ్ రిలీజ్ చేయలేదు. ఎందుకంటే కర్షక పరిషత్తు ఒకటి పెట్టి దానిలో అన్ని పూల్ అప్ చేసి ఎమౌంట్ అంతా అక్కడ చేర్చడం వల్ల దానిని రిలీజ్ చేయకపోవడం జరిగింది. కాని, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రిలీజ్ చేయడం కూడా జరిగింది. వాటిని ఆ ఏరియాలోనే పంచాయితీరాజ్‌కు సంబంధించిన వర్క్సు షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ రేడియస్ లోనే ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ మేనేజ్‌మెంట్స్‌కి ఇచ్చి .....

Mr. Speaker:- It is a separtate question. ఇప్పుడు పంచాయతీ రాజ్ నుంచి చేస్తున్నారని అన్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఫార్మర్స్‌కి ఇచ్చి .....

మిస్టర్ స్పీకర్:- రైతులు అంటే ఏజన్సీ ఏమిటి? గ్రామపంచాయతీ, మండల్ - ఏది చేయాలి?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్‌కు ఇంజనీర్సు, టెక్నీషియన్స్ ఉన్నారు. వారికే కాకుండా ఫార్మర్స్‌కి ఇస్తే వారికి ట్రాక్టర్సు కూడా ఉన్నాయి. వారు రోడ్లు వేసుకొన్నే దానికి అవకాశం ఉంది. మీరు ఇస్తే ఆ డబ్బులు ఉపయోగపడే దానికి అవకాశం ఉంది. ఒకవేళ ఫార్మర్సు ముందుకు రాకపోతే మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, పంచాయితీరాజ్ ద్వారా చేయించడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఆ విధంగా చేయమని కోరుతున్నాను.

Sri R. Chenga Reddy:- It is a separate question. Let him put a separate question.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి (నర్సపూర్):- స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇవ్వండి. చక్కెర కర్మాగారం జోన్‌ల రోడ్ల అభివృద్ధి గురించి ఆ ప్రాంతములోనే ఈ డబ్బులు ఖర్చు పెట్టాలని స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇచ్చినట్లయితే అది అమలుపరచగలుగుతారు. అది అమలు పరచడం లేదు. కాబట్టి, ఈ చక్కెర జోన్‌లో ఎమ్.ఎల్.ఏ ప్రతిపాదిస్తే కూడా కలక్టర్‌గారు రిజక్టు చేసి ఆ జోన్ కాని ప్రాంతములో ఇస్తున్నారు. కాబట్టి మంత్రిగారు స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్‌కు సంబంధించిన డబ్బు అక్కడే ఖర్చుపెట్టడానికి స్పష్టమైన ఆదేశం ఇంతకుముందే ఉంది, ఇప్పుడు కూడా ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఖండసారి ఫ్యాక్టరీలనుంచి కూడా వసూలుచేస్తారు కదా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– ఖండసారి ఫ్యాక్టరీస్‌నుంచి, గవర్నమెంట్ ఫ్యాక్టరీల నుంచి అన్నింటి నుంచి వసూలు చేస్తారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఎక్కడ వసూలు చేసిన డబ్బు అక్కడే ఖర్చుపెడతారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– అవును.

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి (జహీరాబాద్):– షుగర్ ఫ్యాక్టరీల ద్వారా వచ్చే సెస్ ద్వారా వచ్చే డబ్బునుంచి ముఖ్యంగా మెదక్ జిల్లాలో గత ఏడు సంవత్సరాలుగా రోడ్ల కొరకు ఒక్క నయాపైసా కూడా ఖర్చుపెట్టలేదు. కన్సాలిడేటెడ్ ఎమౌంట్ 35 లక్షలు దూ్యవున్నారు. ఇంతకుముందు కూడా ఈ విషయం చెప్పాను, కాని ఏ చర్యా తీసుకోలేదు. ఆ డబ్బును రోడ్లకొరకు ఖర్చుపెడతారని మంత్రిగారు చెపుతున్నారు కానీ అలా జరగడంలేదు. మెదక్ జిల్లాలో రెండు నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్, 30 ఖండసారి ఫ్యాక్టరీస్ నుంచి వసూలు చేసిన డబ్బులోంచి గత ఏడు సంవత్సరాలుగా ఒక్క నయాపైసా కూడా ఖర్చుపెట్టలేదు. అందువల్ల రోడ్లు చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. అందువల్ల మాకు రావలసిన 35 లక్షల రూపాయలు రిలీజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. విద్యాసాగర్‌రావుగారు మంచి ప్రశ్న వేశారు, వారికి కూడా ఫ్యాక్టరీ ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ఇంతకుముందు రోడ్స్ శాంక్షన్ కొరకు కమిటీలను ఏర్పాటుచేశారు, అయితే వాటిల్లో డిస్ట్రిక్ట్ ఆఫీసర్స్ వున్నారు కాని ప్రజా ప్రతినిధులైన ఎం.ఎల్.ఏ.లకు ప్రాతినిధ్యం కల్పించలేదు. అందువల్ల సంబంధిత జిల్లా ఎం.ఎల్.ఏ.లకు కమిటీలలో ప్రాతినిధ్యం కల్పించి వారి సలహామేరకు రోడ్లను శాంక్షన్‌చేసి రోడ్ల నిర్మాణం కొరకు డబ్బు ఖర్చుపెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– గౌరవ సభ్యులు ఏడు సంవత్సరాలుగా డబ్బు ఖర్చు పెట్టలేదు అన్నారు. నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను; కర్షక పరిషత్‌ను దానిలో ఇన్‌వాల్వ్ చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం అంటే 1990–91 లో 106 లక్షలు ఖర్చుపెట్టేందుకు డబ్బు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఇక ఆయా జిల్లాల ఎం.ఎల్.ఏ. లకు కమిటీలలో స్థానం కల్పించి, పరిస్థితులను చక్కదిద్దడానికి ఏ విధంగా చేయాలో ఆ విధంగా చేయడానికి వారి సలహా తీసుకొంటాం.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, ...

మిస్టర్ స్పీకర్:– విద్యాసాగర్‌రావుగారూ, కమిటీలలో ఎం.ఎల్.ఏ.లకు ప్రాతినిధ్యం కల్పించడానికి మంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నారుకదా.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు:– ఐదు సంవత్సరాలుగా వున్న మా బాధను నివృత్తి చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారికి తెలియదని అనడంలేదు. కానీ ఇప్పుడు కేవలం పంచాయతీరాజ్ శాఖకు చెందిన అధికారులే వచ్చారు కాబట్టి సంపూర్ణమైన సమాచారం వారి దగ్గర లేదు. మంత్రిగారు ఏమంటున్నారంటే జి.ఓ. ప్రకారం షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు వచ్చే డబ్బు నుంచి టన్నుకు ఇంత డబ్బు రోడ్స్ డెవలప్‌మెంట్ కోసం ఖర్చుపెడుతున్నామని అంటున్నారు. అది సత్యదూరం. ఎందుకంటే ఆ డబ్బును మునిసిపల్, పంచాయతీరాజ్,

ఆర్. అండ్ బి. డిపార్ట్మెంట్స్‌కు కేటాయిస్తే అది జనరల్ పూల్‌లోకి వెళ్లిపోయి అక్కడి నుంచి ఖర్చుపెడుతున్నారు. Instead of spending that amount in Metpally, you are spending elsewhere. ఏ జోన్‌లో డబ్బు ఆ జోన్‌లో ఖర్చు పెట్టాలని జి.ఓ. వుంది, కాని ఆ ప్రకారం చేయడంలేదు. ఆ జి.ఓ.ను అధిగమించే అధికారం మీకు లేదు. గత 5 సంవత్సరాల నుంచి అధికారులు బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు, నా బాధను, చెపుతున్నాను. ఐ యామ్ హంటింగ్ మై అప్లికేషన్. ఆర్. అండ్ బి. డిపార్ట్మెంట్‌కు, కర్షక పరిషత్‌కు పోయాను. ఆర్ అండ్ బి చీఫ్ ఇంజనీర్ నాతో ఏమన్నారంటే విద్యాసాగర్‌రావుగారూ, కర్షక పరిషత్‌కు ఈ డబ్బును ఇవ్వాలని కేబినెట్‌లో అనుకొన్నారు, ఆ మినిట్స్ మాకు వచ్చాయి. కాబట్టి ఆర్ అండ్ బి డిపార్ట్మెంట్ రోడ్లమీద పనిచేయదని అన్నారు. ఆ డబ్బును మేము ఖర్చు పెట్టము, ఎందుకంటే కర్షక పరిషత్ ఈజ్ గోయింగ్ టు డెవలప్ – అని ఆర్ అండ్ బి డిపార్ట్మెంటు వారు అన్నారు. ఈ విధంగా కన్‌ఫ్యూజన్ ఏర్పడింది కాబట్టి దానిని పోగొట్టడానికి ఆర్ అండ్ బి, పంచాయతీరాజ్, మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మొదలైన డిపార్ట్మెంట్స్ జనరల్ బడ్జెట్‌లో పూల్ కాకుండా షుగర్ ఫ్యాక్టరీల నుంచి వసూలు అవుతున్న డబ్బును ఆయా జోన్‌లలోనే ఖర్చుపెట్టడానికి సంబంధిత జిల్లా కలెక్టరుకు అధికారం ఇచ్చి, ఆయనకే ఆ డబ్బు ఇవ్వండి. అలా అయితేనే రోడ్లు డెవలప్ అయ్యే అవకాశం వుంటుంది. అలా చేయాలంటే దానికి ఒక లెజిస్లేషన్ తేవాలా లేక ఇప్పుడున్న జి.ఓ. సరిపోతుందా – ఏదో ఒకటి ఆలోచించి మమ్మల్ని ఈ బాధనుంచి విముక్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:– నా దగ్గర వున్న ఇన్‌ఫర్మేషన్ ప్రకారం ఆయా ఫ్యాక్టరీలు వున్న చోట్లనే ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతోంది. In the respective districts, the Collector is releasing.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఇప్పుడు క్లియర్ ఇనస్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వండి. ఉన్నది రీఇటరేట్ చేస్తూ ఆ కమిటీలలో యం.ఎల్.ఏ. లకు ప్రాతినిధ్యం కల్పించండి. ఇక ఏ ఏరియాలలో ఫ్యాక్టరీలు వుంటే అక్కడ డబ్బు ఖర్చుపెట్టండి అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:– కమిటీలలో యం.యల్.ఏ.లను కూడా తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇక జనరల్ ఫండ్స్ మాదిరి పూల్ చేయకుండా ప్రొపోర్షనేట్‌గా ప్రోరేటా బేసిస్‌లో పంచాయతీరాజ్‌కుగాని, మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కుగాని, ఆర్. అండ్ బి. కి గాని ఏ విధంగా ఇవ్వాలో సెక్రటరీస్‌తో మాట్లాడి నిర్ణయించడం జరుగుతుంది. ఆయా ప్రాంతాలలోనే ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతుంది.

గుంటూరులోని పురపాలక సంఘపు ఉన్నత పాఠశాలలో బోధనా రుసుము మొదలగు వాటి దుర్వినియోగం.

97–

*650– సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), సి. విఠల్‌రెడ్డి, మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (సుజాతానగర), పి. నారాయణరావు (మునుగోడు), ఎస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్), బి. జనార్ధన్ (చెన్నూరు), దేశిని చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి):– మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గుంటూరు పట్టణంలో పట్టాభిపురం నందలి పురపాలక సంఘపు ఉన్నత పాఠశాలలో 1979–80 నుండి 1982–83 వరకు 7 లక్షల రూపాయల ఉపకార వేతనం, ప్రత్యేక రుసుము, బోధనా రుసుము, మొదలగు వాటిని కాజేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఈ విషయంలో విచారణ ఏదయినా జరుపబడిందా;

(ఇ) సదరు వంచనలో సాంఘిక సంక్షేమశాఖ అధికారులెవరికైనా సంబంధ మున్నదా; అయినచో, వారి నుండి ఆ మొత్తము తిరిగి వసూలు చేయబడినదా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– (అ) (ఆ) గుంటూరులోని పట్టాభిపురం మునిసిపలు ఉన్నత పాఠశాలలోని షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు జాతుల విద్యార్థుల ఉపకార వేతనాల చెల్లింపుకు సంబంధించిన 50,675 రూపాయల మొత్తాన్ని దుర్వినియోగం చేసినట్లు గుంటూరు పురపాలక సంఘం డెప్యూటీ కమీషనరు జరిపిన విచారణలోను లోకల్ ఫండు ఆడిట్‌లోను వెల్లడయింది. అంతేగాక పాఠశాల రుసుం, ప్రత్యేక రుసుం మొదలైనవాటి వసూళ్లకు సంబంధించిన 7,987 రూపాయల 70 పైసల మొత్తాన్ని రికార్డులలో నమోదు చేయలేదని, ఆడిట్ రిపోర్టులో వెల్లడయింది.

ప్రధాన ఉపాధ్యాయుడు శ్రీ కె. బాస్కరరావు, రికార్డు అసిస్టెంటు శ్రీ కె. సత్య నారాయణ శర్మ, శ్రీ సిహెచ్. మోజెస్‌లు అక్కడ పనిచేస్తున్న సమయంలో నిధుల దుర్వినియోగానికి బాధ్యులుగా గుర్తించి సమగ్ర దర్యాప్తు పూర్తి అయ్యేవరకు వారిని సస్పెండు చేయడం జరిగింది.

గుంటూరు పురపాలక సంఘం కమీషనరు ఈ విషయాన్ని దర్యాప్తు చేయడం కోసం కేసును పట్టాభిపురం పోలీసు సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టరుకు అప్పగించారు. 1979–80 నుండి 1982–83 సంవత్సరాలలో ఉపకార వేతనాలకు సంబంధించిన లావాదేవీలపై ప్రత్యేకంగా ఆడిటు చేయడానికి ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా లోకల్ ఫండ్ ఆడిట్ డైరెక్టరును ఇప్పుడు కోరడం జరిగింది.

(ఇ) పై దుర్వినియోగంలో సాంఘిక సంక్షేమ శాఖకు చెందిన వ్యక్తులకు ప్రమేయం ఉన్నట్లు గుంటూరు పురపాలక సంఘం డెప్యూటీ కమీషనరు విచారణ నివేదికలో సూచించలేదు. సంబంధిత వ్యక్తుల నుండి మొత్తాలను రాబట్టే విషయాన్ని ప్రత్యేక నివేదికలు అందిన తర్వాత నిర్ణయించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, 1979 నుంచి 1983 వరకు అంటే నాలుగు సంవత్సరాలు ఆడిట్ రిపోర్ట్‌లో స్కాలర్‌షిప్స్, స్పెషల్ ఫీజ్ డబ్బు మొదలైనవన్నీ కలిపి 60 వేల రూపాయలకు పైగా దుర్వినియోగం జరిగింది. అట్లాగే ఎస్.సి. వెల్ఫేర్, ఎస్.టి. వెల్ఫేర్, సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్స్ నుంచి వచ్చిన 3 లక్షల రూపాయల చెక్కు గల్లంతుచేశారు. అదేవిధంగా 1971లో ఎస్.సి., ఎస్.టి. ల కొరకు లాబొరెటరీ పరికరాలకు 2 లక్షల రూపాయలు వస్తే అవి కూడా గల్లంతుచేశారు. అవినీతి నిరోధక

శాఖవారు అక్కడికి వెళ్ళి రికార్డ్స్ అప్పజెప్పమంటే కమీషనర్ నిరాకరించారు. అందువల్ల నేను మనవిచేసేది సి.బి.సి.ఐ.డి. వారిని అక్కడికి పంపించి, 20 రోజులలో విచారణ పూర్తి చేసి సభా సమక్షంలో ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు పెడతారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- లోకల ఫండ్ ఆడిట్ వారికి కావలసిన పర్టిక్యులర్స్ ఇంకా ఇవ్వలేదని చెప్పడం జరిగింది. వారు ఎంక్వయిరీ కూడా చేస్తున్నారు, పోలీసు రిపోర్టు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది, ఎంక్వయిరీ జరుగుతోంది. ఎంక్వయిరీ జరిగి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత అవసరమయితే సి.బి.సి.ఐ.డి. కి కూడా అప్పగించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ టి. జనార్ధన్:- ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల స్కాలర్‌షిప్స్ పెద్ద ఎత్తున దుర్వినియోగం చేయడం జరిగింది. అయితే అందులో సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫీసర్స్‌కు ఎలాంటి సంబంధంలేదని మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది, ఇది ఎంతవరకు వాస్తవం? సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్ నుంచి ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు శాంక్షన్ అయిన స్కాలర్‌షిప్స్ ఇవి. వాళ్ళు, వీళ్ళు కుమ్మక్కయి ఇది చేశారు. అలాంటప్పుడు సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్‌వారికి ఇందులో సంబంధంలేదని చెప్పి వన్‌సైడెడ్‌గా యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్‌వారికి కూడా దీనితో సంబంధం ఉంది కాబట్టి వారిపై కూడా చర్య తీసుకొంటారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతవరకు మాకు అందిన సమాచారం ప్రకారం, నా దగ్గర ఉన్నటువంటి సమాచారం ప్రకారం సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించింది అయినా డైరెక్టర్ ఆఫ్ లోకల్ ఫండు వారి నుంచి పర్టికులర్స్ తీసుకుని ఏదైనా ఉంటే ఏక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ అలీ:- ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ భాస్కరరావు మొదలైనటువంటి ప్రభుత్వులను సస్పెండు చేశామని మంత్రిగారు చెప్పుతున్నారు. కేసులో ఇన్‌వాల్వుమెంటు ఉన్నదనేది స్పష్టంగా తెలిసింది. అయినప్పుడు వీరిని ప్రాసిక్యూట్ చేసి రికవరీ ప్రారంభిస్తే అసలు యీ కథ రక్తికడుతుంది. లేకపోతే, డిపార్టుమెంటల్ ఎంక్వయిరీ వల్ల కాలయాపన జరుగుతుంది. అందులో మీరు చెప్పిన ఎమౌంటు కాకుండా, శ్రీ విఠల్‌రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా లక్షలాది రూపాయలు వారు స్వాహా చేశారు - క్రైంకర్యం చేసినా వారి యెడల ఉదాసీనవైఖరి అవలంబించితే, మరింత స్వేచ్ఛగా యీ కార్యక్రమాలు జరగడానికి వీలు ఉంటుంది. వారిని మొట్టమొదటే ప్రాసిక్యూట్ చేసి, రికవరీ ప్రాసెస్ బిగిన్ చేస్తారా అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- డైరెక్టర్ ఆఫ్ లోకల్‌ఫండు వారు ఎంక్వయిరీ చేసిన తరువాత తప్పుగా తేలిన తరువాత రికవరి చేయడం జరుగుతుంది. ప్రాసిక్యూషన్ వారి మీద చేయడం కూడా జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- సరే, ఇప్పుడు రజబలీగారు అడిగారు. రు. 60 వేలు దుర్వినియోగం అయింది. ఆ డబ్బును తిరిగి ఆ విద్యార్థులకు ఇప్పించే చర్యలు ఏమిటి? 1983 నుంచి నేటివరకు యీ కార్యక్రమాలు తిరిగి జరుగుతున్నట్లు మీ దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– అటువంటిది ప్రభుత్వ దృష్టికి ఏమీ రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఆ డబ్బును పిల్లలకు రీయింబర్సు చేశారా అని అడుగుతున్నారు.....

Sri R. Chenga Reddy:- I do not have the information with me. I will get it and .....

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):– ఈ విషయంలో ఇదివరకే డైరెక్టర్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్, డా. వనజాక్షిగారు ఏమైనా ప్రభుత్వానికి నివేదికను సమర్పించారా? వారు తీసుకున్నటువంటి చర్యలను వమ్ము చేయడానికి కొన్ని స్వార్థపర ఇన్‌ఫ్లూయెన్షియల్ సెక్షన్స్ పని చేసిన విషయం వాస్తవమా? ప్రభుత్వానికి .....

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– డైరెక్టరు, శ్రీమతి వనజాక్షి నుండి ప్రభుత్వానికి ఏమీ నివేదిక అందలేదు. ఇది కూడా నా దగ్గర ఏమీ లేదు. రెండవ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, 1988 సంవత్సరంలో ఈ కేసును రిజిస్టరు చేశారు. సెక్షన్స్ పెట్టారు. ఇప్పటికీ ఆయనను అరెస్టు చేయలేదు. ఆ కేసును డిస్పోజ్ చేయలేదు. దానిమీద ఏమీ చర్య లేదు. కాబట్టి, మీ ద్వారా అడిగేది ఏమిటంటే, సిబిసిఐడికి దీనిని రిఫర్ చేస్తే వెంటనే విచారణ జరుగుతుంది. దానిపై చర్య తీసుకునే అవకాశం కలుగుతుంది. కాబట్టి మంత్రిగారు మరి సందేహపడవలసిన అవసరం ఏమీ లేదు. సిబిసిఐడికి రిఫర్ చేయడానికి మంత్రిగారు స్పష్టంగా ఆదేశాలు ఇస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఆడిట్ రిపోర్టు వచ్చాక చేస్తామన్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– ఎప్పుడు వస్తుంది? 1988 నుంచి .....

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు మొదలు అడిగినదానికి సమాధానం వచ్చింది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– సస్పెన్షన్ పనిష్మెంటు కాదు. చాలాకాలం తరువాత జీతాలు – ఎరియర్స్ అన్నీ వస్తాయి, మనం చూస్తున్నాము. ఇక్కడ ఆడిట్ రిపోర్టులో క్లియర్‌గా చెప్పడయింది. దుర్వినియోగం జరిగిందని మీరే ఒప్పుకుంటున్నారు. ఇంకా ఎంక్వయిరీ, సస్పెన్షన్ చేశారు. ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నామన్నారు. చాలా కాలం నుంచి జరుగుతున్నది, ఎక్స్‌పెడైట్ చేయడానికి, సిబిసిఐడి ఎంక్వయిరీ వెయ్యడానికి వెనక్కు పోవడం ఎందుకు? డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతున్నది. 10 లక్షలు వరకు దుర్వినియోగం చేస్తుంటారు. మీరు అధికారంలోకి వచ్చారు. సిబిసిఐడి ఎంక్వయిరీ వేయండి? You can have C.B., C.I.D. so that expedite action could be taken up. ఎక్స్‌పెడైట్ చేయవచ్చు కదా? సిబిసిఐడి ఎంక్వయిరీ వేయాలని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker:- Why audit is delayed? It is a matter pertaining to 1979-80.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– అంతకు ముందు నోటీగా ఏక్షన్ తీసుకున్నారు. అక్కడ ఉన్న హెడ్‌మాస్టర్‌ను సస్పెండు చేశారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 11-4-90లో సస్పెండు చేయడం జరిగింది. తరువాత, డైరెక్టర్ ఆఫ్ లోకల్ ఫండు, సోషల్‌వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు దగ్గర నుంచి ప్రస్తుతం కావలసిన .....

Mr. Speaker:- It won't take ten years and that too it is a misappropriation matter pertaining to children.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– దాని మీద ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నది. ఎంక్వయిరీ అయిన తరువాత, అవసరమైతే సిబిసిఐడి ఎంక్వయిరీ వేయడం జరుగుతుంది. I totally agree with the Hon'ble Members.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– రికార్డులు గల్లంతు అయ్యాయి.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– రికార్డులు ఇవ్వనందుకే ఇంత జాప్యం జరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ...

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు తృప్తిపడకుంటే నేను ఏమీ చేయలేను. సమాధానం వచ్చింది.....

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– రికార్డులు ఇవ్వడంలో జాప్యం చేశారు. ఇప్పుడు ఏక్షన్ ుడం జరుగుతుంది. డైరెక్టర్ ఆఫ్ లోకల్‌ఫండు వారు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు.

జాతీయ రహదారులు

106–

*849–సర్వశ్రీ డి. నరసయ్య (ఆసిఫాబాద్), సి. రామచంద్రారెడ్డి (అదిలాబాద్), జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు), శ్రీమతి జి. అరుణ (చంద్రగిరి):– రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని కొన్ని రహదారులను జాతీయ రహదారులుగా ప్రకటించే ప్రతిపాదన ఏదైనా వున్నదా;

(ఆ) అయినచో, ప్రతిపాదించిన అట్టి రోడ్లెన్ని, వాటి పేర్లేమి;

(ఇ) పై ప్రతిపాదన ఎప్పుడు పూర్తి కాగలదు, ఈ సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ రోడ్ల పై ఖర్చు పెట్టదలచిన మొత్తమెంత?

రోడ్లు, భవనాలశాఖామంత్రి (శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి):– (అ) అవునండీ.

(ఆ) కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఈ దిగువ పేర్కొన్న 14 రాష్ట్ర రోడ్లను ప్రతిపాదించడ మయింది:–

(1) విజయవాడ నుండి మచిలీపట్నం వరకు

(2) నెల్లూరు నుండి గుత్తి మీదుగా హుబ్లి వరకు

(3) కాకినాడ నుండి రాజమండ్రి – భద్రాచలం, వెంకటాపురం మీదుగా జగ్దాల్‌పూర్.

(4) హైదరాబాదు నుండి వరంగల్లు, నాగారం మీదుగా వెంకటాపురం

(5) నిజామాబాదు నుండి జగిత్యాల – పెద్దపల్లి – మంథని, భోపాలపట్నం మీదుగా జగద్దాల్‌పూర్.

(6) ఒంగోలు నుండి గిద్దలూర్ – నంద్యాల – కర్నూలు – ఉప్పల్ మీదుగా రాయచూర్.

(7) చిత్తూరు నుండి కడప – మార్కాపురం – మాచర్ల – నాగార్జునసాగరు – ఖమ్మం మీదుగా భద్రాచలం వరకు

(8) హైదరాబాదు నుండి కరీంనగరు – మంచిర్యాల మీదుగా చంద్రాపూర్ వరకు

(9) భద్రాచలం – చిత్తూరు – సీలేరు – చింతలపల్లి – పాడేరు – అరకు – విజయనగరం – పాలకొండ, శ్రీకాకుళం.

(10) నాయుడుపేట – తిరుపతి – చిత్తూరు.

(11) తమిళనాడులోని 5వ జాతీయ రహదారిపై వున్న రెడ్‌హిల్స్ నుండి పుత్తూరు – రేణిగుంట – కడప – యర్రగుంట్ల మీదుగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని 7వ జాతీయ రహదారిపై వున్న గుత్తివరకు.

(12) పలమనేరు నుండి పుంగనూరు – మదనపల్లి – కదిరి మీదుగా అనంతపురం వరకు.

(13) చిత్తూరు నుండి పూతలపట్టు – పీలేరు – రాయచోటి – కడప – మైదకూరు ఆళ్లగడ్డ – నంద్యాల – మీదుగా కర్నూలు వరకు.

(14) పెనుగొండ – హిందూపురం – మడకసిర.

(ఇ) ప్రతిపాదనలను కేంద్రప్రభుత్వం ఆమోదించవలసివుంది. కాల పరిమితిని నిర్దిష్టపరచలేం. ప్రతిపాదించిన 14 రోడ్లకు గాను నిజామాబాదు – జగ్దాల్‌పూర్ రోడ్డును 1989 మార్చిలో జాతీయ రహదారిగా ప్రకటించడమైంది. కేంద్రప్రభుత్వం 1989–90 సంవత్సరానికి నిర్వహణ నిమిత్తం రూ. 52.30 లక్షలను మంజూరు చేసింది. 31–3–1990 తేదీలోగా మొత్తాన్ని పూర్తిగా ఖర్చు పెట్టడమవుతుంది.

శ్రీ డి. సర్వయ్య:– అధ్యక్షా, ఈ 14 రోడ్లను నేషనల్ హైవేస్‌గా గుర్తించాలని కేంద్రప్రభుత్వానికి ఎప్పుడు పంపించారు? ఒక్కొక్క సంవత్సరం ఒక్కొక్క రోడ్డును

కలిపితే బాగుంటుంది. ఈ విధంగా కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపించడం జరుగుతుందా? గత 10 సంవత్సరాలుగా హైదరాబాదు - చంద్రాపూర్ రోడ్డు చాలా కాలం నుండి పెండింగులో ఉన్నది. సంవత్సరానికి ఏవో రెండు మూడు రోడ్లు తీసుకుని పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలన చేసిందా? సంవత్సరానికి ఒక్కొక్క రోడ్డును కల్పించాలి. ఈ రోడ్ల సంఖ్య పెరుగుతున్నది– ఎమౌంటు పెరిగిపోతున్నది. కాబట్టి, మీరు అయినా రోడ్లను తీసుకుని వీటిని కేంద్రప్రభుత్వం ఆమోదం కోసం పంపిస్తారా?

.10 శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- నా దృష్టిలో 14 రోడ్లకు సమానమైన ప్రాముఖ్యత వుండబట్టి పంపించడం జరిగింది. గత 15 సంవత్సరాలుగా దఫాల వారీగా పంపిస్తూ వచ్చారు. ఎం.ఎల్.ఎలు, ఎం.పి.లు, ప్రజల కోరికలను బట్టి, దాని ప్రాముఖ్యతనుబట్టి గత ప్రభుత్వాలు పంపిస్తూ వచ్చాయి. వాటిని పర్స్యూ చేస్తున్నాము. నేను ఆర్ అండ్ బి. శాఖను స్వీకరించిన తరువాత కూడా కేంద్ర మంత్రిగారికి డి.ఓ. లెటర్ వ్రాసాను. ఎం.పి.లతో మీటింగ్ పెట్టి ఈ 14 రోడ్ల పేర్లను వాళ్లకు ఇచ్చి పర్స్యూ చేయమని ముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్వర్యాన కోరడం జరిగింది. ఏ పరిస్థితులలో కూడా నిర్లక్ష్యం చేయడం జరగదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వీటిని జాతీయ రహదారులుగా తీసుకొని మెయిన్‌టెయిన్ చేయమని, అప్‌గ్రేడ్ చేయమని, ఇంప్రూవ్ చేయమని మనం కోరుతున్నాము. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు హైద్రాబాద్ నుండి చాంద్రాపూర్ రోడ్డు కూడా ఇందులో వుంది. దీని విషయంలో కూడా ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకొంటున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, ప్రశ్న వేసింది నర్సయ్యగారు, రామచంద్రారెడ్డిగారు, ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు, అరుణగారు. జవాబు ఇచ్చిన దానిలో నర్సయ్య, రామచంద్రారెడ్డి, అరుణ అని నా పేరు మాత్రం ఎక్స్‌క్లూడ్ చేశారు. ప్రశ్న ఎంత మంది వేస్తే అంత మంది పేర్లు జవాబులో వ్రాయవచ్చు గదా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రింటెడ్ దానిలో మీ పేరు వున్నది గదా. సప్లిమెంటరీలకు అవకాశం ఇస్తాము. దానిలో నష్టం జరిగేది ఏమీ లేదు. లాభమే వున్నది.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- మన రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు ఎన్ని కిలోమీటర్ల జాతీయ రహదారులు తీసుకొన్నారు? ప్రతి సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ రహదారుల మెయిన్‌టెనెన్స్ గురించి ఇస్తున్న నిధులు ఎన్ని? ఈ రహదారులను కేంద్ర ప్రభుత్వమే డైరెక్ట్‌గా చేపట్టి, వాళ్లే నిర్వహించాలనే ప్రతిపాదన వున్నట్లు పత్రికలలో వచ్చింది. అది వాస్తవమేనా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎగ్జిక్యూషన్ డైరెక్ట్‌గా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ చేయాలనే ప్రతిపాదన వున్నదా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అలాంటిది మా దృష్టికి రాలేదు. మన ఇంజనీర్లకు నేషనల్ హైవే అనే పేరుతో పోస్టింగ్స్ ఇస్తున్నాము. నేషనల్ హైవేస్

ఇంజనీర్లుగా మన కంట్రోల్‌లోనే వాళ్ళు వుంటున్నారు. ఎగ్జిక్యూషన్ వాళ్ళు చేస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు ఇస్తున్నది. ఇప్పటివరకు నేషనల్ హైవేస్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో వున్న రోడ్డు పొడవు 2,587 కిలో మీటర్లు. ఇందులో పోయిన సంవత్సరం నిజామాబాద్ నుంచి జగదల్‌పూర్ రోడ్డు తీసుకొన్న 235 కిలో మీటర్లు ఇందులో కలిసి వున్నది. కానీ వాళ్ళ నార్మ్స్ ప్రకారం ఇది చాలా తక్కువ. సుమారు 5,000 చిల్లర కిలోమీటర్లు రాష్ట్రంలో వాళ్ళు తీసుకొని వుండాలి. అంత తీసుకోలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో జాతీయ రహదారులుగా ఈ 14 రోడ్ల విషయం పర్స్యూ చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:– గత సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వమే డైరెక్ట్‌గా రోడ్లు నిర్వహిస్తుందని పేపర్‌లో వచ్చింది.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి (జగిత్యాల):– మంత్రిగారు సభకు తెలిపిన 14 రోడ్లలో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆమోదం పొందిన నిజామాబాద్, జగదల్‌పూర్ రోడ్డు జగిత్యాల నుండి పెద్దపల్లి, మంథని ద్వారా పూర్తిగా పోతున్నదని మంత్రిగారు తెలియజేశారు. కానీ వాస్తవం ఏమిటంటే జగిత్యాల నుంచి ధర్మపురి, లక్సెట్టిపేట, మంచిర్యాల, చెన్నూరు మీదుగా జగదల్‌పూర్ రోడ్డు పోవడమే గాకుండా పని కూడా ప్రారంభం చేయడం జరిగింది. ఇందులో ఏది కరెక్ట్ రూటో తెలియజేయాలి. సర్వే చేయడం జరుగుతున్నది. జగిత్యాల పట్టణం మధ్యలో పోవడం వలన ఎన్నో భవనాలు పడగొట్టవలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. ఆ విధంగా గాకుండా పట్టణాన్ని తప్పిస్తూ బైపాస్ రోడ్డుగా వేయాలని మంత్రిగారికి వినతి పత్రం యివ్వడం కూడా జరిగింది. దానిని కన్సిడర్ చేస్తారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– క్రొత్తగా కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొన్న పోర్షన్ నేషనల్ హైవేస్‌గా మార్చిన రోడ్డు మంచిర్యాల, సిరినంచ, భోపాలపట్నం, బీజాపూర్ మీదుగా జగదల్‌పూర్ వరకు టెర్మినేట్ అవుతుంది.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:– మరి మంత్రిగారు తప్పు చెప్పారు అధ్యక్షా. పెద్దపల్లి, మంథని మీదుగా పోతున్నది తప్పు చెబితే ఎలా, అధ్యక్షా.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– నేను ప్రపోజ్ చేసిన 14 రోడ్ల విషయం చెప్పాను. ఇప్పుడు తీసుకొన్నది ఇది అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, బైపాస్ రోడ్డు జగిత్యాల పట్టణం నడుమ పోవడం మూలంగా భవనాలు దెబ్బతినే ప్రమాదం వున్నది. కాబట్టి జగిత్యాల పట్టణాన్ని తప్పిస్తూ గ్రామం వెలుపలగా రోడ్డు వేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– అధ్యక్షా, దాని విషయంలో చీఫ్ ఇంజనీర్‌గారిని అడిగి ప్రతిపాదనలు పంపించాలని కోరుతాము.

శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి:– జాతీయ రహదారులుగా ఏ నార్మ్స్ మీద ప్రతిపాదనలు పంపడం జరిగింది? ఎందుకంటే ఈ 14 రోడ్లు పంపడం జరిగిందో వాటిలో 3 రోడ్లు

మాత్రమే తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందినవి. మిగతా 11 రోడ్లు ఆంధ్ర, రాయలసీమ ప్రాంతానికి చెందినవి. కాబట్టి ఏ నార్మ్స మీద ఈ ప్రతిపాదనలు పంపారు? మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో 2,500 కిలో మీటర్ల చిల్లర మన రాష్ట్రంలో జాతీయ రహదారులుగా వున్నాయన్నారు. రహదారుల విషయంలో మన రాష్ట్రం ఎంతో వెనుకబడి వున్నది. కాబట్టి కంపేరిటివ్ స్టేట్‌మెంట్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– తెలంగాణాకు అన్యాయం చేయడానికి వీలు లేదు. అలాంటిది ఈ ప్రభుత్వంలో జరగదు. ఇప్పుడు మేము పంపించిన లెంగ్త్ ఆఫ్ న్యూ హైవేస్ రోడ్ ప్రపోజల్ ఆంధ్రా రీజియన్‌లో 1,029 కిలో మీటర్లు. రాయలసీమలో 1,742 కిలోమీటర్లు. తెలంగానాలో 1,230 కిలోమీటర్లు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఎగ్జిష్టింగ్ లెంగ్త్ ఆఫ్ నేషనల్ హైవేస్ రీజియన్ వైజ్ చెబుతాను. ఆంధ్రలో 1180.947, రాయలసీమలో 344.593, తెలంగాణాలో 1061.409 కిలో మీటర్లు. ఇప్పుడు జగదల్‌పూర్ రోడ్డు తీసుకొన్నది కూడా తెలంగాణా ప్రాంతంలోనే. ఇందులో ఏ పరిస్థితుల్లో కూడా డిస్క్రిమినేషన్ వుండడానికి వీలు లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– నేషనల్ పర్సంటేజ్ అడుగుతున్నారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– నేను పర్సంటేజ్ చెప్పలేను. ఎందుకంటే ఇతర రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన లెంగ్త్ ఆఫ్ ద రోడ్స్ గురించి మన దగ్గర సమాచారం వుండదు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం):– ఇప్పుడు మంత్రిగారు రెడ్‌హిల్స్ నుంచి రేణిగుంట, కడప, తాడిపత్రి, గుత్తి వరకు కలిపి ప్రతిపాదన పంపించామని అన్నారు. కేంద్రంలో అప్పటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి దీని మీద ఒక రిప్రజెంటేషన్ యివ్వడం, దానిని ప్లాన్‌లో ఇంక్లూడ్ చేయడం కూడా జరిగింది. కేంద్రంలో ఇప్పుడు నేషనల్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంట్ వచ్చిన తరువాత ఇవి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి పంపిన ప్రతిపాదన కాబట్టి మేము ఈ రోడ్లు శాంక్షన్ చేయమని క్యాబినెట్‌లో నిర్ణయం తీసుకొన్న మాట వాస్తవమా? నేషనల్ ఫ్రంట్ ఛైర్మన్‌గారు నేషనల్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంట్ వస్తే 15 రోజులలో ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించినవన్నీ క్లియరెన్స్ ఇప్పిస్తామన్నారు కాబట్టి ఈ 15 రోజులలో మంజూరు చేయించేదానికి రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారు నేషనల్ ఫ్రంట్ ఛైర్మన్‌ను ఏమయినా కోరుతారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మైసూరారెడ్డిగారు చెప్పిన విషయం అప్పుడు నేను పేపర్‌లో చదివాను. కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యులు మైసూరారెడ్డిగారు, వగైరా కొంతమంది ఉపరితల శాఖామాత్యులు శ్రీ రాజేష్ పైలెట్‌గారిని కలిసినట్లు, వారు ఆ రోడ్డును జాతీయ రహదారిగా మారుస్తున్నట్లుగా వాగ్దానం చేసినట్లు పత్రికలలో చదివాను. ఆ విషయం పైన కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి కమ్యూనికేషన్ రాలేదు. మరి అక్కడ ఏ పరిస్థితులలో వుందో కూడా నాకు అవగాహన లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:– అధ్యక్షా, సుమారు 2 వేల కిలో మీటర్ల నేషనల్ హైవేస్ రోడ్లు వున్నాయి. వాటిని అప్‌గ్రేడ్ చేయడానికి, మెయిన్‌టైన్ చేయడానికి కావలసిన నిధులు

ఎన్ని? సరిపోయే నిధులను కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేస్తుందా? కొన్ని ఇంటర్ డిస్ట్రిక్ట్ రోడ్స్ చాలా ముఖ్యమైనవి వున్నాయి. ఇంటర్ డిస్ట్రిక్ట్ రోడ్స్‌లో కొన్నిటిని స్టేట్ హైవేస్‌గా తీసుకొనే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద ఏమయినా వున్నదా? అలా వున్నట్లయితే ఏ, ఏ రోడ్స్‌ను తీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- ఏమయినా విజ్ఞప్తులు వస్తే వాటి ప్రాముఖ్యతను బట్టి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ప్రశ్న ఏమో నేషనల్ హైవేస్‌ది. వారు స్టేట్ రోడ్స్ విషయం అడుగుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మాధవరెడ్డిగారు సెపరేట్ క్వశ్చన్ అడగండి. డబ్బు ఎంత అనేది దానిలో రాదు ఇన్‌ఫర్మేషన్ వుందన్నారు. మైలేజ్ వుంది కానీ ఎక్స్‌పెండిచర్ లేదన్నారు. వేరే అడగండి.

శ్రీ కె. బొజ్జి (భద్రాచలం):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు భద్రాచలం నుండి వెంకటాపురం రోడ్డు 135 కిలో మీటర్ల దూరం హైవేస్ రోడ్డుగా మంత్రిగారు చెప్పారు. చెర్ల మండలంలో కాల్‌పేర్ నది వున్నది. దానికి మూడు అడుగుల ఎత్తులో కాజ్‌వే కట్టారు. వర్షా కాలంలో బస్సులు పోవడానికి ఇబ్బందిగా వున్నది. దానిని ఎప్పుడు లెవల్‌గా కడతారు? కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏమయినా లిస్ట్ పంపించారా? దానిని ఎప్పుడు లెవల్ చేసి బస్సులు సక్రమంగా నడవడానికి అవకాశం కల్పిస్తారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు వారి ఊరి కాజ్‌వే గురించి అడుగుతున్నారు. ఈ ప్రశ్న రాష్ట్ర రహదారులను నేషనల్ హైవేస్‌గా మార్చడానికి సంబంధించినది. వారి ఊరి కాజ్‌వే గురించి అడిగితే ఎట్లా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- బొజ్జి గారూ, ఇది జాతీయ రహదారులకు సంబంధించినది. దీని క్రిందకు రాదు. మీరు అడిగేది వారికి లెటర్ ఇవ్వండి. చూస్తారు.

శ్రీ టి. జనార్ధన్:- నిజామాబాదు నుంచి జగదల్‌పూర్ వయా జగిత్యాల, మంచిర్యాల, చెన్నూరు మీదుగా తీసుకున్న రోడ్డుకు సంబంధించి రు. 52.3 లక్షలు వచ్చిందని అన్నారు. ఆ మొత్తం త్వరగా ఖర్చు చెయ్యాలని కేంద్ర ప్రభుత్వ నియమం. కానీ ఫండ్స్ త్వరగా ఖర్చు కావడం లేదు. ఖర్చు చేస్తారా? లేదా ఆ రోడ్స్‌లో కొన్ని జిల్లా పరిషత్‌కు సంబంధించినవి. జిల్లాపరిషత్ రోడ్స్‌ను కూడా నేషనల్ హైవేస్‌గా తీసుకోడానికి ప్రపోజల్‌ను జిల్లాపరిషత్ తీర్మానం చేసి పంపింది. ఆ రోడ్స్‌ను తీసుకోలేదు. ఆ రోడ్స్ తీసుకోకపోవడం చేత అటు జిల్లాపరిషత్ కానీ ఇటు నేషనల్ హైవేస్ కానీ డెవలప్ చేయ్యడం లేదు. బసెస్ ఆపరేట్ చేయ్యడానికి కూడా చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. జడ్.పి. రోడ్స్‌ను తీసుకుంటే, డబ్బు ఖర్చు చేసి, వాటిని డెవలప్ చేస్తారా? బైపాస్ రోడ్స్ త్వరగా సర్వే చేసి, ఆ పనులు పూర్తి చేయ్యాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అంత రిలవెంట్ కాదు. మంత్రిగారు చెప్పదలచుకుంటే

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- ఏం చెబుతాము, అధ్యక్షా, వారు అడిగేది జిల్లా పరిషత్ రోడ్స్ గురించి. జిల్లా పరిషత్ రోడ్సను కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకోవడం కష్టం తీసుకుంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే తీసుకోవాలి. నేరుగా లోకల్ బాడీస్ నుంచి తీసుకోవాలంటే చిన్న విషయం కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లింక్ ప్రశ్న. జిల్లా పరిషత్ నుంచి పి. డబ్ల్యు.డి. అక్కడ నుంచి నేషనల్ హైవేస్ , ఆ తరువాత బై పాస్ రోడ్స్ తీసుకోవాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అది డబుల్ ట్రీట్మెంట్ అవుతుంది, నేషనల్ హైవేస్ (ప్లస్) బై పాస్ అంటే.

శ్రీ జె. కోదండరామి రెడ్డి (నెల్లూరు):- నెల్లూరు, మద్రాస్ నేషనల్ హైవేస్‌లో మూడు బైపాస్ రోడ్స్ 10 సంవత్సరాల నుంచీ నిర్మాణం చేస్తున్నారు. కానీ ఈనాటికీ వాహనాలు తిరగడానికి వీలుగా పూర్తి చెయ్యలేదు. ఎప్పటి లోగా పూర్తి చేస్తారు? నెల్లూరు టవున్‌లో మీనీ బైపాస్ రోడ్‌కు మునిసిపాలిటీ వారు ఆర్ అండ్ బి టేకప్ చేయాలని ప్రపోజల్ పెట్టారు. అదంతా ఎర్రమట్టి. నివాసులు కాపురాలు ఉండడానికి వీలు లేకుండా ఉంది. కనుక అది నేషనల్ హైవేలోకి తీసుకుని, త్వరగా పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- వారు అడిగేది నెల్లూరులో ఒక వీధి గురించి. దానిని నేషనల్ హైవేగా తీసుకోమంటున్నారు. అది కాదు. ఇంటర్నల్ బైపాస్ గురించి అడుగుతున్నారు. ఇంటర్నల్ బైపాస్ ఆర్ అండ్ బి, మునిసిపాలిటీ నుంచి తీసుకుంది. దానిని నాన్ ప్లాన్ క్రింద తీసుకున్నాము. చేస్తాము. నేషనల్ హైవే 5లో నెల్లూరు వద్ద, ఏలూరు వద్ద, శ్రీకాకుళం వద్ద - మూడు ప్రాంతాలు చూస్తున్నాము. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్‌కి డబ్బు కూడా వచ్చింది. ఇది నెల్లూరుకు సంబంధించి. ఈ నేషనల్ హైవే బైపాస్ రోడ్‌కు సంబంధించి, కలెక్టరుకు కూడా అప్పగించాము. త్వరగా ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ జరుగుతుంది. అప్రోచెస్‌కు కానీ, కన్‌స్ట్రక్షన్ ఆఫ్ బ్రిడ్జెస్‌కు కానీ ఎస్టిమేట్స్ ప్రిపేర్ చేసి, రోడ్స్‌కు సంబంధించి డిపార్ట్‌మెంట్ చేయాలి. బ్రిడ్జెస్‌కు సంబంధించి ప్రయివేట్ కన్‌సల్టెన్సీ ఏజెన్సీకి ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాము. వీలయినంత త్వరగా ఎస్టిమేట్స్ పంపుతాము. ఇన్ ప్రిన్సిపల్ కేంద్రప్రభుత్వం అంగీకరించింది. నెల్లూరుకే కాకుండా, ఏలూరుకు సంబంధించి కూడా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపి, త్వరగా వేయడానికిగాను పర్స్యూ చేస్తాము.

REVISED PENSION RULES TO THE EMPLOYEES OF ZILLA GRANDHALAYA SAMSTHAS

108-

*925-Q.-Sarvasri D. Rajagopal, P. Ramaiah, N. Raghava Reddy and B. Venkateswara Rao:- Will the Minister for Technical Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Revised Pension Rules, 1980 have not been extended to the employees of Zilla Grandhalaya Samsthas;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) whether the Government consider to extend the said Pension Rules to the Grandhalaya Samsthas?

Minister for Technical Education (Sri R. Easwara Kumar):- (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Orders are since issued in G.O.Ms.No. 106, Education dated: 23-4-1990.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- రాష్ట్రంలో ఈ గ్రంథాలయ ఉద్యోగస్తులకు, రిటైర్ అయినా కానీ ఫించను చట్టం వర్తింపక చాలా మంది బాధపడుతున్నారు. దీనిపై ఉత్పన్నం కాదని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ఎప్పుడు ఈ ఫించనుల చట్టం సవరించడం జరిగింది. 24.3.90న జి.వొ.నెం. 106 అన్నారు. ఆ జి.వొ.లో 1980 నుంచి గ్రంథాలయ ఉద్యోగులకు వర్తించేట్లుగా పెట్టారా? ఈ జి.వొ. ఎప్పుడు వచ్చినా, 1980 నుంచే వర్తించేట్లు ఖచ్చితంగా అమలు చెయ్యాలి. స్పష్టంగా చెప్పండి.

శ్రీ కె. ఈశ్వరకుమార్:- 1980 నుంచే రిటైర్ అయిన వారికి కూడా ఈ జి.వొ. వర్తిస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- గతంలో ఈ గ్రంథాలయాలకు సంబంధించి ఛైర్మన్‌కు ఎన్నిక చేసే పద్ధతి ఉండేది. అది తీసేసి, నామినేట్ చేసే పద్ధతి పెట్టారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది పెన్షన్‌కు సంబంధించిన ప్రశ్న. మీరు కానిస్ట్యూషన్ ఆఫ్ బాడీ గురించి అడుగుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- దాని వల్లనే ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఎక్స్‌పర్టుగారు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. దానిలో కొన్ని భాగాలు అమలు చేశారు. కొన్ని చేయలేదు. మొత్తం మీద అమలుచేస్తారా, లేదా? గ్రంథాలయ అధికారులకు సంబంధించి క్రింద నుంచి ప్రమోట్ అయిన వారిని ప్రభుత్వ ఉద్యోగిగా గుర్తిస్తున్నారు. గ్రంథాలయం వారిని గుర్తించడం లేదు; దాని వల్ల కొన్ని హక్కులు వారికి రావడం లేదు. అందరినీ గుర్తిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. కానీ మంత్రిగారు చెప్పదలచుకుంటే చెప్పవచ్చు.

శ్రీ కె· ఈశ్వర కుమార్:– ప్రశ్నతో సంబంధం లేదు కానీ పరిశీలిస్తాము·

మిస్టర్ స్పీకర్:– పరిశీలించండి·

భూ గరిష్ఠ పరిమితి చట్టానికి మరి కొన్ని సవరణలు

120–

*459–సర్వశ్రీ పి· వెంకటరావు (నూజివీడు), సి· నర్సిరెడ్డి (మఖ్తల్), పి· రామయ్య, ఎన్· రాఘవరెడ్డి, టి· వెంకటేశ్వరరావు, డి· రాజగోపాల్:– రెవిన్యూశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) భూ గరిష్ఠ పరిమితి చట్టాన్ని మరి కొంత సవరించే ప్రతిపాదన ఏదైనా వున్నదా;

(ఆ) ఆ విషయంలో సర్వోన్నత న్యాయస్థానం గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వంగానీ జారీ చేసిన మార్గదర్శక సూత్రాలు ఏవైనా వున్నాయా;

(ఇ) ఇప్పుడు పంపిణీకి లభ్యంగావున్న మిగులు భూమి ఎంత;

(ఈ) వ్యవసాయ కమతాలపై గరిష్ఠ పరిమితి సమస్యను మొత్తంగా పరిశీలించడానికి అనధికార కమిటీని నియమించే ప్రతిపాదన ఏదైనా వున్నదా?

రెవెన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ డి·కె· సమరసింహారెడ్డి):– (అ) అవునండీ· భూసంస్కరణలు, పట్టణ భూగరిష్ఠ పరిమితుల కమీషనరు పంపిన ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి·

(ఆ) సుప్రీంకోర్టు ఏలాంటి మార్గదర్శక సూత్రాలకు జారీ చేయలేదు· 1972లో కేంద్ర ప్రభుత్వం జాతీయ మార్గదర్శక సూత్రాలను జారీ చేసింది·

(ఇ) పంపిణీ కోసం 31–1–1990 నాటికి 20,679 ఎకరాల నికర ప్రాంతం లభ్యంగా ఉందని తెలియజేయడం జరిగింది·

(ఈ) లేదండీ·

శ్రీ పి· వెంకటరావు:– అధ్యక్షా, సుప్రీంకోర్టు ఇంతకు ముందు స్టేట్‌కు డైరెక్షన్ ఇచ్చినట్లు పేపర్‌లో చూశాను; ఉన్న దానికి అమెండ్‌మెంట్ ఇవ్వమని అన్నట్లుగా వచ్చింది· మంత్రిగారు గైడ్‌లైన్స్ లేవన్నారు· సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారం 'ఫోర్ మెంబర్స్ జడ్జెస్' ఒక తీర్పు ఇచ్చారు· బినామీదారులున్న వాటినన్నిటికి స్వంత కమతాలుగా చేసినట్లు భావించి తీర్పు ఇచ్చారు· ఇప్పటి వరకూ 20 వేల ఎకరాలు వచ్చినట్లు చెప్పారు· ఇంకా ఎన్ని లక్షల ఎకరాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది? సమగ్రంగా

అమలు చెయ్యడానికి ఏ చర్యలు తీసుకుంటారు? ఇప్పుడు దాదాపు 18 సంవత్సరాలు ఆలస్యం అయింది. ఇంకా భవిష్యత్తులో ఆలస్యం కాకుండా ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి నా 9.30 యొక్క జవాబు ఏమంటే సుప్రీంకోర్టు ఎలాంటి గైడ్‌లైన్స్ ఇవ్వడం జరగలేదని కానీ - ఉ. Part Performance Section 53 of the Transfer of Property Act విషయంలో the Interpretation that was placed by the High Court in Ashrafuddin's case - ఏదయితే ఉన్నదో, మా ఇంటర్‌ప్రెటేషన్ మీద the matter was taken to Supreme Court. Supreme Court ultimately upheld the view taken by the Division Bench of the High Court Sir, setting aside the Single Judgement in the Ashrafuddin's case. It appears that - పార్ట్ పెర్ఫార్మెన్స్ క్రింద ఉన్న వాటికి, ఏవయితే ఉంటాయో - that have to be computed to the holding it cannot be deleted అని చెప్పి- Interpretation of the Act was done by them Sir. దాని తదనంతరం మళ్ళీ- Review petition was also filed before the Supreme Court recently that has also been disposed off by the Supreme Court upholding the judgement of the Supreme Court in Ashrafuddin's case itself Sir. Even that Judgement copy is also with me, that was on 11.4.90. జడ్జిమెంట్ కూడా వచ్చింది. Now the matter is settled so far as legal tangle is concerned. Some amendments ను ఉద్దేశిస్తూ - a Bill was introduced in the earlier House Sir. అప్పుడు గత శాసనసభలో మేము అందరమూ కూడా, that was also not a comprehensive Bill and it should have been brought in much more radical way అని చెప్పి మేము అందరమూ అభిప్రాయం వ్యక్తం చేసాము. అయినా అప్పటి పరిస్థితిలో ఎమెండుమెంటు బిల్ పాస్ చేసుకొన్నారు. కానీ టెక్నికల్‌గా ఉండేలా చట్టం మాత్రం రూపొందలేదు. ఈ మధ్యనే ఈ బిల్లుకు సంబంధించి ప్రతిపక్ష సభ్యులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసాను. దానిలో వాళ్ళతో కూడా డిటెయిల్డ్ చర్చలు జరగలేదు. మళ్ళీ చర్చించాలని ఇంకో సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలని అనుకొన్నాము. తదనుగుణంగా కావలసిన మార్పులు అర్బన్ ల్యాండ్ ఏదయితే ఉన్నదో అర్బన్ ల్యాండ్ సీలింగ్ కమీషనర్, ల్యాండ్ రిఫారమ్స్ కమీషనర్ ఏవయితే సలహాల నిచ్చారో, ఆ సలహాలకు అనుగుణంగా కొన్ని మార్పులు తీసుకురావడానికి కూడా ఆలోచన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందని గౌరవ సభ్యులకు సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకో ప్రశ్న వారు అడిగారు. ఎంత ల్యాండ్ వచ్చింది, ఎంత ల్యాండ్ ఇస్తున్నారు అన్నారు. అధ్యక్షా, In Act I of 1973, extent of land that has been declared as surplus is 6,98,122 acres, - actually it was expected as 10 lakh acres - out of which 5,33,576 acres have been taken possession of and 4,12,768 acres have been already distributed; and an extent reserved for communal purposes out of column No: 2, is 16,728 acres. The area unfit for cultivation is 45,495 acres.

The area distributed from 1-4-89 to 30th January 1990 is 13,557 acres.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సుప్రీంకోర్టు ఏదయితే తీర్పునిచ్చిందో ఆ తీర్పును దృష్టిలో పెట్టుకొని అందుకు అనుగుణంగా సవరణ తెస్తారా అన్నది సారాంశం. ఏవో ఆదేశిక సూత్రాలని పెట్టారు. మేము అడిగిన ప్రశ్న ఆ రూపంలో లేదు. సుప్రీంకోర్టు ఇటీవల ఇచ్చిన తీర్పును అమలు చేసే విధంగా మీరు సవరణ ఇస్తున్నారా? అలాగే బినామీ ల్యాండ్స్ మార్చడానికి వీలుగా కలెక్టర్లకు సూమోటో పవర్సు ఇచ్చి వాటిని రీ ఓపెన్ చేయడానికి వెంటనే స్వాధీన పరచుకోవడానికి వీలుగా ఎమెండుమెంట్సు తెస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను గౌరవ సభ్యులకు ముందే మనవిచేసాను. Supreme Court Judgement - interpretation of 53 of Transfer of Property Act -ఏదయితే ఉన్నదో దానికి అనుగుణంగా మేము చట్టాన్ని ఇంప్లిమెంటు చేయాలన్నప్పుడు all the cases that have been disposed, should they be reviewed or not - is the point which is botherig the mind of everybody. According to the existing provisions of the Act there is no scope for review. If a provision of review is to be included, the original Act has to be included in the 9th Schedule. Then, the moment the Enactment has been included in the 9th Schedule, it does not fall within the purview of the judicial scrutiny. Sir, but the validity of the Act cannot be challenged. But inclusion of the provision of review will entail the subject matter to be taken for judicial review. Unless and until that is also brought within the purview of the 9th Schedule, Sir, there have been some local complications in it and we have been examining. ఇది నేను గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులతో కొంతవరకే చెప్పాను. ఇంకా అది డిటెయిల్డ్‌గా చర్చలు జరగలేదు. దీని విషయంలో త్వరలో మళ్ళీ ఇంకో సమావేశము ఏర్పాటు చేసి దానిని గురించి డిటెయిల్డ్‌గా చర్చలు చేస్తాము. We will take the Leaders of the Opposition into confidence. According to the Judgement given by the Supreme Court - as well as so many other matters which have also been in our mind - we will give political connection with a comprehensive legislation Sir. We will also come forward with a comprehensive Legislation.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- పట్టణ భూగరిష్ట కమీషనర్ పంపిన ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి అన్నారు. ఆ ప్రతిపాదనలు ఏమిటో తమరు చెబుతారా? వీలు లేకపోతే ఆ కాపీలు అందచేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- అపోజిషన్ లీడర్లతో మీటింగ్ పెడతాము అన్నారు కదా ఆ రోజు చాలా డిటెయిల్స్ ఉండి ఉంటాయి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- కాపీస్ ఏమయినా అంద చేస్తారా? ఇప్పుడు 20679 ఎకరాలు పంచడానికి ప్రభుత్వం దగ్గర ఉందని వారు జవాబు చెప్పారు. ఈ భూమిని ఎప్పటికి పంచుతారు? చెప్పాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ భూమి పంచే విషయంలో కాన్‌స్టిట్యూయన్సీ వైజ్ కమిటీస్ ఒక దానిని - వుయ్ ఆర్ గోయింగ్ టు కాన్‌స్టిట్యూట్. ఎకార్డింగ్లీ ఈ భూమిని ఎస్సైన్‌మెంట్ కమిటీ నిర్ణయం ప్రకారం అక్కడున్న పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకొని డిజర్వింగ్ పీపుల్‌కు ఈ భూమిని పంచుతామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే కమీషనర్ ల్యాండ్ రీఫారమ్స్, అర్బన్ ల్యాండ్ సీలింగ్ ఏమేమి సవరణలు ఇచ్చారో, అధ్యక్షా, తమరు అనుమతిస్తే అవి కూడా చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అక్కర లేదు. లీడర్లను కలసినప్పుడు అవి ఇచ్చేయండి. ఇప్పటికే చాలా సప్లమెంటరీస్ అయ్యాయి. కుడిపూడి ప్రభాకరరావుగారూ మీరు మాట్లాడండి. లాస్టు వన్ పాలడగు వెంకట్రావుగారు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (అమలాపురం):- అధ్యక్షా, ఈ ల్యాండ్ సీలింగ్స్‌లో ఒక కమతానికి (యూనిట్) ఇన్ని ఎకరాలని చెప్పి ఉన్నప్పుడు వాటిమీన నెట్ ఇన్‌కమ్ ఎంత వస్తుందన్నది ప్రభుత్వం ఏదయినా ఎక్సర్‌సైజ్ చేసిందా? నెట్ ఇన్‌కమ్ ఫర్ వన్ యూనిట్. ఆ ఇన్‌కమ్ ఒక కుటుంబం గౌరవంగా బ్రతకడానికి సరిపోతుంది. మట్టిపిసుక్కుని భూమే బ్రతుకు తెరువుగా బ్రతికే రైతుకు ఈనాడు ఉన్నటువంటి కమతం యొక్క పరిమితులలో వచ్చే నెట్ ఇన్‌కమ్‌తో ఒక కుటుంబం గౌరవంగా బ్రతకడానికి సరిపోతుందా, లేదా? అన్నది ఎక్సర్‌సైజ్ చేసారా? ఇప్పుడున్న కమతాలను తగ్గించాలని, ఇంకేదయినా చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వం యొక్క దృష్టిలో ఉన్నదా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ది వయబిలిటీ ఆఫ్ ది యూనిట్ ఇష్యూ, యాక్టు ఆఫ్ 1973 ఎనాక్టు కాక ముందు - lot of exercise has been done on that subject Sir.మళ్ళీ keeping in view the present circumstances that have been prevailing in the entire State to go into the viability in the unit - is a point which takes a lot of time which I do not want to make any mention right now Sir. Added to that వారు ఇంకా సమగ్రంగా ఏమయినా తగ్గించి తేవడానికి ఆలోచిస్తున్నారా అన్నారు. ఇప్పుడు ల్యాండ్ రిఫారమ్స్ కమీషనర్ ఇచ్చిన సలహాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిలో కొన్ని సలహాలను . తదుపరి గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులూ, శాసన సభ్యులూ వ్యక్తపరచిన కోరికలనూ, అభిప్రాయాలనూ దృష్టిలో పెట్టుకొని it is a matter which requires to be gone into in detail. Right now I cannot say anything Sir - అని గౌరవ సభ్యులతో నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- ఈ ప్రశ్న వేయడంలో నాకు ఒక ధృక్పథం ఉండి వేసాను. సుప్రీంకోర్టు చెప్పిన జడ్జిమెంటు ప్రకారం క్లియర్‌గా ఈ రాష్ట్రంలో ఎవరయితే బినామ్

ద్వారా ఆక్రమించుకొని క్లియర్‌గా చెప్పకుండా ట్రిబ్యునల్స్‌ను మోసం చేస్తూ వచ్చారో – వాటిని ఇవ్వాళ మనం తీసుకోవడానికి ఏ రకమయిన అడ్డూ మనకు లేదని నాకు అర్థం అవుతోంది·

మిస్టర్ స్పీకర్:– వెంకట్రావుగారూ వన్ కరెక్షన్· పార్ట్ పెర్‌ఫార్మెన్స్ అగ్రిమెంట్ పి·పి· యాక్ట్ 53 క్రింద అది వాలిడ్ కాదని జడ్జిమెంటు ఇచ్చారు· బినామీ ట్రాన్సాక్షన్స్‌కి సంబంధించి జడ్జిమెంటు లేదు· కానీ మద్రాసు స్టేట్ లెజిస్లేచర్ ఒకటి పాస్ అయింది· మద్రాసు వాళ్ళ కూడా యోచిస్తాము అన్నారు·

శ్రీ పి· వెంకట్రావు:– యూ ఆర్ రైట్ సర్· తమరు చెప్పింది ఎవరయితే పార్ట్ పెమెంటు చేసినా లేకపోతే అగ్రిమెంటు ఉందీ అని అన్నారో – that holds good to ryots రైతు అని చెప్పి చెప్పారు· సుప్రీం కోర్టులో నేను కూడా అన్నది అదే ఇప్పుడు అట్లాంటి అగ్రిమెంట్సు ఉన్నవాళ్ళ భూమిపైన బినామీ క్రింద కూర్చున్నారో వాటిని క్లియర్‌గా తీసుకోవడానికి వీలుందా? రెండవది మంత్రిగారు ఏమన్నారంటే – 9వ షెడ్యూల్ క్రింద ఇంకా రాలేదు అన్నారు· నేను పేపర్లో చదివిన దాని ప్రకారం మొత్తం 8, 9 రాష్ట్రాలలో 9వ షెడ్యూల్ క్రింద పెట్టినట్లు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇచ్చిన ఆర్డరు చూసాము· దాని ప్రకారం పూనుకోవడానికి ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదు· కాంపెన్సేషన్ ఏమయినా పెంచేధానికి ఆలోచిస్తారా?

ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఖచ్చితంగా ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్‌ను దృఢ నిశ్చయంతో ఇంప్లిమెంట్ చేస్తుందని చెప్పండి· ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వాలు మోసం చేశాయి· ఎగ్జిక్యూటివ్స్ మోసం చేశాయి· జ్యుడిషియరీ మోసం చేసింది· వీటి నుండి బయటపడి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు చేస్తుందా? చెప్పమనండి·

శ్రీ డి·కె· సమరసింహారెడ్డి:– అధ్యక్షా, I would appeal to the Hon'ble Speaker that 'Judiciary' జ్యుడిషియరీ మోసం చేసింది అనే వర్డ్, may not be fitting for us Sir. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు ఏదయితే అన్నారో I am glad he has understood the subtle distinction between the part performance and the Benami transactions. They are totally different altogether. Part performance covers by Section 53 of the Transfer of Property - Benami is totally different altogether. Now, the purpose of the Judgement of the Supreme Court - that has to be gone into as per the dictum that has to be given is only with regard to the part performance Sir. On the basis of the evidence దాన్ని బట్టి యిక్కడ కేసు డిపెండ్ అవుతుంది· దాన్ని బట్టి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది తప్ప I cannot make a general statement on that అని గౌరవసభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను· ఏదయితే ఆలోచిస్తున్నామో, ఆ యొక్క వివరణలు/it will be a policy decision. It requires some deep study - we are doing yet.

టెండర్ల కమీషనరేటును రద్దు చేయుట

25–

*448–సర్వశ్రీ యమ్. నరసింహారెడ్డి (శ్యాంపేట), జె. జనార్ధనరెడ్డి (మహబూబాబాద్), జి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి), యస్. చంద్రశేఖర్ (పాలేరు), టి. పురుషోత్తమరావు (వరంగల్లు):– ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) టెండర్ల కమీషనరేటును రద్దు చేయు ప్రతిపాదన ఏమైనా కలదా;

(ఆ) అయినచో, ఎప్పుడు?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకుతావు లేదు.

శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి:– అధ్యక్షా, టెండర్ కమిషనరేట్ ఏదయితే వుందో, 30 లక్షల రూపాయలకు పై వర్క్సు టెండర్ కమిషనరేట్ ద్వారా సెటిల్ అవుతాయి. నేను తమ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చేది ఏమంటే, రూ. 30 లక్షలకు లోపు వర్క్సు ఏవయితే వున్నాయో, అవి, జిల్లాలలో సిండికేట్ ఫార్మ్ చేసి ఆ సిండికేట్‌లో ఎవరయితే రారో, వారిపై మాఫియా గ్యాంగ్ వారు చురికలు, కత్తులతో బెదిరించి, భయపెట్టి టెండర్స్‌ను చింపి పారవేసి, టెండర్ షెడ్యూల్స్‌ను చింపివేయడం జరుగుతోంది. రూ. 30 లక్షలకు లోపు వాటికి కూడా టెండర్ కమిషనరేట్ లాంటిది ఏదయినా పెట్టి దాన్ని న్యాయంగా పరిశీలన చేసి దాని ద్వారా వర్క్సుకు ఏమయినా న్యాయం చేకూరుస్తారా? వర్క్సు సక్రమంగా జరిగేటట్లు, న్యాయంగా టెండర్ ఎవరిదైతే వుంటుందో దాని కొరకు పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు రూ. 30 లక్షలకు పైన కానీ, రూ. 30 లక్షలకు లోపల 50 శాతం ఎక్సెస్ గానీ వుంటే కమిషనరేట్‌కు పంపించడం జరుగుతుంది. వారు స్క్రుటినైజ్ చేస్తారు. యూనిఫార్మిటీ రావాలని, యింపార్షియల్‌గా వుండాలనే వుద్దేశంతో ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి కమిషనరేట్‌కు అప్పచెప్పడం జరిగింది. రూ. 30 లక్షల లోపల వుండే టెండర్స్‌లో మాఫియా గ్యాంగ్స్ టెండర్స్ వేసినప్పుడు అక్రమాలు, అన్యాయాలు చేయడం జరుగుతోందని అన్నారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచిస్తుంది. ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. ఏ విధంగా వుండాలో, ఆలోచన చేసి తగు నిర్ణయం తీసుకుంటుంది.

డాక్టర్ జి. చిన్నారెడ్డి:– అధ్యక్షా, రూ. 30 లక్షలకు పైన వున్నటువంటి పనులకు టెండర్ కమిషనరేట్‌కు టెండర్స్ వేసుకోవలసి ఉన్నది. కానీ న్యాయమైన కంట్రాక్టర్లకు ఈ పనులు దొరకడం లేదు. కొందరు రింగ్‌గా ఫార్మ్ అవుతున్నారు. దీన్ని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా? అంతే కాకుండా, రాయలసీమలో జరుగుతున్న తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు పనుల విషయంలో, కొంతమంది తెలంగాణా

కాంట్రాక్టర్ను వెళ్ళి, పని చేస్తూ వుంటే రాయలసీమ నివాసులు కొట్టడం, బెదిరించడం చేస్తున్నారు. తెలంగాణా వారు మా ప్రాంతానికి వచ్చి పనులు చేయవలసిన అవసరం లేదని బెదిరిస్తున్నారు. వాటిని నివారించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను యింతకుముందే గౌరవసభ్యులు నరసింహారెడ్డిగారికి చెప్పినప్పుడు చెప్పాను. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చాలా తీవ్రంగా ఆలోచిస్తోంది. రూ. 30 లక్షల లోపల వుండే వాటికి, ఆ టెండర్స్‌కు కూడా రెండు చోట్ల ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. ఒకటి - ఎక్కడయితే టెండర్స్ వేసే యస్.ఇ., ఇ.ఇ., కి సంబంధించి అక్కడ ఒక టెండర్ బాక్సు, రెండు - హైదరాబాదులో ఒక టెండర్ బాక్సు పెట్టి, ఇటువంటివి జరుగకుండా నివారించడం కోసం, ఒకటి హైదరాబాదులో, అక్కడి కేంద్రంలో ఒకటి పెట్టడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలూ తీసుకుంటోంది. ఇటువంటి మాఫియా గ్యాంగ్సు ఏమీ అన్యాయాలు, అక్రమాలు చేయకుండా ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకుంటుంది.

డాక్టర్ జి. చిన్నారెడ్డి:- టెండర్స్ యాక్సెప్టు అయి, పని ఎలాట్ అయ్యాక కూడా బెదిరిస్తున్నారు. వాటిని నివారించడానికి తగు చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నరసింహారెడ్డి, చిన్నారెడ్డి అడిగిన ఉప ప్రశ్నలలో, ఈ విధమైనటువంటి టెండర్సు వేయడంలో ఒక రాకెట్‌గా ఫార్మ్ అయి, వాళ్ళ యిష్టం వచ్చినట్లు అక్కడ గూడుపుఠాణీ చేస్తున్న పరిస్థితులు, వారు తమ దృష్టికి వచ్చాయని చెప్పారు. ఏయే జిల్లాలలో ఎక్కడెక్కడ ఏ టెండర్సు పైన జరిగినట్లు తమ దృష్టికి వచ్చింది? వాటి పైన ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? ఆ విధంగా వచ్చిన టెండర్సును క్యాన్సిల్ చేశారా? రూ. 30 లక్షల పైవి ఎన్ని టెండర్సు, రూ. 30 లక్షల లోపలివి ఎన్ని టెండర్సు క్యాన్సిల్ చేశారు?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వాటికి సంబంధించిన సమాచారం నా దగ్గర లేదు. మొత్తం మీద ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని జిల్లా సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. మీరూ చూస్తున్నారు. ఆ సమావేశాలలో శాసనసభ్యులు ఈ విషయం చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు దీని మీద చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందని చెప్పడం జరిగింది. వ్యక్తిగతంగా నాకు కూడా చాలామంది పంపించారు. కొన్ని ఫిర్యాదులు అందుతున్నాయి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తప్పక చర్య తీసుకుంటుంది.

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు (చెన్నూరు):- అధ్యక్షా, ఇక్కడ (హైదరాబాదులో) మీరు బాక్సు పెడుతున్నారు, బాగానే వుంది. లక్ష రూపాయలపైన యస్.సి., టి.సి., టెండర్సుకు మాత్రమే యిక్కడ బాక్సు ఛీఫ్ ఇంజనీర్ ఆఫీసులో పెడుతున్నారు. అదే విధంగా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ వారి దగ్గర, టెండర్స్ షెడ్యూల్స్ యిచ్చే దగ్గర కూడా షెడ్యూలును యివ్వడంతోనే లాక్కొని వెళ్ళిపోతున్నారు. షెడ్యూల్సు ఏ డేట్‌న పెడితే ఆ డేట్‌న కంట్రాక్టర్లు పోయి షెడ్యూలును తీసుకునే సందర్భంలో వారిని బెదిరించి షెడ్యూలును తీసుకుంటున్నారు. షెడ్యూలును యివ్వడానికి కూడా హైదరాబాదు లెవెల్‌లో అరేంజ్ చేస్తున్నారా? ఆ విషయం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, షెడ్యూల్సు విషయంలో కాని, టెండర్స్ విషయంలో కాని ప్రభుత్వం కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటుంది. హైదరాబాదు లెవెల్‌లో చేసే విషయం కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించి, తగు చర్యలు తీసుకుంటుంది.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:- అధ్యక్షా, ఫారెస్ట్ జనరల్‌లో రోడ్డు ఇన్న చోట టెండర్స్ ఎక్సెస్ పెట్టి, ఏదయితే కమిషనరేట్ పెట్టారో, దానికి పోవాలి అంటున్నారు. పారెస్టు ఏరియాలో క్వారీస్ యివ్వడం లేదు. క్వారీస్ లేక, వాళ్లకు వున్న రేటు ప్రకారం యిచ్చేది, యిక్కడే యివ్వడానికి, ఇక్కడ కాకుండా టెండర్స్ అక్కడ పెడితే సరిపోవడం లేదు. సంవత్సరం క్రితం రేట్సు, శాంక్షన్ వచ్చినప్పటి రేట్సు, క్వారీస్ లేక అదే రేటు మీద శాంక్షన్ చేసి 25 శాతం ఎబౌ ది టెండర్ పెడితే, కమిషనరేట్‌కు పోవాలి అంటారు. అక్కడకు వెళ్లే సరికి సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాల వరకు మీటింగ్ కాకుండా, శాంక్షన్ కాకుండా, రేట్లు పెరుగుతున్నవి కనుక, ప్రతి వస్తువు విషయంలో కూడా అటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. యస్.ఇలకు గాని, ఇ.ఇ.లకు గాని కొంత పర్సెంటేజ్ పెంచి ఒకవేళ ఎక్స్‌ట్రా అవుతే 40, 45, 50 శాతం వరకు యస్.ఇ. గారికి పర్మిషన్ యిస్తే అక్కడికక్కడ సాల్వ్ అవుతుంది. రెండు బెదిరించి, కుమ్మక్కయి వారు రింగ్ ఫార్మ్ చేస్తున్నారు. రింగ్ ఫార్మ్ చేయనటువంటి వాతావరణం ప్రభుత్వం తరఫున కల్పిస్తారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, కమిషనరేట్‌కు సంబంధించి కాలయాపన జరుగకుండా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటుంది. ఏదయినా అవసరం వస్తే అక్కడ కూడా ప్రభుత్వం తప్పక ఆలోచన చేసి యస్.ఇ.లకు, ఇ.ఇ.లకు డెలిగేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ యిచ్చే విషయం ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిరిగేషన్‌కు సంబంధించి గత మార్చిలో నిర్మల్ డివిజన్‌లో టెండర్ షెడ్యూల్సు ఏవయితే వున్నాయో, వాటిని యస్.ఇ. గారి చేతి నుండి లాక్కొని పోవడం జరిగింది. ఈ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే వాళ్లపై, ఎవరయితే షెడ్యూల్సు లాక్కుని వెళ్లారో, వారిపై, ఆ యొక్క నేరస్థులపై ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? వీటిని నిరోధించడం కొరకు ప్రభుత్వం ఏమయినా చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పినటువంటిది, యింకా నా దృష్టికి రాలేదు. ఏదయినా వారు యిస్తే, దాని పైన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (ఆముదాలవలస):- అధ్యక్షా, టెండర్ షెడ్యూల్సు పర్చేజ్ చేసేటప్పుడు, డిపాజిట్ చేస్తున్నారు. వాళ్లు రింగ్‌గా ఫార్మ్ అయి డిపాజిట్ డ్రాఫ్టులు అన్నీ ఒకరికి యిచ్చేసి సింగిల్ టెండర్ ఎక్సెస్ పెట్టడానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. డబ్బు పంపుకొని షెడ్యూల్ పర్చేజ్ చేసి, డి.డి. కట్టిన తరువాత టెండర్ షెడ్యూల్ వేయాలనే నిబంధన ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఏదయినా వుందా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- నేను యింతకుముందే చెప్పాను. టెండర్స్ విషయంలో ఈ విధంగా జరుగుతోందని, హైదరాబాదులో టెండర్ బాక్సు కూడా పెట్టడం జరుగుతోంది.

అక్కడ అటువంటి అన్యాయాలు ఏవయినా జరిగితే, ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటుందని ముందుగానే చెప్పడం జరిగింది. ఏవయినా వుంటే, నిబంధనలు పెట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పినట్లు హైదరాబాదులో ఒక టెండర్ బాక్సు పెట్టింది వాస్తవమే కాని షెడ్యూల్సు ఏవయితే వున్నాయో జస్ట్ వన్ డే బిఫోర్, లేదా టెండర్ వేసిన నాడే యిస్తున్నారు. అప్పుడు షెడ్యూల్ యిస్తే అక్కడి నుండి హైదరాబాదుకు తెచ్చి వేయడానికి ఎలా వీలవుతుంది? కనీసం మూడు లేక నాలుగు రోజులు ముందు షెడ్యూల్సు యిప్పించే ఏర్పాటు మంత్రివర్యులు చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అది ఆలోచన చేయడం జరుగుతుంది అధ్యక్షా. రెండు, మూడు రోజులు ముందే టెండర్ షెడ్యూల్ యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

Mr. Speaker:- What do you want, Mr. Vidyasagar Rao? Why are you interested in this tender system?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- After 9.30 A.M., one supplementary .....

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی:- جناب اسپیکر صاحب۔ اب نو بجکر تیس منٹ ہو چکے ہیں۔ ایک سپلمنٹری دینے کی بجائے کئی سپلمنٹری دے رہے ہیں۔ یہ کہاں کا انصاف ہے۔

مسٹر اسپیکر:- یہ کروڑوں روپیہ کا معاملہ ہے اس لئے کئی ممبرس (Interested) ہیں اسلئے مجھے بھی سپلمنٹری دینا پڑ رہا ہے

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, యీ ప్రశ్నపైన ప్రతి సభ్యుడు .....

Mr. Speaker:- On objection of Members, no more supplementaries.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- ఈ ప్రశ్నపైన, ప్రశ్న అడిగిన ప్రతి వారు కూడ ఒక పెద్ద రాకెట్ జరుగుతుందనే విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చారు. ఈ విషయంలో దయచేసి, యింతవరకు ఎన్ని టెండర్సు దృష్టికి వస్తే, యీ విధంగా క్యాన్సిల్ చేసినటు వంటివి, ఏమి చర్య తీసుకున్నారనేటటువంటి దానికి సంబంధించి టేబుల్ మీద పెడుతారా; రెండవది, అట్లా చర్య తీసుకున్న వారి మీద క్రిమినల్ కేసులు పెట్టి - అటువంటి కాంట్రాక్టర్సును - బ్లాక్ లిస్టులో పెడుతారా అనేది చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఫిర్యాదులు అందాయని చెప్పిన వాటి ఎంక్వయిరీ చేయడం జరుగుతుంది. అవి ఎంక్వయిరీ చేసిన తరువాత టేబుల్ మీద పెట్టడం జరుగుతుంది. ఎందుకంటే ఎంక్వయిరీ గాకుండా టేబుల్ మీద పెట్టడం జరుగదు. ఇ మీదట అటువంటివి జరుగకుండా చూడడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

Mr. Speaker:- I suggest to both the Ministers - Ministe for Panchayati Raj and Minister for Roads and Buildings - దీనికి ఒక నూతన పద్ధతిని అవలంబించండి. ఇది చాలా పాత పద్ధతిలో నడుస్తున్నది కాలం మారింది. ఏదైనా మంచి పద్ధతి చూడండి.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:– టెండర్సు కూడ ఒక వీక్ ఎడ్వాన్స్‌గా యివ్వడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఒక ఎక్స్‌పర్టు కమిటీని వేసి మీ యిద్దరి ఆధ్వర్యములో, ఇక ముందు అట్లా జరుగకుండా ఏద్నైనా ఒక పద్ధతిని అవలంబించండి.

రూ. 50 ల లోపు చలాన్ల స్వీకరణ

129–

*888–సర్వశ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు, బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్), ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి (అలంపూర్), వి. జయపాల్ (పరకాల):– ఆర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రూ. 50 ల లోపు చలాన్లను స్వీకరించ వద్దని ప్రభుత్వం ట్రెజరీలను ఆదేశించిందా – ఎఫ్. మరియు పి. (ఫైనాన్సు అండ్ టి.ఎఫ్.ఆర్.) శాఖ వారి, 25–7–1989 తేదీ నాటి, జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నెం. 247 చూడుడు;

(ఆ) అయినచో, రూ. 50 ల లోపు చెల్లింపులనన్నింటిని, అట్టి మొత్తాలను రూ. 50 లుగా మార్చి మాత్రమే చలానా ద్వారా చెల్లించాలా;

(ఇ) అయినచో, అందుకు కారాణాలెవ్వి?

ఆర్థికశాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):– (అ) అవునండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, 50 రూపాయల లోపు చలానా చెల్లించ వలసి వుంటే ఆ చలానాను అంత డబ్బుతో యాక్సెప్టు చేయవద్దని ట్రెజరీస్‌కు జి.ఓ. ద్వారా ఆర్డర్సు యిష్యూ చేశారు. 50 రూపాయల లోపు చెల్లించవలసిన వారు ఆ జి.ఓ. ఆధారముగా 50 రూపాయలు కట్టవలసి వస్తుంది. దానివల్ల డబ్బు వృథా అవుతుంది. న్యాయానికి యీ జి.ఓ. యిష్యూ చేసినందుకు నేను తప్పు పట్టడం లేదు. చాలా సౌకర్యంగా వుంటుంది. ప్రతి చిన్న దానికి ట్రెజరీకి పోకుండా, బాగుంటుంది. కాని సంబంధిత కార్యాలయాలలో, ఎడ్యుకేషనల్ యినిస్టిట్యూషన్సులో రసీదు యిచ్చే అవకాశం లేదు. కాబట్టి 10, 20 రూపాయల చలానా కట్టడానికి పోయినప్పుడు వారు బ్యాంకులో కట్టమంటున్నారు. అక్కడ 10 రూపాయలు చెల్లించవలసి వుంటే విధిగా 50 రూపాయలు కట్టవలసిన దుస్థితి ఏర్పడుతున్నది. కాబట్టి 50 రూపాయలకన్నా తక్కువ డబ్బు పే చేసే పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు రసీదులు మేంటేన్ చేయడానికి సంబంధిత కార్యాలయాలకు ఆదేశాలు యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– ఇంతకుముందు అన్ని జిల్లాలలో సంబంధిత కార్యాలయాలకు అన్నింటికి కూడ రసీదు పుస్తకాలను సరఫరా చేయడం జరిగింది. కాని యీ ప్రశ్న వచ్చిన తరువాత మళ్ళీ వెరిఫ్కై చేస్తే, తూర్పు గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలలో పుస్తకాలు తక్కువ వున్నాయని చెప్పారు. వెంటనే డైరక్టరు ఆఫ్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్సు – పుస్తకాల స్టాకు ఏమి వున్నది, ఆ జిల్లాల వారు తీసుకోవడంలో కొంత అలసత్వం వుంటే వారు వచ్చి వెంటనే తీసుకుపోవడానికి – పుస్తకాలు రెడీగా పెట్టుమన్నాము. ఇది ప్రజల సౌకర్యం కోసము చేసినటువంటి ఏర్పాటు తప్ప యిబ్బందిని కలిగించేది కాదు. ఇది అనేక రాష్ట్రాలలో వుంది. మన రాష్ట్రములో మాత్రము యీ మధ్యన కొన్ని మార్పులు సూచించినప్పుడు మనం ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. ఇది బ్బై అండ్ లార్జ్ బాగా పని చేస్తున్నది. ఎక్కడైనా స్పెసిఫిక్‌గా యిబ్బంది వుంటే తప్పకుండా తగిన చర్య తీసుకొని, పుస్తకాలు వెంటనే పంపించి, అవసరమైతే, పుస్తకాలు లేవనో మరొక కారణముతోనో ప్రజలను యిబ్బంది పెట్టకుండా వారికి సహకరించవలసిందిగా కూడ మళ్ళీ ఉత్తర్వులు యిస్తాను.

రైతులకు పాసు పుస్తకముల నిచ్చుట

130–

*27–సర్వశ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రపురం), జి.ఎస్.ఎస్. శివాజి (సోంపేట), సి. నర్సిరెడ్డి, టి. వెంకటేశ్వరరావు, ఎన్. రాఘవరెడ్డి, పి. రామయ్య, డి. రాజగోపాల్, జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, ఎ. మాధవరెడ్డి, సిహెచ్. రామచంద్ర రావు, పి. నాగేశ్వరరావు, మహమ్మద్ రజబ్ అలీ, డి. చిన్నమల్లయ్య, సి. విఠల్‌రెడ్డి, కె. బిక్షం (బూర్గంపహాడ్):– రెవిన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రైతులకు "లీగల్ రైతువారిపట్టాదారు పాసు పుస్తకములు"ను యిచ్చుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, రైతులకు పాసు పుస్తకములను ఎప్పటికి యిస్తారు?

రెవిన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):– (అ) అవునండి.

(ఆ) 1990–91 ఆర్థిక సంవత్సరం అంతానికి రైతులందరికీ పట్టాదారు పాసు పుస్తకాలను యివ్వాలని ఆశించడమయింది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:– బ్యాంకులలో అప్పులు తీసుకోడానికి పనికి వచ్చే విధంగా యీ పాసు పుస్తకాలను యిస్తారా? రైతులకు యీ పాసు పుస్తకాలు హక్కులు కల్పించే విధంగా వుంటాయా. అవి ఏ విధంగా వుంటాయో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:– ఈ పాసు బుక్స్ – నాలుగు భాగాలుగా విభజించడం జరిగింది. పార్టు 4, బ్యాంకులకు సంబంధించినటువంటిది – బ్యాంకుకు హక్కు కల్పించే విధంగా యివ్వాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దానికి ఖర్చు ఏదైతే వుంటుందో, దానిని

కూడ రైతుల మీద, వీలైనంతవరకు తక్కువ వేస్తూ, వారికి నామినల్ రేట్‌లో కల్పించ డానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దాని కొరకు బ్యాంకుల, అధికారుల సహకారము, యింకా కొన్ని ఎడ్వర్టయిజ్‌మెంట్సు విషయములో - దానికి సంబంధించిన విషయములో కూడ - నేను యీ మధ్యన జరిపినటువంటి ప్రతిపక్ష నాయకుల సమావేశములో, వారందరితో యీ విషయాల గురించి వివరంగా చర్చించడం జరిగింది. వారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. దాని కొరకు మా ప్రయత్నాలు పూర్తిగా జరుగుతాయని సవినయముగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఈ పాసు బుక్స్ యిచ్చేదాని కంటే ముందు ఆర్.ఓ.ఆర్. ప్రిపేర్ చేస్తున్నారు. ఈ ఆర్ ఓ. ఆర్. - ప్రభుత్వం ఏదైతే సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులకు అప్పులు యివ్వడానికి యీ పాసు బుక్స్ అని చెబుతున్నదో - దానికి భిన్నంగా జరుగుతున్నది. ఎందుకంటే - ఇనాముదార్లకు, సర్వీసు యినాము అని గ్రామాలలో ఏదైతే వుందో, చాకలి, మంగలి, కుమ్మరి, మాదిగ, యిట్లా అన్ని రకాల కులాలవారికి ఇనాము ఎబాలిషన్ యాక్టు క్రింద యింతవరకు రెగ్యులరైజ్ చేయలేదు కాబట్టి వారికి ఇవ్వము పాసు బుక్స్ - రెండవది, నలుగురు అన్నదమ్ములు పంచుకుంటే అన్న పేరున భూమి వుంది, వాడు బయానా యిస్తలేడు కాబట్టి తమ్ముడికి చేయము, అందుకని వీడు యిట్లా ఎగిరిపోయినాడు. మూడవది, బంజరు భూములకు పట్టాలు యిచ్చిన చోట అన్నదమ్ములకు విభాగాలు అయితే వాడికి చేయము, అది అట్లా ఎగిరిపోయింది. ఈ రకంగా మొత్తం క్రింది వారికి ఎవరికైతే అప్పులు యివ్వాలో వారందరికి, పాసు బుక్స్ యిచ్చే పరిస్థితి లేదు. వీరికి ఆక్యుపెంట్ పుస్తకము యిస్తారట. ఆక్యుపెంట్ పుస్తకము యిస్తే వచ్చే వుపయోగం లేదు. ఆయనకు ఏదైనా క్రాప్ లోన్ దొరికితే దొరుకుతుంది; లేకపోతే అది కూడ లేదనే పరిస్థితి వస్తుంది. మీరు, వారిని డెవలప్ చేయడానికి ఏదైతే వుద్దేశించారో, ఆ ప్రోగ్రాముకు యీ పాసు బుక్స్‌కు సంబంధం లేకుండా పోయే పరిణామం వచ్చింది. సమగ్రంగా యీ భూముల వ్యవహారములో ఉన్నది ఉన్నట్లుగా హక్కులు కల్పించడానికి ఏమి ఉపయోగం లేదు, అందుకని అవి కల్పించాలి. అట్లాంటి వారందరికి అవి ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను గౌరవ సభ్యులకు మొదటే మనవిచేశాను యిది నాలుగు పార్ట్సులో యిస్తామని. పార్ట్ I- ల్యాండు ఓన్డ్ బై పట్టేదారుకు సంబంధించిన అంశాలను పొందుపరుస్తూ రూపొందించబడుతుంది. పార్ట్ II - ల్యాండ్ కల్టివేటెడ్ బై ది ఫార్మర్సుకు సంబంధించిన వివరాలను పొందుపరుస్తూ రూపొందించబడుతుంది. Part-III. It will be given to the tenant and mortgagees. It also contains crop loans payable by them. అని కూడ గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. పార్ట్ IV - దీనిలో ల్యాండు రెవిన్యూ మరియు Loans payable by pattadars who do not cultivate their lands అనే అంశముతో బ్యాంకర్సుకు సంబంధించి రూపొందించబడుతుందని యిదివరకే మనవిచేశాను. అంతేగాకుండా ది లేటెస్ట్ ఫిగర్ విత్ రిగార్డ్ టు ఆర్.ఓ.ఆర్. విషయము, గౌరవ సభ్యులు అడిగారు గాబట్టి వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. Out of the 29,368 villages, draft R.O.R. has already been published for 8,118 villages and final R.O.R.for

3,299 will be published shortly. అని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే యీ అంశాలు చాలా వివరంగా యీ మధ్యన మార్చి 6, 7 తేదీలలో జరిగిన కలక్టర్సు కాన్ఫరెన్సులో చర్చించడం జరిగింది. కలక్టర్సు కాన్ఫరెన్సులో వచ్చినటువంటి అభిప్రాయాలు, how best we can make it for the convenience of the farmers. అనే విధంగా కొన్ని యినస్ట్రక్షన్సు యివ్వడం జరిగింది. ఎక్కడైనా గౌరవ సభ్యులకు ప్రాక్టికల్ డిఫికల్టీస్ మొన్న జరిగినటువంటి ప్రతిపక్ష నాయకుల సమావేశములో ఏమైతే చెప్పారో, అదే పద్ధతిలో యింకేదైనా వుంటే వ్రాసి పంపిస్తే, వెంటనే సాల్వ్ చేయడానికి యినస్ట్రక్షన్సు ద్వారా చర్యలు తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- మన రాష్ట్రములో ఎంత మంది పట్టేదార్లు వున్నారు? ఎన్ని పాసు బుక్సు యివ్వవలసిన అవసరం వస్తుంది? ఈ పాసు బుక్సు తయారు చేయడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందని ప్రభుత్వం అంచనా వేసింది? వాటిని ఫ్రీ ఆఫ్ కాస్టుకు యిస్తున్నారా, రైతుల నుండి చార్జి వసూలు చేయాలని ప్రభుత్వానికి వుద్దేశం వుందా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో మొత్తం 90 లక్షల మంది పట్టాదారులు ఉన్నట్లుగా మాకు వివరాలు ఉన్నాయి. ఈ 90 లక్షల మంది పట్టాదారులకు ఇవ్వాలని అన్నప్పుడు ఇది చాలా ఖర్చుతో కూడిన పని. ఈ ఖర్చును మనం ఎంతవరకు తగ్గించగలమని ఆలోచిస్తే - కొన్ని కొన్ని పబ్లిక్ సెక్టారు అండర్‌టేకింగ్సు ఉన్నాయి. వేరే అడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్సు ఇచ్చేటటువంటి కొన్ని పెద్ద కార్పొరేషన్సు ఉన్నాయి. వీటినుంచి అడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్సు రూపంలో తీసుకొని దానిలో ఎటువంటి రాజకీయాలకు తావు ఉన్నటువంటి అడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్సును కాని లేకపోతే స్లోగన్సును కాని ప్రింటు చేయడం తీసివేసి కాస్ట్ మినిమైజ్ చేయాలనే ఉద్దేశంతో, రైతులకు సౌలభ్యం కలిగించాలనే ఉద్దేశంతో, అడ్వర్‌టైజ్‌మెంటు కాస్ట్‌ను ఫుట్ చేయాలనే ఉద్దేశంతో దీనిని మేము రూపొందిస్తున్నాము. పార్ట్ 4 గురించి నేను మొదటే మనవిచేసాను - బ్యాంకర్సుకు సంబంధించింది. ఇంకా పరిశీలనలో ఉంది. మొన్ననే నేను గౌరవసభ్యులతో మనవిచేసాను. ఈ పార్ట్ 4 లోపల కొంతమందికి అవసరం ఉంటుంది, కొంతమందికి అవసరం ఉండదు. అవసరం ఉన్నవారికే ఇవ్వాలని అన్నప్పుడు బ్యాంకర్సు దాని ఖర్చు భరిస్తారనే విషయం గురించి కూడా మేము ఆలోచిస్తున్నాము. దానిని ఇంకా బాగా మంచిగా, దృఢంగా, డ్యూరబుల్‌గా ఉండే పద్ధతులలో రూపొందించాలని గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా సలహాలు ఇచ్చారు ఆ సమావేశంలో. వారి సలహాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని దీనిని రూపొందించడం జరుగుతుందని వారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఎంత ఖర్చు అవుతుంది? ఫ్రీగా ఇవ్వడానికి ఏమైనా వీలౌతుందా?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- After deleting all the expenditure on so many other items, it may cost between Rs.10 to Rs. 15 per ryot. It is a tentative figure. అని గౌరవసభ్యులతో నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:– ఈ ఎలక్షన్సు కన్నా ముందు ఉన్నటువంటి గవర్నమెంటు దీనిలో సంవత్సరం పొడుగునా ఆలోచించి ఈ పాస్ పుస్తకాలు ఇవ్వాలని అనుకున్నది. ఈ పాస్ పుస్తకాల లక్ష్యం ఏమిటంటే – తెలంగాణా ప్రాంతంలో భూములు క్రయవిక్రయాదులు అనేక పద్ధతులలో జరిగాయి, చేతులు మారాయి. రికార్డు ఆఫ్ రైట్సు అప్ టు డేట్ కాలేదు. ఓనర్‌షిప్ టైటిల్ లేకపోవడంవల్ల రైతు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నాడు. ఎలినేషనుకు వచ్చేప్పటికి చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నాడని ఈ పాస్ పుస్తకాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని అన్నారు. దానిలో రూల్సు ఫ్రేం అయినాయి. ప్రోగ్రాం ప్రారంభించారు. ఇంతలో ఎన్నికలు వచ్చాయి, ఆ తరువాత అవి వెనుకకు పోయాయి. ఆర్.ఒ.ఆర్‌లో వాస్తవ సాగుదారులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారు ఎలియనేషనుద్వారా వచ్చారా, ఏరకంగా వచ్చారు అనే విషయాలు సరిగా వ్రాయబడలేదు – ఈ పటేలు పట్వారీ వ్యవస్థ పోయిన తరువాత. దానికి కంపెన్సేట్ చేసే ఉద్దేశంతో ఈ పుస్తకాల ప్రవేశమనేది వచ్చింది. ఇప్పుడు మీరు చెప్పింది – మీ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ఒకసారి మాకందరికీ పాస్ బుక్కు ఇచ్చారు. మేమందరం రైతులమే. ఆ పుస్తకాలు నాలుక గీసుకొనడానికి పనికి వచ్చాయి. దాని స్థానంలో మంచి టైటిల్ ఇచ్చి రైతుకు ఇబ్బంది లేకుండా, ఈ రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు చుట్టూ తిరగకుండా దానిని చేసినటువంటి కార్యక్రమం అది. మీరు చెప్పినటువంటి దానిలో అంత బిగువైన పుస్తకాలు మీరు జారీ చేసే యోచన లేనట్టుగా మాకు అర్థం అవుతున్నది. అట్లాగైతే రైతులను చిన్న చూపు చూసినట్లు అవుతుంది. మీరు డబ్బు తీసుకోండి. ఈ మధ్యకాలంలో జరిగినటువంటి ఎలియనేషన్సును లీగలైజు చేయడానికి స్టాంపు డ్యూటీ తీసుకోండి. ఆ విషయం మీకు బాగా తెలుసు. అగ్రికల్చర్ టెనన్సీ యాక్టులో 15–బి ని ఎట్లాగైతే చేసారో అట్లాగే నామినల్ స్టాంపు డ్యూటీ తీసుకొని ఆ క్రమవిక్రయాలను క్రమబద్ధం చేయండి. దాని తరువాత పాస్ బుక్కు జారీచేసి వారు హక్కుదారు అని ఎక్కడకుపోయినా ఉండేటటువంటి పద్ధతులలో మీరు చేయండి. 90 లక్షల మందిని ఉండనీయండి, కోటి మందిని ఉండనీయండి. వ్యవసాయ పరిశ్రమ చాలా పెద్దది. రైతులను ఇబ్బందిపెట్టకుండా ఉండడానికి మీరు చేసేటువంటి పనులు కట్టుదిట్టంగా జరగాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మీరు చెప్పింది వేగ్‌గా ఉంది కనుక సంతృప్తి కలిగించే విధంగా కనస్ట్రక్టివ్‌గా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:– నా జవాబు పూర్తిగా సంతృప్తి కలిగించిందని అనుకున్నాను. వారు సంతృప్తి కలగలేదంటే అది నేను నా దురదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. వారిని సంతృప్తి పరచడానికి చెబుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఫ్లోర్ లీడర్సుతో సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తారు కదా.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:– అధ్యక్షా, నేను చెబుతాను. దాదాపు 3 కోట్ల మంది రైతులకు లాభం కలిగించే ఈ పట్టాదారు పాస్ బుక్కు విషయం ఏదైతే ఉందో అది తమకు బాగా తెలుసు. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ రికార్డు ఆఫ్ రైట్సు ఇన్ లాండు ఆఫ్ 1971. It was implemented in between 1978 and 1982. దానివల్ల ఆశించిన పరిణామాలు రైతుకు రాలేదని గౌరవసభ్యులు ఏదైతే వ్యక్తపరుస్తున్నారో నేను దానితో పూర్తిగా ఏకీభవించకపోయినా కొంతవరకు ఏకీభవిస్తాను. It served some purpose but it has not achieved the total goal which we wanted. I agree. To achieve the total goal, some amendments were

brought in by Act 1 of 1981. 1971కు అమెండుమెంటు క్రింద తెచ్చారు. దాని ప్రకారం Five new provisions have been added. సెక్షను 4 (2) క్రింద Every sub-Registrar should report registration to the Mandal Revenue Officer. సెక్షను 6-ఎకు అమెండుమెంటువల్ల ఏమి అవుతుందంటే - సోమోటోగా పాస్ బుక్కుకు ఇది ఎనేబుల్ చేస్తుంది. సెక్షను 61 క్రింద It required that loan secured and its repayment to be recorded in the pass book. Section 6 (1) (a) requires every registering officer to enter the details of every transation in the pass book. The last one is the proviso to Section 5. It includes validation of unregistered transfers and alienations. ఇప్పుడు ఈ 5 ప్రొవిజన్సును ఇందులో పొందుపరుస్తూ రూపొందించబడుతూ ఉంది. దీని ప్రకారంగా అయినా ఆశించినటువంటి పరిణామాలు వస్తాయనే సదుద్దేశంతో నాలుగు పార్టుల్గా పట్టాదారు పాస్ బుక్ ఇవ్వడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరగుతున్నదని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంలో 8 వేల గ్రామాలకు నోటిఫికేషను జరిగిందని అన్నారు. రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్సు ఫైనల్ నోటిఫికేషను ఎన్నికల ముందు ప్రచురించడం జరిగింది. ఎన్నికల కంగారులో చాలా మందిని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు కన్సల్టు చేయకపోవడంవలన ఆ జాబితాలో చేరలేదు. ఫైనల్ నోటిఫికేషను అయినా, తుది జాబితా ప్రచురించినా మళ్ళీ ఆ రైతాంగం పిటీషను ఇస్తే వారిని రికార్డులోకి తీసుకుంటారా? రెండవది - దేశవ్యాప్తంగా ఆర్.ఓ.ఆర్‌ను కంప్యూటరైజ్ చెయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆదేశాలు జారీ చేసిందా? అయితే మన రాష్ట్రంలో ఆ ప్లెలట్ ప్రాజక్టుకు ఎక్కడ ప్రవేశ పెట్టారు? దాని వివరాలు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- మోడరన్నైజేషన్ ఆఫ్ రెవిన్యూ రికార్డ్సు అనే అంశం క్రింద కంప్యూటరైజ్ చేసేటటువంటి ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందని నేను గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు ఆర్.ఓ.ఆర్. విషయంలో ప్రశ్న వేసారు. Already R.O.R. has been finalised. ఆ వివరాలు నేను మొదటే మనవి చేసాను. కాని to have the R.O.R. on a firm footing, we are facing one big problem. That is about the survey of land. Until and unless the survey is completed totally, R.O.R. will not be on a firm footing. If that has to be taken up, it is a long drawn process. It takes five to ten years time. రీసర్వే విషయంలో 5-10 సంవత్సరాలు టైం జరుగుతుంది. దానికి కాస్ట్ కూడా అంచనా వేసాము. 100 కోట్లు అవుతున్నది. 10 సంవత్సరాల టైం వరకు లెక్కకడితే 100 కోట్లు అవుతుంది. With regard to the manpower; about 2,000 surveyers have to be recruited apart from the people we have now. వీటన్నింటినీ దృష్టిలో ఉంచుకొన్నప్పుడు It is definitely a problematic affair, but still we are trying to sort it out and bring it out according to the set rules and norms.

శ్రీ బి. నారాయణరెడ్డి (అనంతపురం):– అయిదు, పది సంవత్సరాల క్రిందట 10
చనిపోయిన పట్టేదార్ల పేర్ల మీదనే ఇంకా రికార్డులు ఉన్నాయి. ఒక నిర్దిష్ట తేదీ ఇచ్చి ఆ రికార్డులు చనిపోయిన వారి వారసుల పేరిట మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:– గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు – Sir, already the instructions that we have given will hold good. They are already taking care of such family settlements. If there are any such things of that nature we are prepared to take care of them.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:– ఈ ఏక్టు పాస్ అయినప్పుడు మీరు కూడా ఇక్కడ ఉన్నారు. ఈ ఒక్క ఏక్టే ఎలాంటి ఎమెండుమెంట్స్ లేకుండా పాస్ అయింది. అప్పుడు ఉద్దేశం ఏమంటే రైతులు తమ పాస్ బుక్ తీసుకుని ఏ బ్యాంకుకు వెళ్ళినా మార్ట్గేజి అవసరం లేకుండా – పారిశ్రామికవేత్తలు, ఇతరులు దాచుకున్న డబ్బు పాస్ బుక్ చూపించ గానే ఎమౌంట్ ఎలా ఇస్తారో – ల్యాండ్ వేల్యూ కట్టి దాంట్లో జమచేసి, అతని పేరున ఇంత జమ ఉంది, ఇంత బాకీ ఉంది అని తెలపాలి అని ఆ రోజు మనం అనుకొన్నాము. ఆ బిల్లు ఉద్దేశం కూడా అదే. అప్పుడు ఉండే ల్యాండ్ రెవిన్యూ కమీషనర్ చెప్పింది కూడా అదే. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కూడా కొన్ని సూచనలు చేసింది. అవి ప్రభుత్వం అమలు చేస్తే లీగల్ వేల్యూ వస్తుందని చెప్పారు. ప్రభుత్వం ఒక ఆలోచనకు వచ్చి, రైతు మార్ట్గేజి చేయడం, రెవిన్యూ సర్టిఫికేటు, ఎంకంబరెన్సెస్ సర్టిఫికేటు ప్రొడ్యూస్ చేయడం అవసరం లేకుండా ఈ పాస్ బుక్ తీసుకువెళ్ళితే అప్పుడు దొరికేలా ఉండాలి. అలా చేస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:– గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి ముందుగా – The purpose of the amended act and the inclusion of the five provisions గురించి ఎక్స్ప్లయిన్ చేసాను. బ్యాంకర్స్తో ప్రాబ్లెమ్ లేకుండా ఇప్పించాలి అంటున్నారు – Sir, inspite of this, I cannot rule out a problem with the bankers because the bankers are still hesitating. Still, they have not agreed.

(Interruptions)

That is what I am saying. బ్యాంకర్స్తో సమస్య ఉంది. పార్టు-4 విషయంలో వారి చేత ఎగ్రీ చేయించాలని, వారిని ఇన్వాల్వ్ చేయించాలని ఆలోచన ఉంది – Still, we are trying to persuade the bankers. We are still holding a number of meetings. Regarding Part-4 it clothes the book with an authority. Besides it, the rate of expenditure also on the printing is reduced and the farmers benefitted due to that.

శ్రీ ఎమ్. పెద్దరత్తయ్య (ప్రత్తిపాడు):– సర్వే సెటిల్మెంట్ ఎన్ని సంవత్సరాలకు ఒకసారి చేస్తారు? గతంలో ఎప్పుడు జరిగింది? మళ్ళీ ఎప్పుడు చేస్తారు?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:– సర్వే అండ్ సెటిల్‌మెంట్ – తెలంగాణాలో 1945కి ముందు జరిగింది, ఆంధ్రాలో 1920కి ముందు జరిగింది. That is the information I have subject to correction. మళ్ళీ ఫ్రెష్ సర్వే జరగాలంటే – It costs about a hundred crores of rupees. It is not spread over to four or five districts. If it has to be carried out, we have to recruit two thousand more surveyors. This is the financial position.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):– మంత్రి ఖర్చు ఎంత అవుతుంది అంటే 15 రూపాయలు అవుతుందని చెప్పారు పుస్తకానికి .....

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- All the four parts put together. That is what I told the Hon'ble Member.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– ప్రభుత్వం ఈ ఖర్చులో ఎంత భరిస్తుంది? మొత్తం రైతాంగం మీద బర్డెన్ వేయకుండా – ఇది రైతాంగం సౌకర్యం కోసం చేస్తున్నారు కాబట్టి మీరు ప్రభుత్వపరంగా ఎంత సబ్సిడైజ్ చేస్తారు?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, our endeavour has been to see that the farmer is not taxed to a major extent. ఎంత పెడతాము అనేది – you leave it to us. రైతాంగానికి సౌలభ్యం కలగడానికే ఇది చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:– అధ్యక్షా, మీ ఆసనం పైన ఉన్న నేషనల్ ఫ్లాగ్‌లో లైటు వెలగడం లేదు .....

మిస్టర్ స్పీకర్:– పవర్ మినిష్టర్ ఇక్కడ లేరని వెలగడం లేదేమో

(నవ్వులు)

షార్ట్ సర్క్యూట్ అయినందువల్ల వెలగడం లేదు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి:– పారికత్తులు అని మా ప్రాంతంలో అంటారు – తండ్రి భూమిని పిల్లలు అందరూ పంచుకొని అనుభవిస్తూ ఉంటారు. వారు సన్నకారు రైతులు. స్టాంపు డ్యూటీ కట్టి పాస్ బుక్స్ పొందాలని అంటున్నారు. వారు సన్నకారు రైతులు కాబట్టి వారికి రిజిస్ట్రేషను ఫీజు ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చి వాస్తవంగా భూమి అనుభవంలో ఉన్నవారికి పాస్ బుక్స్ ఇస్తారా? సర్వే చేయాలంటే చాలా డబ్బు అవుతుందని అంటున్నారు. వ్యవసాయదారులు పే చేసే దాని మీద కోరితే సర్వే చేసి పాస్ బుక్స్ ఇస్తారా?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, it is a two-fold question. One is about the family settlement and the other is about the issuance of the Pass-Book. Sir, about the family

settlement, you are all aware. It depends upon how it has been couched and how the terminology or wording has been used in the definition of the family settlement. It is an accepted principle that if the family settlement enunciating the past transaction is brought into existence it does not require any registration. If it is an earlier transaction, then that, by itself, is going to make a difference. If it is going to create a particular right on a particular person under the Registration and Stamp Duty Act it requires to be registered. అది ఏ పద్ధతిలో ఫ్యామిలీ సెటిల్‌మెంట్ తెచ్చుకున్నారో దాని మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. I need not elaborate further on this to the Hon'ble Members. I think all are aware of it. It depends upon case to case. Regarding the authority who has been given the quasijudicial powers, he has to exercise his authority and see that the nature of the wording in the document. On tha basis, he has to come to the conclusion. I cannot make a general statement on family settlement. పట్టాదారు పాస్ బుక్ విషయంలో మేము ఇచ్చే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్సులో – వారు స్పెసిఫిక్ కేసెస్ పెడితే – ఆ విధంగా కూడా ఇవ్వడం జరుగుతుంది

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఫాదర్ పేరు ఉంటే పార్టిషన్స్ ద్వారా తండ్రికి, కొడుక్కి ఇద్దరికీ కూడా ఇవ్వాలంటున్నారు.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:– Sir, it is the quasi-judicial authority that has to take a decision. I cannot from the direct him to go thi— —— or that way.

గ్రానైటు గనులను ప్రైవేటు పార్టీలకు కౌలుకిచ్చుట

131–

*137–సర్వశ్రీ వి. చందర్‌రావు (కోదాడ), ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ), ఎ. మాధవరెడ్డి; డి. శివరామరాజు (అత్తిలి):– రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

గ్రానైట్లు గనులను ప్రైవేటు వ్యక్తులకు కౌలు కిచ్చుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా;

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– 1966, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖనిజాల రాయితీ నియమావళి క్రింద క్వారీల కౌలు మంజూరుకు సంబంధిత గనుల భూగర్భశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరు సమర్థ అధికారిగా ఉంటారు.

1966, ఆంధ్రప్రదేశ్ చిన్నతరహా ఖనిజాల రాయితీ నియమావళిలోని నిబంధనల క్రింద గ్రనేటు క్వారీ కౌలు మంజూరుకు ప్రైవేటు వ్యక్తులు కూడా అర్హులవుతారు.

శ్రీ వి. చందర్‌రావు:- ప్రభుత్వ భూములలో ఉన్న గ్రెనైట్ గనులను మినరల్ కార్పొరేషన్ రిజర్వు చేసుకున్న మాట వాస్తవమా? ఎక్కడెక్కడ రిజర్వు చేసుకొన్నారు? వాటి మీద ఎంత ఆదాయం వస్తున్నది? మన దేశం నుంచి ఇతర దేశాలకు గ్రెనైట్ ఎగుమతి అవుతున్నదా? అయితే దాని మీద కూడా మన దేశానికి ఎంత ఆదాయం వస్తున్నది? ప్రయివేటు వారికి లీజుకు ఇచ్చిన దాని మీద ఎంత ఆదాయం వస్తున్నది?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ 28 ఏరియాలలో తీసుకుని మిగిలినవి ప్రయివేటు వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. మొత్తం 3012 ఎకరాల గ్రెనైట్ క్వారీలు ఇచ్చాము. ఆదాయం విషయం - ఒక సంవత్సరం విషయం మనవిచేస్తాను. *About a crore of rupees has been collected during 1988-89 towards Signorage fee and cess from these quarry lease holders.

డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గ్రెనైట్ గనులను మైనింగుకు లీజ్ యిచ్చే విషయంలో 1985 లో ప్రభుత్వం జి.ఓ. 307 యిష్యూ చేసినారు. దీనిలో 100 పర్సెంటు ఎక్స్‌పోర్టు ఓరియంటెడ్ యూనిట్ అయితేనే వారికి లైసెన్సు యివ్వాలని, లీజ్ యివ్వాలని అన్నారు. 1985, ఫిబ్రవరి 25న జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 74 అని యింకొక జి.ఓ. యిష్యూ చేసినారు. ఇందులో యేమి చేసినారంటే గవర్నమెంటు, ఎక్స్‌పోర్టు ఓరియంటేషన్ లేకపోయినా 2 సంవత్సరముల తర్వాత ఫాక్టరీ పెట్టుకుంటే యిస్తామని రిలాక్సేషన్ చేసినారు. ఈ చేసింది కేవలం అప్పటి గనుల శాఖామంత్రి నర్సెగౌడ్‌గారు సంతోషిమా ఎంటర్‌ప్రైజెస్ అని ఒకటి పెట్టి దీనికి లీజ్ తీసుకునే దానికి ఆ జి.ఓ.కు యీ రిలాక్సేషన్ చేసినారు. ఆ సంతోషిమా ఎంటర్‌ప్రైజెస్ వారికి లైసెన్సు యిచ్చినారా? యివ్వకపోతే యిప్పుడది యే స్టేజ్‌లో ఉంది?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- మైసూరారెడ్డిగారు చెప్పిన విషయం 2 సంవత్సరముల వరకు వారు ఎక్స్‌పోర్టు చేసుకోవచ్చు అనేది కూడా యిచ్చినారు. కటింగ్ అండ్ పాలిషింగ్ యూనిట్ పెట్టుకునే దాకా రెండు సంవత్సరములు వారి యిష్టం వచ్చినట్టు ఎక్స్‌పోర్టు చేసుకునే దానికి గత ప్రభుత్వం అనుమతి యిచ్చిన మాట నిజమే. కాని యీ సంతోషిమా కేసు నాకు తెలియదు. వేరే ప్రశ్న వేస్తే దానిని గురించి చెబుతాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- గత ప్రభుత్వం 100 పర్సెంట్ ఎక్స్‌పోర్టు పెట్టుకుని, అక్కడ కటింగ్ అండ్ పాలిషింగ్ యూనిట్ పెట్టుకున్నవారికి క్వారిస్ యివ్వాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందా? కొంతమంది వ్యక్తులు యిండస్ట్రీస్ పెడతామని కొన్ని క్వారీస్ లీజ్‌కు తీసుకోవడం జరిగింది. కాని వారు యిండస్ట్రీస్ పెట్టలేదు, యీనాడు ఆ బ్లాక్సు యితర దేశాలకు ఎక్స్‌పోర్టు చేయడం జరుగుతోంది. అటువంటి వారి దగ్గర నుంచి ఆ లీజ్‌లు కేన్సిల్ చేస్తారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– నేను నిన్ననే అధికారులను పిలిచి ఓరల్ యినస్ట్రక్షన్స్ యిచ్చినాను. అప్పటికి సుమారు 355 క్వారీస్‌కు లీజ్‌లు యిచ్చి ఉంటే 30 మంది మాత్రమే కటింగ్ అండ్ పాలిషింగ్ యూనిట్స్ పెట్టినారు. ఒక 70 డిఫరెంటు స్టేజెస్‌లో ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. రెండు సంవత్సరములు ఉంచుకుని కేవలం వారు ఎక్స్‌పోర్ట్ చేసుకుంటూ పోతే న్యాయం కాదు. ఒక స్పెసిఫిక్ పర్పస్ కొరకు యిచ్చింది అది. కనుక రెండు సంవత్సరములు దాటితే నోటీసు యివ్వకుండా ఆ లీజ్‌లు కేన్సిల్ చేయవచ్చును. అందువల్ల వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిందని నేను నిన్న డైరెక్టర్ ఆఫ్ మైన్స్ అండ్ జియాలజీ వారిని పిలిచి చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:– ప్రయివేటు వ్యక్తులకు క్వారీస్ కౌలుకు యివ్వకుండా డైరెక్టర్ ఆఫ్ మైనింగు కార్పొరేషన్ ద్వారా యివ్వడానికి ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉందా? గత ప్రభుత్వం ప్రయివేటు వ్యక్తులకు యివ్వకూడదనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– ప్రయివేటు వ్యక్తులకు యివ్వకూడదని మేము అనుకోవడం లేదు. ఎందుచేతనంటే యిప్పటికే మినరల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్ తీసుకున్నది వారు చేయలేని పరిస్థితులో ఉన్నారు. పోయిన ప్రభుత్వం క్వాలిఫైడ్ యింజనీర్స్‌కు యింతకు ముందు ప్రిఫరెన్స్ యిచ్చేవారు. అది తీసివేసింది. వారు కూడా ప్రయివేటు యిండివిడ్యువల్స్‌కు యివ్వాలని చెప్పినారు. ఆ ప్రయారిటీ కావాలంటే చదివి వినిపిస్తాను.

First priority is application of the Government Departments and the Government Corporations, and Companies. Second is application of Labour contractor Co-operative societies. Third is application of unemployed persons who possess any recognised qualification in Geology, Geio-Physics, Mining Engineering or any other allied subjects. అని ఉంటే ఆ థర్డ్ ప్రిఫరెన్స్ తీసివేసింది గత ప్రభుత్వం.

నంబరు 3 యిప్పుడు అదర్ అప్లికేషన్స్ అని పెట్టడం జరిగింది. ప్రయివేటు ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్స్‌కు కూడా యివ్వడం జరుగుతోంది.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (సిరిపూర్):– యీ గ్రానైట్‌కు సంబంధించి యెంతమందికి లైసెన్స్ యిచ్చినారు? లైసెన్స్ యిచ్చింది మన రాష్ట్రానికి చెందినవారు యెంతమంది? యితర రాష్ట్రాలకు చెందినవారు యెంతమంది? దీనిలో యీ రూల్స్ ఉల్లంఘించినవి మీ దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే ఎంతమందికి లైసెన్స్ కేన్సిల్ చేసినారు?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– 355 మందికి లైసెన్స్ యిచ్చినారు. అందులో 30 మంది మాత్రమే కటింగ్ అండ్ పాలిషింగ్ యూనిట్స్ పెట్టినారు. 70 డిఫరెంటు స్టేజెస్‌లో ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. మిగిలిన వారు యిప్పటికీ పెట్టలేదు. రెండు సంవత్సరముల లోపల యీ యూనిట్స్ పెట్టకపోతే కేన్సిల్ చేయండి, అని నేను ఓరల్ యినస్ట్రక్షన్స్

యిచ్చినారు. దీని విషయం డైరెక్టరు దగ్గర నుంచి రిపోర్టు తెప్పించుకుని యెవరయితే ఆ యూనిట్స్ పెట్టలేదో వారి పేర్లు తీసుకుని అవన్నీ కేన్సిల్ చేయడం జరుగుతుంది. యితర రాష్ట్రాల వారు యిందులో యెంతమంది ఉన్నారో ఖచ్చితంగా యిప్పుడు చెప్పలేదు. కావాలంటే వారికి యిన్ఫర్మేషను యిప్పిస్తాను.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు (వర్ధనపేట):- అధ్యక్షా, ఈ గ్రానైట్ యెక్కడైతే ఉందో అది క్వాంటిటీ యెంత అవసరం ఉందో అంత కాకుండా వాటిని పెద్ద ఎత్తున పగలకొట్టి చిప్స్‌లాగా పగల కొట్టడం వల్ల పెద్ద మొత్తం వేస్టు అవుతున్నది. యీ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? ఈ తరుగుపోతే మనకు నష్టం కాబట్టి దీనిమీద ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- ఇది పర్మినెంట్ సప్లిమెంటరీ కాదు.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- ఈ గ్రానైటు తీసుకొనిపోయేటటువంటి ప్రాంతం నుంచి వచ్చే ఆదాయాన్ని ఆ మండలాలకు, పంచాయితీలకు క్రమం ప్రకారం పంపకం చేస్తున్నారా? చెప్పాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అది యెప్పుడూ జనరల్ పూల్‌లోకి పోతున్నది. దాని విషయంలో వారిచ్చిన సలహా న్యాయం అయింది. దాని విషయం పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డిగారూ .....

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- నేను అడగదలచుకోలేదు. నేను ప్రొటెస్టు చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. పెద్దరత్తయ్య:- యీ గ్రానైట్ ఎక్స్‌పోర్టు గత ప్రభుత్వం బేన్ చేసింది అనుకుంటాను. అది కంటిన్యూ చేస్తుందా ప్రభుత్వం. అదర్ స్టేట్‌కు సంబంధించిన ఒక తమిళయన్ యీ గ్రానైట్‌ను మోనాపోలి చేస్తూ స్టేట్‌లో మోస్టు ఆఫ్ ది యేరియా వారి చేతిలో ఉన్న మాట వాస్తవమేనా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- నేను యిదివరకే మనవిచేసినాను. యితర రాష్ట్రాల వారు యెవరు అనే చిరునామాలు నా దగ్గర లేవు. ఆ యిన్ఫర్మేషన్ కావాలంటే యిస్తాను.

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - వాగ్రూప సమాధానములు

నల్గొండ జిల్లాలో ఇసుకను అమ్మటకు తాత్కాలిక పర్మిట్లు యిచ్చుట వలన ఆదాయం నష్టం

*1706-305-సి. సర్వశ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి, ఎన్. రాఘవరెడ్డి, సి. విఠల్‌రెడ్డి, ఎం. రఘుమారెడ్డి:- రోడ్లు, భవనాలశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా:

(అ) నల్గొండ జిల్లాలో ఇసుకను వేలం వేయకుండా తాత్కాలిక పర్మిట్లు ఇస్తున్నందు వల్ల ప్రభుత్వానికి రూ. 50 లక్షలు నష్టం వస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయితే, ఆ ఇసుకను వేలం వేయడానికి ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- (అ) 1988-89వ సంవత్సరంలో నల్గొండ జిల్లాలోని ఇసుక భూములను లీజుకు ఇచ్చినందువల్ల రూ. 112,71,200/- వసూలైనది. 1989-90 సంవత్సరంలో ఈ ఇసుక భూములను వేలం వేయడం ద్వారానూ, తాత్కాలిక పర్మిట్లు ఇవ్వడం ద్వారానూ రు. 9,03,850.90 వసూలైనది.

(ఆ) హైకోర్టు స్టే ఉత్తర్వులను తొలగించిన తర్వాత నల్గొండ జిల్లా గనులు, భూగర్భ శాఖ సహాయ సంచాలకుల వారు ఈ ఇసుక క్వారీలను 18.4.90 తేదీన వేలం వేయుటకు నోటిఫై చేసినారు. కాని ఆ రోజు వేలంలో పాటదారులు పాల్గొననందున తిరిగి 24.4.90 తేదీన ఈ వేలం పాటలు నిర్వహించుటకు వాయిదా వేయడమైనది.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నల్గొండ జిల్లాలో యేదో కుంభకోణం నడుస్తోంది. కొంతమంది రాజకీయ నాయకులు అక్కడ యెవరినీ వేలంలో పాల్గొననీయ కుండా, అక్కడ ఉన్న డిప్యూటీ డైరెక్టరు, అసిస్టెంటు డైరెక్టరు కూడా ఒక హోటల్‌లో రూం తీసుకుని దీనిమీద మంతనాలు జరుపుతున్నటువంటి పరిస్థితి మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా? యిది వాయిదా పడడంలో ఉన్న కథయేమిటో విచారించినారా? దీనిలో యెవరు యిన్‌వాల్వ్ అయి చేస్తున్నారో విచారించి తగు రీతిలో అక్కడ ఉన్న లోకల్ వారికి సెక్యూరిటీ యిచ్చి వారికి ఓపెన్ వేలం జరిపిస్తారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- నేను అర్థం చేసుకునేది కూడా - యీ నెల 18వ తేదీన వేలం పెట్టినారు. ఆక్షనుదారులు యెవరూ రాలేదని, అంటే దీని వెనుక ఎవరిదో అదృశ్యహస్తం ఉండి ఉండాలి. రఘుమారెడ్డిగారు యిచ్చిన సలహా నచ్చింది. ఈనాడు కూడా యీ వేలంపాట జరుగుతోంది. యీనాడు కూడా ఆ విధంగా బాయికాట్ చేస్తే సంబంధిత అధికారులకు యినస్ట్రక్షన్స్ యిచ్చి పోలీసు బందోబస్తు పెట్టి యెటువంటి చర్య తీసుకోవాలో ఆ విధంగా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలనేది తప్పకుండా ఆలోచించడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- రఘుమారెడ్డిగారు అభియోగం చేసినది - బెదిరించడం వలన ఆక్షనులో పాల్గొనడం లేదనే సరి కాదు - ఈరోజు ఆక్షను జరుగుతున్నదని, ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. మంత్రిగారు యిచ్చిన వివరణలో తాత్కాలిక పర్మిట్లు యివ్వడం వలన ఆరు లక్షల రూపాయలు తక్కువ ఆదాయం వచ్చిందని చెప్పడం జరిగింది. తాత్కాలిక పర్మిట్లు యివ్వడం వలన - 15 రోజులలో 10 క్యూబిక్ మీటర్లు త్రవ్వుకోడానికి వారికి పర్మిషను యిస్తే వారు వందల వేల కొలది క్యూబిక్ మీటర్లు యిసుక త్రవ్వుకుని పోతున్నారు. ఈ విధంగా చేయడం వలన నల్లగొండ జిల్లాకు, రంగారెడ్డి జిల్లాకు ఆదాయం ప్రభుత్వానికి తగ్గిపోతున్నది. దీనిని చెక్ చేయడానికి సరియైన సిబ్బంది లేదు. ప్రభుత్వమునకు రావలసిన ఆదాయం సరిగా

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– మైనింగు సిబ్బంది తక్కువగా ఉన్న మాట యదార్థం అని ఒప్పుకుంటున్నాను. 22 మంది ప్రయివేటు వ్యక్తులు కోర్టు నుంచి ఆదేశాలు తీసుకున్నందు వల్ల వారికి యివ్వడం జరిగింది. స్టే తీసుకున్నందు వలన పోయిన సంవత్సరము ఆక్షను జరుగలేదు. కోర్టు డైరక్షను ఫలితంగా యివ్వడం జరిగింది. కోర్టు డైరక్షను వలన ఆక్షను జరగనందువలన సుమారు అయిదు లక్షల వరకు తక్కువ ఆదాయం వచ్చిన మాట యదార్థము.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి:– 18వ తేది నుంచి 24 నాటికి ఆక్షను పోస్టుపోను చేశారు. కంట్రాక్టర్సు రానందువలన అనేది కరెక్టు కాదు. యిందులో అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు ఆఫీసు ఇన్‌వాల్వ్ అయినందువలన వారు కంట్రాక్టర్సు రాలేదు అని వ్రాసినారు. వారు ఆ విధముగానే వ్రాసుకుంటారు. అందుకనే వేలం పాట పెట్టిన రోజున ఎవర్నైనా యిక్కడ నుంచి పెద్ద ఆఫీసరు పోయి వేలము పాట కండక్టు చేస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే లోకల్‌గా ఉన్నటువంటి వారిని కండక్టు చేయమంటే యిదే విధంగా ఉంటుంది. కాబట్టి పై అధికారులను అక్కడకు పంపి ఆక్షను కండక్టు చేయిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– డెప్యూటీ డైరక్టరు పోయినాడు ఈ రోజు జరగకపోతే డైరెక్టరును పంపుతాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– లైసెన్సులు లేకుండా, పర్మిట్లు లేకుండా వేలాది లారీలలో యిసుకను తీసుకుని పోతున్నారు. నా నియోజకవర్గం నర్సాపూర్‌లో ఎన్నో వేల లారీలు యిసుక తీసుకుని పోతున్నారు. దానికి అడ్డులేదు. హల్దీ నది ఉంది. అది వేరే ఉంది. అక్కడ కూడా యిదే సంగతి. వేలాది లారీలు పర్మిట్ లేకుండా యిసుకను తీసుకుని పోతున్నారు. కాబట్టి వెంటనే డైరక్టరుగాని మరెవరినైనా పంపించి చెక్ చేయించడానికి మంత్రిగారు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– డైరక్టరుగారి చేత విచారణ చేయించుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:– యిది రెవిన్యూ ఏజెన్సీ క్రిందకు వస్తుందా? మైన్సు ఏజెన్సీ క్రిందకు వస్తుందా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– మైన్సు అండ్ జియాలజీ డిపార్టుమెంటుకు విజిలెన్సు సెల్ కావాలని కోరుకుంటున్నాము. ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు క్లియరెన్సు యివ్వని దృష్ట్యా విజిలెన్సు సెల్ చేత చేయించే పరిస్థితి ఉండదు. ప్రస్తుతానికి డైరక్టరు చేత విచారణ చేయించుతాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి (తుంగతుర్తి):– యిది చాలా రోజుల నుంచి జరుగుతున్నది. గత ప్రభుత్వ కాలంలో యిదే విధంగా జరిగినది. అదే యిప్పుడు కంటిన్యూ అవుతున్నది. కంట్రాక్టర్లు ఎవర్కైతే ఉన్నారో వారు రాయల్టీ పే చేయడం లేదు అనే విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చినదా? దీని మీద మంత్రిగారు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? మైనింగు సెస్సు కూడా చాలా తక్కువ వస్తున్నది మా జిల్లాలో.

యిసుక ఎగుమతి ఎక్కువగా జరుగుతున్నది. సెస్ తక్కువ వస్తున్నది. దీని మీద మంత్రిగారు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- మామూలుగా పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతూ వస్తున్నది. కలెక్షను ఆఫ్ టాక్సెస్ గురించి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

Mr. Speaker:- Question hour is over. Now Zero Hour.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- గత ఏడు సంవత్సరాలుగా పదే పదే ఈ హౌస్‌లో నాచారం, గండిపేట అని ఎన్నోసార్లు మనం వినడం జరిగింది. మీరు పరిపాలనలోకి వచ్చాక - ఆ పార్టీకి చెందిన వ్యక్తికి సంబంధించి - skeletons in N.T.R's houses అని ఈ రోజు ఒక పత్రికలో వచ్చింది. ఏడు సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రి చేసిన వారి పైన 35 లక్షల రూపాయలు యింటి మీద ఖర్చు అయినదని యిందులో ముద్రించారు. దీనికి సంబంధించి నేను రూలు 304 క్రింద ఒక నోటీసు యిచ్చాను. అట్లాగే 1978 సంవత్సరం నుంచి ఉన్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి యిండ్లపై ఖర్చు పెట్టిన సంగతి ప్రజలకు తెలియజేయ వలసిన అవసరం ఉంది. పోతే గండిపేట, అబిడ్స్, తార్నాకాలలోని నివాసముల మీద ఖర్చు పెట్టినదీ తెలుసుకోవాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- రాజీవ్‌గాంధీగారి సంగతి ఏమిటి? .....

Mr. Speaker:- Please sit down.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పులిమామిడి మీద తీసుకుని వస్తున్నామని దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా యిప్పుడు దీనిని తీసుకుని వచ్చారు. సంతోషం. ఒక జాతీయస్థాయిలో వామపక్షాలను ఒక వేదిక మీదకు తీసుకువచ్చిన నాయకుల మీద చేసిన ఖర్చు మరి భద్రత కలిగించేందుకు దేశాన్ని భ్రష్టుపట్టించిన ఆయన మీద ఒక కోటి రూపాయల వరకు ఖర్చు పెట్టిన సంగతి ఏమిటి? గత ఏడు సంవత్సరాలుగా 35 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయినదని ఆరోపణ చేశారు. యివన్నీ ప్రజలకు తెలియాలి. తెలియవలసిన అవసరం ఉంది. రూలు 304 ఎడ్మిట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- కన్‌సర్న్డ్ మినిష్టరును, నేను అన్సరు చేస్తాను.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I have asked your admission under Rule 304.

Mr. Speaker:- His mention was regarding 304 notice which is given to me. I replied to him that I will consider.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- పదే పదే జరుగుతున్నటువంటి ఈ రాష్ట్రంలోని పోలీసు ఎట్రాసిటీస్ గురించి సభ దృష్టికి తీసుకుని వస్తూనే ఉన్నాము. లేటెస్ట్‌గా ఖమ్మం జిల్లాలో వెంకటాపురం పట్టణంలో సి.ఐ. చంద్రభానూరావు, యస్.ఐ. రాంబాబు పిట్టా శ్రీనివాసులురెడ్డి అనే అతనిని ఏంటిసిపేటరీ బెయిల్ ఉన్నప్పటికికూడా బజారులో ఆయనను కొట్టుకుంటూ లాక్కుని పోయారు. దీని మీద చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఖమ్మం టౌనులో ఏనుకూరు సర్పంచ్‌ను కొట్టారు. బెయిల్ తీసుకున్న తరువాత కూడా విపరీతంగా కొట్టే పరిస్థితి అక్కడ ఉంది. నా దగ్గర దానికి సంబంధించిన ఫొటోగ్రాఫ్స్ ఉన్నాయి.

(సభాపతికి అందజేశారు.)

Mr. Speaker:- I will pass it on to him.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- యిప్పుడే రిప్లయి యివ్వమనండి.

Mr. Speaker:- You want answer?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అవును సర్ పదే పదే జరుగుతున్నది. అదే జిల్లాలో యస్.ఐ., సి.ఐ.లు రెగ్యులర్‌గా చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- హోం శాఖామాత్యులు చెబుతారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఈ ఫోటోలో సూది గుచ్చినట్లుగా ఉంది. అంత తీవ్రంగా ఉంది. వారు చెప్పేది పరిశీలనలో ఉంది.....

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- ఈ విషయంలో మంత్రిగారు ఏదో హాస్య ధోరణిలో - వ్యవహరిస్తే .....

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఆ అభిప్రాయం కాదండి. తప్పకుండా ఇప్పుడే హాండోవర్ చేస్తాను. విచారణ చేసి రిమార్కులు అడుగుతాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇటీవల్ పోలీసు ఎస్.ఐ.ల ఎపాయింట్‌మెంట్ విషయంలో, వారికి సెలక్షన్ జరిగిన సందర్భంలో తెలుగు సబ్జెక్టు తీసుకున్న వారికి 5 శాతం మార్కులు కలపాలని వుంది. అందుకు జి.ఓ. కూడా వుంది. ప్రభుత్వము జి.ఓ. వున్నా కూడా, ఎందుకో అధికారులు దాన్ని లెక్కలోకి తీసుకోకుండా అర్థ మార్కుతో, ఒక మార్కుతో పోయిన వారున్నారు. తిరిగి 5 మార్కులు కలిపి, తెలుగు మీడియం చేసిన వారి విషయంలో తిరిగి సెలెక్టు అయ్యేవిధంగా అప్పుడు ఏర్పాటు చేస్తారా? ఆంధ్రదేశంలోనే తెలుగుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వకుండా వుంటే ఇక లాభమేమిటని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాము?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- పరిశీలన చేస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- జి.ఓ. వుందండి. పరిశీలన ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- అమలు చేస్తానని అన్నారు కదా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- పరిశీలన చేస్తానని అంటున్నారు.

(సమాధానము లేదు)

శ్రీ వి. జయపాల్:- సి.ఎం.గారి దగ్గర పి.ఆర్.ఓ.గా వున్న శ్రీ జ్వాలా నరసింహారావుగారిని నియమ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా పౌర సంబంధాల శాఖలో అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా నియమించడాన్ని గురించి వార్తలలో వచ్చింది. అతన్ని అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా నియమించబోతున్నారు. ఆ ఫయిల్ గవర్నరుగారి దగ్గరుంది. ఒకవేళ వారి సంతకం గనుక అయితే .....

Mr. Speaker:- I won't allow. I am sorry. Service matters cannot be dragged in the Zero Hour.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- విన్న తరువాత ఎక్స్‌పంజ్ చేయండి సార్. పవర్ మిస్‌యూజ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. జయపాల్:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- సర్వీసు మ్యాటర్. జీరో అవర్‌లో తీసుకునే దానికి వీలు లేదు. ఇంకేమైనా వుంటే అడగండి జయపాల్‌గారు. అది మాత్రం వద్దండి.

Mr. Vidyasagar, you are a senior member and a highly educated Member. Tell your Member not to ask service matters. I will come back to you; meanwhile think of somethingelse and not service matter.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో వైస్ ఛాన్సెలర్‌కు సంబంధించిన విషయం. వారు సర్వీసులో చేరిన తరువాత, పదవిలో కొనసాగాలనే ఉద్దేశముతో 1957లో చేరితే, అప్పుడు, వారి డేటాఫ్ బర్త్ 9-6-1927గా వుండింది. వారు మొట్టమొదటగా వైస్ ఛాన్సెలర్‌గా సర్వీసులో చేరినప్పుడు, వారి డేటాఫ్ బర్త్ 9-6-27గా వుండింది. 12 సంవత్సరాల తరువాత ఆ డేటాఫ్ బర్త్‌ని 9-4-1930గా మార్చినారు. మరల 12 సంవత్సరాలు దాటిన తరువాత 9-4-1931కి మార్చినారు. ఈ విధంగా రెండు పర్యాయాలు డేటాఫ్ బర్త్‌ని మార్చి, సర్వీసులో కొనసాగుతూ వుంటే, అధ్యక్షా, వారి డేటాఫ్ బర్త్ ఇప్పుడున్నదాన్ని లెక్కవేసి చూస్తే, వారి మెట్రికులేషన్ 11 సంవత్సరాల వయస్సులో పాస్ చేసినట్లుగా వుంటుంది. మరి వారిని ఇదేవిధంగా కొనసాగిస్తారా? ఇంత గ్రేడింగ్ తప్పులుంటే, చూడకుండా ఈ విధంగా పోవడం చాలా.....

Mr. Speaker:- Are you sure, Mr. Narsi Reddy?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఎస్. నేను వారికి కావలసిన నోటు ప్రభుత్వానికి పంపిస్తాను.

Mr. Speaker:- Please send the note.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారు చెబుతూ వున్నప్పుడు, నేను ఇది చాలా తీవ్రమయిన విషయమనే భావన నాకు కూడా కలుగుతున్నది. నేను దాని మీద ఇంకా కొంత లోతుకు వెళ్ళి పరిశీలన చేయిస్తాను.

شری محمد امان اللہ خان :۔ ہمارے سوالات اس سیشن میں ایک بھی نہیں آیا۔ ہم نے کتنے ہی سوالات ڈالے تھے۔ آپ کا اسٹاف مدد نہیں کر رہا ہے۔ میں آپ کے پاس دو مرتبہ آیا تھا۔ رولس ۳۰۴ اور ۴۷ کے تحت اور دوسرے کئی سوالات دیئے تھے لیکن ایک سوال بھی منظور نہیں کیا گیا۔ آپ رہنے کے بعد بھی ناانصافی ہو رہی ہے ۔

مسٹر اسپیکر :۔ ٹھیک ہے آپ ایک بجے میرے چیمبر میں ملئے ۔ آپ بولنے کے بعد فائل نکالا ہوں ایک یا دو سوال نامنظور ہوئے ہیں ایک یا دو رولس ۴۷ اور ۳۰۴ کے تحت منظور ہوتے ہیں۔ ٹھیک ہے ۔ آپ ایک بجے میرے چیمبر میں تشریف لائیے دیکھیں تو آپ کو تشفی ہوگی۔ نہیں تو آخری دن سارے سوالات کو پوسٹ کردونگا ۔

شری محمد امان اللہ خان :۔ ہمارے ہیلت منسٹر صاحب سے درخواست کرتا ہوں کہ عثمانیہ ہاسپٹل ....

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట):- ఉస్మానియా ఆసుపత్రి గురించి మేము క్వశ్చన్ వేశాము. ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో అంతా పొజిషన్ వరస్ట్ అయిపోయింది. నాతోన్నే జంట నగరాలు, మొత్తం స్టేట్‌కు చెందిన ఉస్మానియా ఆసుపత్రి వుంది. దాని క్రింద అక్కడ ఎక్స్‌రే ప్రింట్ లేదు. ఇ.సి.జి. మెషిన్ పది సంవత్సరాల క్రిందటిది. ఆ మెషిన్‌లో ఎవరికి హార్ట్ ఎటాక్ లేకుంటే, వారికి హార్ట్ ఎటాక్ వుందని రిజల్ట్స్ వస్తున్నది. 15 సంవత్సరాల బ్యాక్ కొన్నారు. క్లీనింగ్ లేదు. ఆసుపత్రిలో మందులు లేవు. మాతో ఒకసారి ఇన్స్‌పెక్షన్ చేయనీయండి. వచ్చి చూడండి. ఎంత వరస్ట్‌గా వుందో.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- నాకు మెడికల్ అండ్ హెల్త్ పోర్ట్‌ఫోలియో వచ్చిన తరువాత ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి 3-4 సారులు వెళ్ళాను. పరిస్థితిని క్షుణ్ణంగా చూసి, ఆపరేషన్ థియేటరును రీమోడల్ చేసి, ఆ పని పూర్తి చేశాము. కులీకుతుబ్ షాహి డయగ్నొస్టిక్ సెంటర్‌ను కూడా తొందరలో దాని సివిల్ వర్క్స్ పూర్తి చేయడం జరిగింది. దానికి ఎక్విప్‌మెంట్ తెచ్చిపెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మందుల గురించి చెప్పారు. మందులకు సంబంధించి పూర్తి అవగాహన చేసుకోవడం జరిగింది. వీలైనంత వరకు మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎక్స్‌రే ఫిల్ముకు, మందులు లేవని అంటున్నారు. ఇప్పుడున్న ఎక్స్‌రే మెషిన్ ఫిల్ముకు షార్టేజ్ అని అంటున్నారు. మందులు లేవని అంటున్నారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అన్ని పూర్తిగా పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జె. కోదండ రామిరెడ్డి:- ఈ ప్రభుత్వము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, పట్టణంలో నివశిస్తున్న పేద వారికి పట్టాలు 3 మాసాలలో ఇస్తామని ప్రకటించారు. 50 స్క్వేర్ యార్డ్స్ ఇవ్వాలనే నిబంధన ఒకటి వుంది. దానిని సవరించి 150 స్క్వేర్ యార్డ్స్ చేసి ఆర్డర్ ఇవ్వాలని రెవిన్యూ మంత్రిగారిని కోరినాము. పట్టణాలలో పట్టాలు ఇవ్వడానికి వీలు కావడం లేదు. మంత్రిగారు దయచేసి. Minimum required for the poor people 150 sq. yds. మంజూరు చేయాలని వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సర్, తరిగేదేగాని పెరగదని ఏది అంటే భూమి సర్. 10 ఆ ఉన్న ఎవ్వైలబుల్ భూమిని ఏ పద్ధతిలో చేయాలి అని చెప్పి అన్నప్పుడు మేము పరిశీలన చేస్తూఉన్నాము. దాని ప్రకారము అందరికి సౌలభ్యము కలిగే విధంగా చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, హోం మినిష్టరుగారికి సంబంధించిన ప్రశ్న ఈ మధ్యన పీపుల్స్‌వార్ గ్రూపుకి సంబంధించిన నక్సలైట్లు బహిరంగసభలు పెట్టుకుంటున్నారు. పెట్టుకోవాల్సిందే. దాని విషయం ఏమి లేదు. కాని, ఆ బహిరంగ సభలకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతా కూడ పూనుకుని జయప్రదం చేయడానికి ఏమైనా ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ పంపించారా? నాకు రెండు చోట్ల నుంచి వార్తలు వచ్చినాయి. కొత్తగూడెం, బెల్లంపల్లిలో మొన్న 22 ఏప్రిల్‌న జరిగినప్పుడు బుల్‌డోజర్లు, జనరేటర్లు, లైటింగు, ట్రాన్సుపోర్టు కంపెనీకి సంబంధించిన మొత్తం యాజమాన్యం మొత్తం ఉద్యోగస్తులు అంటే మామూలు వర్కర్సు కాదు, అధికారులు అంతా అఫీషియల్ హోదాలో వెళ్లి పెద్ద ఎత్తున పని చేశారు. అట్లే వరంగల్లు జిల్లానుంచి వచ్చిన వార్త ఏమిటంటే ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెస్ కమిటీ సమావేశాలు జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వం వివిధ డిపార్టుమెంటుల వాళ్లు ఎంత హడావిడిగా వాళ్లు అందులో నిమగ్నం అయ్యారో ఆ విధంగా ఇప్పుడు ఈ మీటింగులో కూడ ఆ రకంగా నిమగ్నమయి పని చేస్తున్నారు. మీ ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు ఏమి ఉన్నాయి? ఒకవేళ ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు లేకుంటే ఈ పని చేసిన అధికారులమీద ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సర్, అటువంటి ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు ఏమీ లేవు. నాకు ఉన్న ఇన్‌ఫర్మేషను ప్రకారం గౌరవసభ్యులకు వచ్చిన సమాచారం కరెక్టు సమాచారం కాదు. ఒకవేల ఎక్కడైనా ఎవరైనా ఒకరిద్దరు అటువంటి పొరపాటు పని చేసి ఉంటే, నేను ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను, వాళ్లని కఠినంగా శిక్షించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య (సిరిసిల్ల):- అధ్యక్షా, నేను వేసే ప్రశ్న వక్ఫ్ బోర్డు రెవిన్యూ మినిష్టర్‌కి సంబంధించిన విషయం. ఇది చాల ముఖ్యమైన ప్రశ్న. నల్లగొండ జిల్లా ఆలేరు మండలము పారాబుపేట అనేటువంటి ఒక గ్రామానికి ఒక వంద సంవత్సరాల క్రితము, నాటి నిజాము ప్రభుత్వము ఒక వంద ఎకరాలు ఈనాముగా ఇచ్చింది సార్. అది ఎందుకు ఇచ్చింది అంటు ఆ ఇస్లాం వారు మొహరంనాడు అది మహమ్మద్ హుస్సేన్ అనే ఆయన పేరుతో ఇచ్చారు. అయితే సర్ దురదృష్టవశాత్తు దీనిని ఆ గ్రామంలో ఉన్నటువంటి ఒక తుమ్మల చంద్రారెడ్డి అనే ఆయన కౌలు చేస్తున్నారు. ఈ తుమ్మల చంద్రారెడ్డిగారికి కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారు అనే ఆయన దత్తు పోయినారు. కొండా వెంకట రంగారెడ్డిగారు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు భూమి విషయం చెప్పండి. పేర్లు అవి సబ్జెక్టు టు వెరిఫి కేషన్ ఉంటాయి. మీరు సబ్జెక్టుమీద చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- 1.11.56వ తేదీన కొండా వెంకట రంగారెడ్డిగారు రెవిన్యూ మినిస్టరు అయిన తరువాత ఆయనకి కౌలు ఇవ్వడం కూడ, మొత్తం ఈ వక్ఫ్ బోర్డుకి గాని హుస్సేన్‌కి గాని కౌలు ఇవ్వడం మానివేశారు. అప్పటినుంచి తగాదా జరుగు తున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు ఏమి సమస్యో చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- సర్, ఇప్పుడు ఈ భూములు అన్నీ కూడ భూసంస్కరణల క్రింద సర్వే జరిగినాయి, సర్వే నంబర్లు 249, 251, 252, 253, 254 వీటి క్రింద ఒక ఏడున్నర ఎకరాలు మాత్రమే వదిలివేసి మిగిలిన 42 ఎకరాల 52 సెంట్లు కొండా వెంకట రంగారెడ్డిగారి భార్య తమ స్వాధీనంలో పెట్టుకోవడానికి ఆమె పేరుతో....

మిస్టర్ స్పీకర్:- పేర్లు రావు రికార్డులోకి....

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- మీకు ఇన్‌ఫర్మేషనుకి చెబుతున్నాను సర్.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఏమిటి అధ్యక్షా, పేర్లు వస్తే ఏమి సర్, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాధరరావుగారు ఇంటరప్టు చేయకండి. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- నా దగ్గర రికార్డు ఉంది సర్.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీరు పేర్లు రావు అంటే సమాధానం ఎట్లా చెబుతారు?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మిస్టర్ రాజు, సిట్‌డౌన్. దయచేసి కూర్చోండి. జీరో అవరులో ప్రతి పార్టీకి ఛాన్సు ఇస్తాను. మిగతావారు ఇంటర్‌ఫియర్ కాకూడదు. ఒకవేళ రేపు నేను మిమ్మల్ని ఎలౌచేసినప్పుడు మరొకరు ఇంటర్‌ఫియర్ కావచ్చు. తరువాత వారికి ఛాన్సు దొరకదు. జీరో అవర్‌లో ఒకరికి ఒకరు మద్దతు ఇవ్వనక్కరలేదు. కృష్ణయ్యగారూ, నేను చెబుతున్నాను. మీరు వేరే ప్రశ్న వేయడం మంచిది. ఈ పురాణం అంతా చెప్పనక్కరలేదు. మీరు వక్ఫ్ బోర్డు ఆస్తి చంద్రారెడ్డిగారి చేతిలో ఉంది అన్నారు. ఇక మీరు భూమికి సంబంధించే అడగండి. చంద్రారెడ్డి స్వాధీనంలో భూమి ఉన్నది. అది వక్ఫ్ ప్రాపర్టీ అన్నారు. ఇక మీరు అక్కడనే ఆగడం మంచిది.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- కలెక్టరుగారు ఈ భూమిని....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు వేరే నోటీసు ఇవ్వండి. అవి అన్నీ మంత్రిగారికి పంపండి. మంత్రిగారు మీరు సిద్ధముగా ఉన్నారా, ఏమైనా చెబుతారా? మీరు వేరే ప్రశ్నపంపండి. మంత్రిగారికి మెటీరియల్ పంపండి. జీరో అవరులో పురాణం అక్కరలేదు.

వక్ఫ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ జాని):- వారి దగ్గర ఉన్న వివరాలు పంప మనండి నేను చూస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కృష్ణయ్యగారు కొన్ని సాంప్రదాయాలు ఉన్నాయి. మీ సాంప్రదాయాలకు భంగము కలిగే పని నేను ఏమీ చేయనుగాని పది పేజీలు పట్టుకుని చదువుతూ అన్ని పేర్లు చెబితే అవి రికార్డులోనికి పోవు. జీరో అవరు అంటే రెండు మూడు వాక్యాలు చెప్పాలి గాని, స్పీచెస్ ఇవ్వడం కాదు. మీరు మెటీరియల్ అంతా పెట్టి మినిస్టరుకి పంపండి. నాకు వేరే నోటీసు ఇవ్వండి నేను చూస్తాను. మీరు దయచేసి కూర్చోండి. మీకు సలహా ఇచ్చాను నోటీసు ఇవ్వమని. మంత్రిగారు మీరు మెటీరియల్ పంపిస్తే నేను ఏక్షన్ తీసుకుంటాను అన్నారు. మీరు కూర్చోండి. ఇక ఏమీ రికార్డులోనికి పోదు. ఇట్లా చేస్తే రేపటినుంచి జీరో అవరుకూడ ఇవ్వను అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ రెండు పేపర్లలో ప్రభుత్వం ఎంత దుర్వినియోగం చేసిందో మంత్రుల, ముఖ్యమంత్రుల ఇళ్ల మీద ఒకటి వచ్చింది. ముఖ్యంగా గత ప్రభుత్వంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంటి మీద ఎంత ఖర్చు పెట్టబడింది. సుమారు 16 లక్షల రూపాయలు ఇక్కడ ఖర్చు పెట్టినట్లు పేపరులో వచ్చింది. అలాగే చిన్న ఫంక్షన్ చేయడానికి 16 లక్షలు ఖర్చుపెట్టినట్లు వచ్చింది. ఇది అటు నీరో చక్రవర్తిని, జార్జి చక్రవర్తిని నిన్న చనిపోయిన రుమేనియా చక్రవర్తి సెసెస్కూని గుర్తు చేస్తున్నది. గతములో మేమందరము కూడ మంత్రులుగా దిగిపోయినప్పుడు మేమ ఏదో బాకీ ఉన్నట్లు ఈ ప్రభుత్వానికి, 5 వేలు, 6 వేలు, 3 వేలు, చెంబూ తెపాలా పోయినట్లు ప్రభుత్వంలో వచ్చిన దరిమలా మమ్మల్నందరిని ఇన్సల్టింగుగా నోటీసులు ఇవ్వడం ఇదే ఫ్లోరునుంచి మూడు సార్లు చర్చలకు ఎక్కడం జరిగింది. సిల్వర్ స్పూన్స్తో పుట్టినటువంటి పెద్దలు కూడ ప్రభుత్వ ధనాన్ని ఇంత పెద్ద ఎత్తున దుర్వినియోగం చేసిన దానికి ప్రభుత్వం, తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. మొత్తం ప్రభుత్వం ఏ రకమైనటువంటి సొమ్ము ఖర్చు పెట్టింది మొత్తం అంకెలతో సహా ఈ ప్రభుత్వం ఈ అసెంబ్లీ ముగిసే లోపల మొత్తం సభ ముందు పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. ఏదో ఒక హౌసులో పెట్టడం కాదు, భారతదేశ ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ చనిపోయిన తరువాత దేశంలో ప్రధానికి ఇచ్చిన రక్షణ గురించి కూడా ఈ సభలో మాట్లాడిన ఒక *** స్థితికి ప్రతిపక్షాలు వచ్చిన స్థితిని ఇక్కడ చూశాము. దీని నుంచి మనం నేర్చుకుని....

(ఇంటరప్షన్స్)

ఈ దేశానికి ఈ పార్టీ ఒక ప్రధాన మంత్రిని త్యాగం చేసినా కూడా, తృప్తి లేని సభ్యులు ఈ సభలో ఉన్నందుకు *** గా ఉంది. కనీసం బాధ్యత లేకుండా....

Mr. Speaker:- You have covered your subject.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- పేపర్లో వచ్చింది. దాని నిజానిజాలు తెలియవు. కానీ వచ్చిన దానిని మొత్తం మీద కూడా మంత్రిగారూ....

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker:- Mr. K. Vidyadhara Rao has raised the same point. He has asked to furnish the expenditure accounts from 1975 to till date of each Chief Minister. Your point is about previous Chief Minister....

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- నన్ను చెప్పనివ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri T. Jeevan Reddy:- Sir,....

(Interruptions)

Sri R. Damodar Reddy:- Sir, Sir......

(Interruptions)

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. క్రొత్త సాంప్రదాయాలు ఇవ్వకండి. Please sit down Mr. Damodar Reddy. It will not go on record. Speeches of the Members will not go on record. There is a convention. Please sit down.

(శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నించారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డిగారూ, దయచేసి కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

(శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి, శ్రీ ఆర్. దామోదర్‌రెడ్డి మొదలైన వారు లేచి నిలబడి మాట్లాడే ప్రయత్నం చేసారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- జీవన్‌రెడ్డిగారూ, దామోదర్‌రెడ్డిగారూ కూర్చోండి. It will not go on record. Speeches of Members will not go on record. There is a convention. Please sit down. Whatever you speak, I am not concerned with you, but I have not permitted you. He is already on his legs. Any Member tries to speak, it will not go on record. I will not allow anybody except Sri Paladugu Venkat Rao. If you (Sri Paladagu Venkat Rao) to continue, please continue, but see that your prupose is served.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- నాది ఒకటే విషయం. ఇక్కడ దీనిలో మూడు ఇళ్ళ మీద ఖర్చు పెట్టినట్లు వచ్చింది. ఎవరైనా మంత్రులు కానీ ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ ఎవరైనా సరే, ఒక్క దానికే అర్హులు.

Mr. Speaker:- Don't raise unnecessary issues. You suggest..

(Interruptions)

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- ఒక్కదానికే అర్హులు. కనుక ఏ రకమైన ఖర్చులు చేసినదీ మొత్తం కావాలి. అనవసరంగా ఈ సభలో ఎక్కడో ప్రధానమంత్రికి ఖర్చుచేసిన దానిపై, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు అనే మాట సభ్యులు అనడం, ఆ మాట సభలో రావడం, తమరి అధ్యక్షతన రావడం గౌరవం కాదు.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- No, please. Order. Order.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- దేశ ప్రధానిని పోగొట్టుకున్న దేశం ఇది. మత శక్తులతో ప్రధానిని పోగొట్టుకున్న దేశం ఇది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- *** ప్రతిపక్షాలు, అని అన్నది ఎక్స్‌పంజ్ చెయ్యాలి.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- మేము ముందు మాట్లాడలేదు. విద్యాధరరావుగారే ముందు మాట్లాడారు. గత ప్రభుత్వంలో ప్రధానమంత్రి మీద కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించారు అని ఇందాక వారు మాట్లాడారు. దాని మీదనే నేను మాట్లాడుతున్నాను. అతను విత్‌డ్రా చేసుకోవాలి. లేకపోతే సభా రికార్డు నుంచి అయినా తొలగించాలి. రాజీవ్‌గాంధీ విషయంలో ఆయన చేసిన కామెంట్స్‌ని రికార్డునుంచి అయినా తొలగించండి. లేకపోతే ఆయనను క్షమాపణ చెప్పమనండి. ఒక దేశ ప్రధానిని, హత్య చేసిన దరిమిలా చేసిన ఖర్చు గురించి మాట్లాడిన ప్రతిపక్షాలు ఈ సభలో ఉండడమే మాకు *** అని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Please conclude.

(Interruptions)

(ఈ దశలో శ్రీ కె. విద్యాధరరావు వారి స్థానంలో కూర్చుని మాట్లాడుతున్నారు)

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri Mohd. Jani:- Sir (Not audable)....

(Mr. Speaker rose from his seat)

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker:- Please sit down. When I am on my legs, you must sit down. Otherwise, I will send you out. Mr. Jani, you are a Minister. Don't forget. I won't allow anybody except the Minister R. & B. ....

Sri Mohd. Jani:- Sir, (Not audible)....

Mr. Speaker:- Md. Jani, please sit down. I have not called you. Nothing will go on record, except the Minister concerned.

(Interruptions)

ఛైర్ లేచినప్పుడు, మీరు నిలబడితే, ఎవరైనా కానీ బయటకు పంపుతాను·

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- *** వారు అని అన్నారు· దానిని····

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- నేను రిప్లయ్ ఇస్తాను·

Mr. Speaker:- The Minsiter concerned will reply now.

(Interruptions)

శ్రీ పి· వెంకటరావు:- నన్ను చెప్పనివ్వండి·

మిస్టర్ స్పీకర్:- వెంకటరావుగారూ కూర్చోండి· I have already called for the Minister for R. & B. Do you want to say anything? మంత్రిగారూ ఏమయినా చెప్పదలచుకున్నారా?

(ఇంటరప్షన్స్)

(Two Hon'ble Members from the Treasury Benches seen requesting the Hon'ble Speaker to give permission to Sri Paladugu Venkat Rao)

Mr. Speaker:- No prompting. No assistance. Please sit down both of you.

శ్రీ డి·కె· సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక్క విషయం·

*** Expunged as ordered by the Chair.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెప్పండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వన్ అప్పీల్. నేను ఏమీ చెప్పడం లేదు కానీ ఒక్కటి. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతున్నారు. సరే. కానీ గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు హుందాగా సభలో వ్యవహరిస్తే బాగుంటుంది. పై నుంచి....

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను తప్పు మాట అన్నానా? అది కూడా వినరా? వారు మాట్లాడడానికి చేత కాని వారు ఇక్కడ ఉంటే, అన్నారు. చేతకాని మంత్రులు అని అనడం....That should not be allowed to go on record. ప్రొవోక్ చేసినట్లుగా....

(ఇంటరప్షన్స్)

తామే చూడండి.

Mr. Speaker:- Unless I call the name of somebody, nothing will go on record.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, everybody has heard it.

Mr. Speakr:- I am not concerned. It has not go on record. If you want to mention anything in betwee, it will not go on record. Whatever you said in between that has not gone on record.

(Interruptions)

మీరు కూర్చోండి. నేను వెంకటరామగారిని పిలిచాను. వారి ఉపన్యాస సందర్భంలో Whatever he said in between.... అది రికార్డులోకి పోలేదు. పోదు. వారి ఉపన్యాస సందర్భంలో ఇటు వైపు నుంచి అన్నవి రికార్డులోకి పోవు. పోలేదు.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I am obliged for the Speaker's guidelines on that. మైకులోకి పోలేదు, రికార్డు కాలేదు అనే మిషతో గౌరవ సభ్యుడు నోటికి వచ్చినట్లు కారుకూతలు కూస్తే మేము వింటూ ఉండాలా, చెప్పండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మేము దానికోసమే ఉన్నామా? ఆయన కారుకూతలు కూస్తే మేము వినాలా? తమ స్థానం యొక్క గౌరవం కాపాడుకోకుండా అంతే వినాలా?

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇది మైకులోకి రాదు, రికార్డులోకి పోదు అనుకుంటూ మేము వింటూ ఉండాలా? మొన్న ముద్దుకృష్ణమనాయుడుగారు ఇదే పద్ధతిలో మాట్లాడారు. ఇప్పుడు ఈయన ఇదే పద్ధతిలో మాట్లాడుతున్నారు. ఈ రోజు ట్రెజరీ బెంచెస్‌లో ఉన్నాము అంటే, మంత్రులుగా ఉన్నాము అంటే మా ఓపికకు కూడా హద్దు ఉంటుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Put off all mikes. Nothing will go on records. No mikes. Let us maintain silence.

శ్రీ ఎన్. వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా,....

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి కృష్ణయ్యగారూ. No mikes. I want to inform this House that inspite I was sick, I have come to the House. Do not harass me.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- మీరు బాధపడితే మాకు కష్టంగా ఉంటుంది అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు):- ప్లీజ్ ప్రొసీడ్ సర్. మేము సహకరిస్తాము.దయ చేసి ప్రొసీడ్ కండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- శ్రీనివాసులురెడ్డిగారూ చెప్పండి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను రెండు కెపాసిటీస్‌తో ఆన్సర్ చెయ్యాలి. క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఛైర్మన్‌ను. తరువాత రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్ మినిస్టర్‌ను. నాకు ఈ సబ్జెక్ట్‌తో సంబంధం ఉంది. ఇప్పుడు ప్రయివేటు ఇళ్ళ మీద ఖర్చు చేసేది వేరు. ప్రభుత్వ ఇళ్ళ మీద ఖర్చు చేసేది వేరు. మంత్రులు కానీ, ముఖ్యమంత్రులుకానీ ప్రభుత్వ భవనాలలో కాపురం చేస్తుంటే, వాటి మీద ఎంత ఖర్చు చేసినా పర్మనెంట్ ఎసెట్స్ అవుతాయి. గవర్నమెంటుకే ఉంటాయి. కానీ ప్రయివేటు ఆస్తులను పెంచుకోవడం మంచిది కాదని మాత్రమే ఉద్దేశం. శ్రీ రామారావుగారు అంటే నాకు చాలా గౌరవం. వారు ముఖ్య మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో ఇంటరప్షన్స్ ప్లీజ్.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మూడు ప్రయివేటు ఇళ్ళను అఫిషియల్‌గా వారు చూపించారు. నిబంధనలు అందుకు అంగీకరించవు. ఒక్క ఇల్లే ఉండాలి. అది తన పేరు మీద ఉండాలి. లేకపోతే తన కుమారుని పేరు మీద ఉన్నా, లీజ్ డీడ్ లేకపోతే ఇంకా ఏదయినా ఆథరైజేషన్‌గా ఒక డాక్యుమెంట్ తీసుకోవాలి. ఆ విధంగా

ఏ ఇల్లు కూడా లేకుండా అబిడ్స్ ఇంటిలో ఉన్నట్లు లెక్క. అది కూడా ఆయన పేరుతో లేదని వారే అంగీకరించారు. మూడు ఇళ్ల మీద కలిసి మరి వాటి అభివృద్ధికి - ఇళ్ల అభివృద్ధికి అయితేనేమి, ఎలక్ట్రానిక్ ఫిటింగ్స్‌కి అయితేనేమి రూ. 20,24,566-24 పసలు ఖర్చు పెట్టారు.

(షేమ్, షేమ్ అని కాంగ్రెస్-ఐ పార్టీ గౌ. సభ్యులు అరిచారు)

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ. సభ్యులు అందరూ ఒకేసారి
లేచి కేకలు వేయడం ప్రారంభించారు)

Mr. Speaker:- No interruptions. No interruptions please.

Sri D. Sivaramaraju:- It is all false.

(Interruptions)

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అదే కాక విశ్వామిత్ర సృష్టికి రూ. 16,02,000 ఖర్చుపెట్టారు. ఇది - రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- *** ఉంటే - We are prepared for discussion. మోషన్ ఎలా వేయండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మంత్రులది, ముఖ్యమంత్రులందరిది చెప్పాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- విశ్వామిత్ర సినిమా షూటింగ్‌కు మా డిపార్ట్ మెంట్‌తో కలుపుకొని రూ. 16,02,000 ప్రభుత్వ డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు. ప్రభుత్వ డబ్బు రూ. 16,02,000 విశ్వామిత్ర సినిమా షూటింగ్‌కు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టింది. అందులో రూ. 14,93,000 సెక్యూరిటీ పేరుతో ఖర్చు పెట్టారు. రోడ్లు, భవనాల శాఖ బేరికేడ్స్ కట్టడానికి రూ. 41,360 ఖర్చు పెట్టారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రానిక్స్ కార్పొరేషన్ రూ. 67,000 షార్ట్ సర్క్యూట్ టెలివిజన్ కొరకు ఖర్చు పెట్టారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీకు ధైర్యం ఉంటే 304 పెట్టండి డిస్కషన్‌కి....

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- *** లేదు....

*** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:– ఒక కోటి ఢిల్లీ ఖర్చు మీకు....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– ఏమి చేతకాక ఇదా సమాధానం అది చెప్పడం.

(ఈ దశలో కొందరు గౌరవ సభ్యులు స్పీకర్‌గారి
దగ్గరకు వెళ్ళి ఏదో చెప్పడం ప్రారంభించారు)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– మీరు దయచేసి కుర్చీలోంచి లేచి వెళ్ళకండి. Please do not vacate your seat. We will all cooperate with you.

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– దయచేసి ఇది క్లోజ్ చేసి వేరే ఐటమ్‌కి వెళ్ళండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– దయచేసి అంతా కూర్చోండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– హౌస్ అడ్జరన్ చేస్తే మంచిది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– దయచేసి మీరంతా కూర్చోండి. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారిని అడుగుతున్నాను. మీరు రిప్లయి ముగించారు కదా!

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:– ఎవరూ వినలేదు సార్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు, దయచేసి ఫిగర్స్, ఫాక్ట్స్ వరకు చెప్పండి. ప్రొవకేటివ్ లాంగ్వేజి మాత్రము యూజ్ చేయకుండా....

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:– సరే – ఫిగర్స్ చెపుతాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు అందరూ ఒకేసారి
లేచి మాట్లాడడం ప్రారంభించారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– ఫిగర్స్, ఫాక్ట్స్ చెప్పడానికి మీకు అభ్యంతరం ఏమి ఉంది? ఫాక్ట్స్ అండ్ ఫిగర్స్ వరకే చెపుతారు.

డాక్టర్ ఎన్. వేణుగోపాలాచారి:– తార్నాకా ఖర్చు చెప్పండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎక్స్‌పెండిచర్‌కి సంబంధించిన ఫాక్ట్స్. ఫిగర్స్ చెపుతారు - అంతవరకే కదా!

(ఇంటరప్షన్స్)

దామోదర్‌రెడ్డిగారు, దయచేసి కూర్చోండి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు నుంచుని ఏదో
చెప్పడం ప్రారంభించారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విద్యాధరరావుగారు, Please ask your Members to resume their seats.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఆయనకు ధైర్యం ఉంటే, దమ్ముంటే వారి గురించి చెప్పమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నన్ను మీ లీడర్‌తో మాట్లాడనివ్వండి. మీరందరూ షౌటింగ్ మానేయండి. Please allow your leader to talk with me on this issue. Please resume your seats. విద్యాధరరావుగారు మీరు మధ్యలో ఇంకో ఉపన్యాసం చేసి అటునుంచి ప్రొవొకేషన్ కాదు. ఇప్పుడు జరుగుతున్నది ఏమిటి? శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు రిప్లయి ఇస్తున్నారు. అందులో ప్రొవకేటివ్ మాటలు గాని, భాష గాని ఉపయోగిస్తే నేను ఎలౌ చేయను. ఫాక్ట్స్ అండ్ ఫిగర్స్‌కి సంబంధించి చెపుతారు. వారు దాచినా, మీరు దాచినా ఈవేళ కాకపోతే ఇంకొక రోజైనా ఎప్పుడైనా వస్తాయి. మీరు నోటీసు ఇచ్చారు, అప్పుడయినా వస్తాయి. How can you object them from revealing the quantum of expenditure? క్వాంటమ్ ఆఫ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ఏమిటి అన్నది గవర్నమెంట్ రివీల్ చేయకుండా మీరు ఎట్లా ప్రివెంట్ చేయగలుగుతారు?

(ఇంటరప్షన్స్)

(శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు, శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు, శ్రీ డి. శివరామరాజు వారి డెప్యూటీ లీడర్‌గారికి మైకు ఇవ్వమని అడిగారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మైక్ లేకుండానే సభ లేచిపోయేటట్లు షౌట్ చేస్తున్నారు. ఇక మైక్ ఇస్తే సభ కప్పు కూడా ఉండదు. అందరికి మైకులు రూఫ్ కూడా ఉండదు. మైక్ లేకుండానే సభ అదిరిపోయేటట్లు షౌట్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు (విజయనగరం):- పేరు పిలిచిన తరువాత మైక్ ఇవ్వాలి కదా!

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- పేరు పిలిచాక మైక్ ఇవ్వరా?

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- మా డెప్యూటీ లీడర్‌కి మైక్ ఇవ్వండి. మేము కూర్చుంటాము.

(మైక్, మైక్ అని అరిచారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఆ విధంగా షౌట్ చేస్తే ఎలాగండి. Please stop shouting and resume your seats.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:- ఆయనకు మైక్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు, మీరు క్లుప్తముగా ముగించండి.

(నో, నో అని తెలుగుదేశం సభ్యులు అరిచారు)

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- విశ్వామిత్ర సృష్టికి రూ. 16,02,000 రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టింది. ఇందులో రూ. 14,93,000 సెక్యూరిటీ పేరుతో ఖర్చు పెట్టింది.

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యుల వైపునుంచి 'చెన్నారెడ్డిగారి సంగతి చెప్పండి' అనడం వినిపించింది)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చెన్నారెడ్డిగారి పేరు తెస్తే ఎలా చేయను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- ఎ.పి. ఎలక్ట్రానిక్స్ కార్పొరేషన్ రూ. 67,662 షార్ట్ సర్క్యూట్ షూటింగ్ టెలిఫిల్మ్ చేయడానికి ఖర్చు పెట్టింది. రూ. 41,360 రోడ్లు, భవనాల శాఖ బేరికేడ్స్‌కి ఖర్చు పెట్టింది. ఇదంతా కూడా పోయిన ప్రభుత్వం
11.20 దోచుకొన్నది, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బు దుర్వినియోగం చేసింది.

(At this stage, T.D.P. Hon. Members were seen rushing towards the Podium. The Hon. Members of the C.P.I. were also seen near the Podium. Some Members from the Treasury Bencehs approached the Podium to pacify the agitated Opposition Members).

(Nothing was audible)

Mr. Deputy Speaker;- The House is adjourned 15 minutes for tea-break.

(The House then adjourned at 11.20 a.m.)

సభ తిరిగి ఉదయం 11 48 గం.లకు సమావేశమైనది

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

Mr. Speaker:- I have to announce to the House that I was not well; and as I was not feeling well, I left the House.

I request the Press not to report this as this was only on health ground. That part please do not publish.

Secondly, I will go through record, before lunch, and tell and Press what all are the 'words' and language (expressions) which are not appropriate and which require to be dropped.

There are already 32 old Demands. Today, four or five will be introduced. All of them will have to be guillitoned - almost 40 to 45 on the expiry of the statutory period. It is unfortunate.

I request the Honourable Members not to indulge in character assassination. It will reduce the prestige of the House and that of everybody here. I am not objecting to raising matters of 'public importance'. But, unless you cooperate with me and with the Hon'ble Deputy Speaker (whenever he is in the Chair), we cannot run the House.

Therefore, first I shall call Mr. Narsimha Reddy to speak first on motion under 304, regarding scarcity of water in Medak.

Sri T. Jeevan Reddy: Sir, we have a submission. Let us....

Mr. Speaker:- I earnestly appeal to you, Mr. Jeevan Reddy, please oblige me and resume your seat. I request you not to create a new convention. After tea break, we never had a 'Zero Hour' again. There are so many occasions to speak. It is a closed chapter. Zero Hour is over it is no more there. I request Mr. Damodhar Reddy also to resumt his seat.

Sri P. Narasimha Reddy:- Sir, in Medak....

Sri M. Dhamodar Reddy:- Please hear us....

Sri T. Jeevan Reddy:- We want to submit....

Mr. Speaker:- I request the Hon'ble Minister for Legislative affairs, to ask his party members to resume seat. I want your help. Zero Hour is over.

I am requesting, begging and appealing you all. What more do you want from me. Do you want to run a 'jungle'. Is it the discipline expected.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరు ఎందుకో అనవసరంగా బాధ పడుతున్నారు సర్. సారీ సర్. తమతో మేము కోఆపరేట్ చేస్తాము సార్. మా వాళ్ళు కదా చాలా ఓపికతో వుంటున్నారు. డిసిప్లిన్ ఫ్రం బోత్ సైడ్స్ వస్తుంది. మమ్ములనే అడిగా రంటే....

Mr. Speaker:- I request the Minister for Legislative Affairs to help me run the House and ask his party members to resume their seat.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- నేను వాకౌట్ చేస్తున్నాను సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడే వెళ్ళిపో. నీయిష్టం వచ్చినట్లు చేసుకో. ఇష్టం వుంటే కూర్చో, లేకపోతే వెళ్ళిపో.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- వాకౌట్ చేసే ముందు ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయడానికి అవకాశం యివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అవకాశం లేదు.

(శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య తన సీటులో కూర్చున్నారు)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు

(1) మెదక్ జిల్లాలో త్రాగునీటి ఎద్దడి గూర్చి

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంచినీటి సమస్య రాష్ట్రం మొత్తం లోనే చాలా దుర్భరంగా ఉంది. మా మెదక్ జిల్లాలో ఈ సమస్య చాలా తీవ్రంగా వుంది. గతంలో మా ప్రభుత్వం ఎన్నిక అయిన తరువాత ఎన్నోసార్లు జిల్లాపరిషత్ లెవల్‌లో, కలెక్టర్ లెవెల్‌లో మెమొరాండమ్స్ యివ్వడం జరిగింది. ముఖ్యంగా వేసివి కాలంలో నీటి ఎద్దడి అధికంగా వుంటోంది. కలెక్టరుగారు గవర్నమెంట్‌కు రూ. 15 లక్షలు కావాలని వ్రాయడం జరిగింది. గవర్నమెంట్ రిగ్స్ ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డర్‌లో వున్నాయి. పాయింట్స్ సెలెక్టు చేసే వారు లేరు. డిపార్ట్‌మెంట్ నిర్వీర్యంగావుంది. డిస్ట్రిక్టు లెవెల్‌లో ఆ యంత్రాంగం ఎఫెక్టివ్‌గా లేదు. మా జిల్లా ముఖ్యంగా మెట్ట ప్రాంతం వున్న జిల్లా. మా మెదక్ జిల్లా నుండి ట్విన్ సిటీస్‌కు నీరు యిస్తున్నాము. మా జిల్లాలో మాత్రం గృహిణు లకు, పౌరులకు నీరు లేకుండా పోయింది. ఈ విషయంలో గవర్నమెంటుకు నేను రిప్రజెంట్ చేయడం కూడా జరిగింది. రిగ్స్ యిచ్చారు. కానీ అవి ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కావడం వల్ల, పని చేయడం లేదు. మేము ప్రైవేటు రిగ్స్ ఎంప్లాయ్ చేసి, బోర్స్ వెల్స్ ఎక్కడెక్కడ అవసరమో అక్కడ బోర్‌వెల్స్ వేయవలసిందిగా రిక్వెస్టు చేసాము. లోకల్ యింజ నీరింగ్ స్టాఫ్, ఫేరాఫెర్నియా, పని చేయడం లేదు. మా జిల్లా మంత్రిణి ఒక స్త్రీ, మా జిల్లా కలెక్టరు ఒక స్త్రీ. వీరు మా గృహిణుల యిబ్బందులను గుర్తించడం లేదు. వారికి

తగు సౌకర్యాలను కల్పించడం లేదు. మీరు 304 క్రింద అడ్మిట్ చేసినందుకు నా కృతజ్ఞతలు. ఇమీడియేట్‌గా రూ. 15 లక్షలు బోర్‌వెల్స్ కొరకు యివ్వవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరాము. బోర్‌వెల్స్ వేయడానికి ప్రైవేటు రిగ్స్‌ను ఎంప్లాయ్ చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వ పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్ వారు కానివ్వండి, లోకల్ స్టాఫ్ కానివ్వండి ఎవరైనాసరే ఈ కార్యక్రమాలను తక్షణమే చేసి, కొద్ది రోజుల్లోనే, అంటే రెండు, మూడు రోజుల్లో అక్కడ కార్యక్రమం మొదలుపెట్టి ఆ గ్రామాల్లో నీటిని అందించే సౌకర్యం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గతంలో త్రాగు నీటిని యిటువంటి నీటి ఎద్దడి ప్రాంతాలకు ట్యాంకర్స్ ద్వారా యిచ్చేవారు. ఈ సంవత్సరం కూడా ఆ స్కీమును యింట్రిడ్యూస్ చేసి, మారుమూల గ్రామాలకు కూడా బండ్ల ద్వారా ట్యాంకర్స్ ద్వారా నీటిని సరఫరా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ముత్యంరెడ్డి (దొమ్మాట):- అధ్యక్షా, తమద్వారా పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారిని కోరేది ఏమంటే, త్రాగు నీటి విషయంలో తగు సహాయం చేయమని. జహీరాబాద్, నారాయణఖేడ్, సిద్దిపేట్, దొమ్మాట కాన్‌స్టిట్యుయెన్సీలలో వాగులు, నదులు లేవు. రెండు, మూడు కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్ళి నీరు తీసుకురావలసి వస్తున్నది. పంచాయతీరాజ్ ఇంజనీర్ గారు ఒక నెల రోజులుగా యిక్కడకు రావడంలేదు. మా డివిజన్‌లో మంత్రిగారు కూడా వున్నారు. వారికి కూడా ఈ విషయం తెలపడం జరిగింది. వారు యిప్పటివరకు డ్యూటీ చేయడం లేదు. శాంక్షన్ అయిన బోర్‌వెల్స్ విషయంలో సర్వే చేయకుండా, కొన్ని బోర్‌వెల్స్ శాంక్షన్ కూడా వేయకుండా వున్నారు. ఒక సంవత్సరం క్రితం టేకప్ చేసినటువంటి స్కీమ్స్ ఐదు, ఆరు వుంటే, పంచాయతీ రాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్ సరిగా పని చేయకపోవడం వల్ల అసంపూర్తిగా నిలచిపోయాయి. ప్రొద్దున్న అంతా కష్టపడి, సాయంకాలం యింటికి వస్తే కడివెడు నీరు లేని ఈ కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీ విషయం చాలా బాధాకరంగా వుంది. తక్షణమే, యుద్ధ ప్రాతిపదికప్పైన మాకు, స్పెషల్‌గా, బోర్ వెల్స్ వేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మా దొమ్మాట కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీ విషయంలో, వెంటనే, యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా, తమ ద్వారా పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. విఠల్‌రెడ్డి (రామాయంపేట):- అధ్యక్షా, మెదక్ జిల్లాలో నీటి కొరత చాలా ఎక్కువగా వుంది. పిడబ్ల్యుయస్ స్కీమ్స్ కంప్లీటు చేసినా, ఏదో ఒక కారణంతో యింకా అవి నడవడంలేదు. కొన్ని స్థలాల్లో ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయి కూడా యివ్వడం లేదు. బోర్‌వెల్స్ వేసిన చోట్ల, ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్ లేదు. ఇటువంటి యిబ్బందులు చాలా వున్నాయి. హ్యాండ్ పంప్స్ విషయంలో, జిల్లా మొత్తం మీద 40 నుండి 45 వరకు మాత్రమే శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. అందువల్ల గ్రామానికి ఒకటి కూడా వేసే పరిస్థితి లేదు. తమ ద్వారా పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారిని కోరేది ఏమంటే, హ్యాండ్ పంప్స్ ఎక్కువగా మంజూరు యివ్వాలని.

శ్రీ పి. నారాయణరెడ్డి (మెదక్):- అధ్యక్షా, మానవుని ముఖ్య అవసరాల్లో గాలి, నీరు అతి ముఖ్యమైనవి. గాలి భగవంతుడు ఉచితంగా యిస్తున్నాడు. నీరు విషయంలో, ప్రభుత్వం, వ్యక్తులు చూసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ప్రతి గ్రామంలో వాటర్ సప్లయ్

స్కీమ్స్ వున్నాయి. బోర్‌వెల్స్ వున్నాయి. చెడిపోయిన గొట్టపు బావులను బాగుచేయడానికి తగిన సిబ్బంది లేరు. మొన్ననే 18వ తేదీ నాడు వాటర్ సరఫరా స్కీమ్స్ విషయంలో ఎస్టి మేషన్ వేయడం జరిగింది. అందులో, ఒక్కొక్క కాన్‌స్టిట్యుయెన్సీకి రెండు, మూడు చొప్పున బోర్‌వెల్స్ యిచ్చారు. ఒక కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీలో 190 గ్రామాల దాకా వుంటే, మూడు బోర్‌వెల్స్ వేస్తే ఏమి సరిపోతాయి? అవి యిచ్చే బదులు మానుకుంటే మేలు. తమ ప్రక్క గ్రామంలో వేసి, తమ గ్రామంలో ఎందుకు వేయడం లేదని ప్రజలు అడుగుతున్నారు. ప్రభుత్వం యుద్ధ ప్రాతిపదికతో ప్రతి గ్రామానికి ఒక బోర్‌వెల్ వేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వాటర్ సప్లయ్ స్కీమ్స్ విషయంలో, కరెంట్ కనెక్షన్స్ లేకపోవడం వల్ల, పైప్ లైన్స్ వేయకపోవడం వల్ల, కరెంట్ మోటర్స్ కాలిపోవడం వల్ల నడవడం లేదు. మెకానిక్స్‌ను ఎక్కువచేసి బోర్‌వెల్స్ రిపేయిర్స్ విషయం చూడాలని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి (నారాయణఖేడ్):– అధ్యక్షా, ఈ 304 ను ఎలౌచేసినందుకు నా హృదయపూర్వక అభినందనలు. మెదక్ జిల్లా యావత్ ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే నీటి ఎద్దడి వున్న జిల్లా అనే విషయం తమకు తెలుసు. మెదక్ జిల్లాలో వున్న కాన్‌స్టిట్యుయెన్సీలో నారాయణఖేడ్ బాగా వెనుకబడిన కాన్‌స్టిట్యుయెన్సీ. 180 గ్రామాలు నా కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీలో వున్నాయి. 135 తాండాలు వున్నాయి. గతంలో ఎన్నో పి.డబ్ల్యు.యస్. స్కీమ్స్‌ను శాంక్షన్ చేశారు. మనీ పి.డబ్ల్యు.యస్. స్కీమ్స్, చేసినవి డిఫంక్ట్ అయినాయి. ఒకటి పనిచేయడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక గత ఐదు మాసాలుగా ఎంత చెప్పినా, ఒకటి కూడా రెస్టోర్ చేసే పరిస్థితి లేదని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. కనీసం కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీకి 20 బోర్‌వెల్స్ అయినా క్రొత్తవి శాంక్షన్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఇంతవరకు నా కాన్‌స్టిట్యుయెన్సీలో మొత్తం మూడు తప్ప ఎక్కువ శాంక్షన్ కాలేదు. కాబట్టి యిపుడు ఘోరమైన పరిస్థితి అక్కడ ఉంది. గత సంవత్సరం 20 గ్రామాలకు ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ ఆఫ్ వాటర్ ప్రొవైడ్ చేశారు. మేము రిప్రజెంటేషన్ దీనిమీద యివ్వడం జరిగింది. కలెక్టరుగారికి కూడా యిమ్మీడియట్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ ఆఫ్ వాటర్‌ను ప్రొవైడ్ చేయాలని కోరాము. ఈ రోజు కలెక్టరు ఆదేశాలు మేరకు 5 కి.మీ. దూరం గల గ్రామాలనుంచి తాండాలకు నీరు తీసుకువస్తున్నారు. అటువంటివారికి వెంటనే ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ ఆఫ్ వాటర్‌ను ప్రొవైడ్ చేయాలి. తరువాత యీ బోర్ వెల్స్ తరచు పాడైపోతున్నాయి. అటువంటి వాటిని వెంటనే రిస్టోర్ చేయడానికి గాను ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. మంత్రిగారిని నేను కోరేది ఏమిటంటే బోర్‌వెల్స్ పాడైన వాటిని బాగుచేయించడానికి డబ్బు ప్రొవైడ్ చేయడం, క్రొత్తగా బోర్‌వెల్స్ వేయించడం చేయాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్‌రావు:– అధ్యక్షా, మెదక్ జిల్లా విషయంలో – మెదక్‌నుంచి వచ్చిన శాసన సభ్యునిగా ఆ జిల్లా పరిస్థితి మీకు తెలుసు. ఇక్కడ ఉన్న శాసనసభ్యులందరికీ కూడా ఆ జిల్లా పరిస్థితి తెలుసు. మంజీరా, సింగూర్ డామ్‌లను తమరు 'ఎంతో ఔదార్యంతో సేవలు చేసి, త్యాగములు చేసి ఏర్పాటుచేసుకోవడం జరిగింది. ఇపుడు ఆ జిల్లాలో మూడు భాగాలుగా సమస్యలు ఉన్నాయి. ఒకటి బోర్‌వెల్స్ వేసినవి డిఫంక్ట్‌గా

ఉన్నాయి. రెండవది పవర్ ఎక్కువగా ఉపయోగించి బోర్‌వెల్స్ ద్వారా వాటర్‌ను తీస్తున్నందు వల్ల వాటర్ ఎక్స్‌ప్లాయిటేషన్ వల్ల భూమిలోని నీరు యింకి పోయి వాటర్ లెవెల్ పడి పోయింది. అందువల్ల మెదక్ జిల్లాలో పెర్క్యులేషన్ టాంకులను ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయమని తమరు కూడా యీ సభలో అనేకసార్లు శాసనసభ్యుని హోదాలో చెప్పడం జరిగింది. ఈ పెర్క్యులేషన్ టాంకులు ఏర్పాటుచేయని పక్షంలో యీ మెదక్ జిల్లా ఒక ఎడారిగా మారె అవకాశం ఉన్నది.

రెండవ పాయింటు ఏమిటంటే రక్షిత మంచినటి సరఫరా పథకాలను ఏమీ యీ జిల్లాలోని అధికారులు అమలు జరపడంలేదు. ఈ వాటర్ లెవెల్ పడిపోవడం వల్ల నీరు లేక చాలా యిబ్బందిపడుతున్న దృష్ట్యా యీ మెదక్ జిల్లాలో ఒక ప్రత్యేకమైన నీటి సమస్య ఉంది కాబట్టి రక్షిత మంచినీటి పథకాలకు గాను జిల్లా పరిషత్‌నుంచి, ప్రభుత్వంనుంచి రావలసిన గ్రాంటులను 10 శాతం మైన్‌టెనెన్స్ ఫండ్సును మంజూరు చేయాలని కోరు తున్నాను. ఇపుడు 5, 10 రోజులనుంచి పరిస్థితి చూస్తే యీ బోర్‌వెల్స్ అసలు పనిచేయడం లేదు. దానికి కారణం పాడైన బోర్‌వెల్స్‌కు స్పేరుపార్ట్సు దొరకకపోవడం, మరొక సమస్య ఏమిటంటే మెకానిక్‌లు సరిగా అటెండు కావకపోవడం దీనికి కారణం. కాబట్టి యీ బోర్‌వెల్స్‌ను బాగుచేయడానికి గాను కొన్ని గ్యాడ్‌లైన్స్ ఏర్పాటుచేసి ప్రతి డివిజన్‌లోనూ కూడా దీనికొరకు ప్రత్యేకంగా వాటర్ ట్రాన్స్‌పోర్టుకొరకు, బోర్‌వెల్స్ రిపేర్సు కొరకు ప్రత్యేక విభాగాన్ని ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. మెదక్ జిల్లాలో మరొక 200 బోర్‌వెల్స్ శాంక్షన్ కొరకు నిధులు మంజూరు చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మెదక్ జిల్లాకు తక్షణమే 250 బోర్సు వేయ వలసిన అవసరం ఉంది. ఎస్.టి., ఎస్.సి. యితర వార్డులలో నీరు రావడానికి గాను బోర్ వెల్స్‌కొరకు నిధులు కేటాయించాలి. తరువాత ఏ.పి.డబ్ల్యు.ఎస్., పి.డబ్ల్యు.ఎస్. స్కీము క్రింద జిల్లాలో స్కీములు శాంక్షన్ అయినవి కాని వాటి నిర్మాణాలను అధికారులు చేపట్టడంలేదు. ఉదాహరణకు నా నియోజకవర్గంలో 86 స్కీములు శాంక్షన్ అయినాయి. కాని యిప్పటి వరకూ ఒకటి కూడా ఇంప్లిమెంటు చేయడంలేదు. కాబట్టి జిల్లాలలో ఒక ఇంజనీరింగు శాఖను ప్రత్యేకంగా యీ వాటర్ వర్క్స్ స్కీమ్స్ తయారుచేయుటకుగాను శాంక్షను చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. గ్రామాలలో యీ పి.డబ్ల్యు.ఎస్. స్కీములు కార్యక్రమాలు ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రత్యేక సిబ్బందిని యివ్వాలి. అట్లా జరగనందువల్ల డి.డబ్ల్యు.ఎస్. స్కీములు ఇన్‌కంప్లీట్‌గా ఉన్నాయి. నేను చెప్పిన విషయాల మీద మంత్రిగారు, ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధతీసుకొని మెదక్ జిల్లా ప్రజలను ఆదుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మెదక్ జిల్లాలోని 1206 రెవిన్యూ గ్రామాలలో 1166 గ్రామాలను సమస్యాత్మక గ్రామాలుగా గుర్తించడమయింది. వాటిలో 980 సమస్యాత్మక గ్రామాలలో ఈ క్రింది సౌకర్యాలను కల్పించి మంచినీటి సౌకర్యాలను కల్పించటం జరిగింది.

చేతి పంపులు వున్న బోరు బావులు ..... 6295 (పనిచేస్తున్నాయి)
పి.డబ్ల్యు.ఎస్. పథకం/ఎం.పి.డబ్ల్యు.ఎస్. ..
పథకాలు .. 312 (పనిచేస్తున్నాయి)

వీటికి అదనంగా 273 పి.డబ్ల్యు.ఎస్./ఎం.పి.డబ్ల్యు.ఎస్. పథకాలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. వీటిలో 216 పథకాలు పని కొనసాగుతున్నది. బోరు బావులు (ఎండి పోవడం) పనిచేయకపోవడం, మోటార్లు కాలిపోవటం, పైపులైన్లు పగలటం వల్ల 59 పి.డబ్ల్యు.ఎస్./ఎం.పి.డబ్ల్యు.ఎస్. పథకాలు పనిచేయడం లేదు. కొత్త నీటి వనరుల కొరకు త్రవ్వకం పనిని, ఇతర అంశాలకు సంబంధించిన మరమ్మతు పనిని; ప్రారంభించటం జరిగింది. బోరుబావుల నిర్వహణకు 26 గురు మెకానికులు, నాలుగు సంచార బృందాలు పనిచేస్తున్నాయి. 997 కేరు టేకర్లు కూడ శిక్షణ పొందారు.

పై వాటికి అదనంగా, నారాయణఖేడ్, జహీరాబాద్, అందోలు, సదాశివపేట ప్రాంతాలలో రూ. 7.60 కోట్ల వ్యయంతో 64 గ్రామాలు వర్తించే విధంగా నెదర్లాండు సహాయంతో ఒక కేంద్ర రక్షిత నీటిసరఫరా పథకం నిర్మాణంలో వుంది.

ఈ సంవత్సరం చివరినాటికి 45 గ్రామాలకు, మిగిలిన వాటికి 1991, డిశంబరు నాటికి నీటిని సమకూర్చటానికి కృషి కొనసాగుతున్నది. మార్గమధ్యంలోని 54 గ్రామాలకు నీటిని సమకూర్చటానికి కూడ ప్రత్యేక చర్యను చేపట్టడం జరుగుతున్నది. మొత్తం 69 సమస్యాత్మక గ్రామాలను, తండాలను గుర్తించి, మంచినీటి పరిస్థితిని గమనించడం జరుగుతున్నది. ప్రథమంగా 15 గ్రామాలు/తండాలకు నీరును రవాణా చేయటానికి అనుమతించడమయింది. వీటిలో ఆరు గ్రామాలు జహీరాబాదు ప్రాంతంలో వున్నాయి. అవసరమైన స్థలాలలో బోరు బావులను ఏర్పాటుచేయటానికి రూ. 8.00 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేయటం జరిగింది.

<u>జహీరాబాదు నియోజకవర్గం:</u>

75 గ్రామాలను సమస్యాత్మక గ్రామాలుగా గుర్తించడమయింది. 30 గ్రామాలలో పి.డబ్ల్యు.ఎస్./ఎం.పి.డబ్ల్యు.ఎస్. పథకాలు ఏర్పాటుచేయడమయింది. వీటికి అదనంగా 484 బోరుబావులకు చేతి పంపులు సమకూర్చడమయింది. వాటిలో 52 బావులు ఎండిపోవటం లేదా కూలిపోవటం జరిగింది. ఇంకా 14 రక్షిత నీటిసరఫరా పథకాల పని కొనసాగుతున్నది. మరొక 31 పథకాలను మంజూరు చేయటం జరిగింది. వాటిని నిధుల పరిస్థితిని బట్టి చేపట్టడం జరుగుతుంది.

జహీరబాదు ప్రాంతంలో, బోరుబావులు పనిచేయక పోవటం లేదా మోటార్లు కాలి పోవటంవల్ల 24 రక్షితనీటి సరఫరా పథకాలు పనిచేయడంలేదు. వాటిలో 17 పథకాలను రూ. 8.55 లక్షల వ్యయంతో పునరుద్ధరించటం జరిగింది. ఈ ప్రాంతంలో ఒక సంచార బృందం, 5గురు మెకానిక్‌లు పనిచేస్తున్నారు. నీటిమట్టం బాగాలోతుకు తగ్గిపోయిన 26 బోరు బావులకు యూనిసెఫ్ సమకూర్చిన "అదనపు డీపు హాండు పంపు"లను సమకూర్చడమయింది.

ఇది కాకుండా కలెక్టరుగారు కూడా వ్రాసారు. మెదక్ జిల్లాలో నీటి సమస్య చాలా తీవ్రంగా ఉందని చెప్పారు. మీకు తెలుసు, నేను కూడా రెండు, మూడు సార్లు పర్యటన చేసాను. నేను చూసిన దాని ప్రకారం కూడా అక్కడి పరిస్థితులు బాగులేదు. అందువల్ల ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి వారు కూడా రూ. 246 లక్షలు కావాలని అడిగారు. రీప్లేస్ మెంట్ ఆఫ్ కండెమ్న్డ్ బోర్సుకు రూ. 487.58 లక్షలూ, హైడ్రోఫ్రాక్చరింగ్ డీపర్ బోర్‌వెల్ డ్రైయింగ్ ఇన్ సమ్మర్ సీజన్ 800 అన్నారు. దాదాపు రూ. 144 లక్షలు కావాలన్నారు. ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ ఆఫ్ డ్రింకింగ్ వాటర్ రూ. 15 లక్షలు కావాలన్నారు. అది కాకుండా ఇమీడియట్‌గా ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ ఆఫ్ డ్రింకింగ్ వాటర్‌కు రూ. 5 లక్షలూ 200 బోర్‌వెల్స్‌కు రూ. 20 లక్షలూ మళ్ళీ elimination of transport of linkage of drinking water and restoration of defunct schemes మొత్తం రూ. 50 లక్షలు అడిగారు. కానీ నిధులు లేనందువల్ల ఇప్పుడు గవర్నమెంటు దానిని ఎగ్జామిన్ చేసి రూ. 5 లక్షలు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ ఆఫ్ డ్రింకింగ్ వాటర్‌కు రూ. 2 లక్షలు, బోర్‌వెల్స్‌కు రూ. 3 లక్షలు కూడా శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఇంకా ఏదయినా అవసరం ఉంటే, ఈ ప్రాంతాల్లో ఇంకా ఎక్కడయినా నీటికి అవసరం వస్తే తప్పకుండా ఈ ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంది. మొన్ననే మెదక్ జిల్లా శాసనసభ్యులతో కలిసి ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడినప్పుడు కూడా వారు చెప్పారు. రిలీఫ్ క్రింద కూడా రూ. 5 కోట్లు రాష్ట్రానికి ఇస్తే, రూ. 5 లక్షలు మెదక్ జిల్లాకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా నిధులు అవసరం అయితే డ్రింకింగ్ వాటర్‌కు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు జవాబు చెబుతూ ఇవన్నీ కంప్లీట్ చేయడం జరుగుతుంది అన్నారు. కొన్ని బోర్లు కంప్లీట్ చేసేదానికి గవర్నమెంట్ రిగ్స్ ఔటాఫ్ ఆర్డర్‌లో ఉన్నాయి. పని చేయడం లేదు. కనుక ప్రైవేటు రిగ్స్ ద్వారా బోర్స్ వేస్తారా? 40 శాంక్షన్ చేశారు. మెదక్‌కు ప్రత్యేకత ఉంది. మొత్తం పట్నానికి నీరు అందిస్తున్నది. మాకు నీరు అందించే దానికి కొంత డబ్బు ఎక్కువ ఇచ్చి చేయాలి. కలెక్టరుగారు రూ. 50 లక్షలు అడిగారు. మీరు రూ. 5 లక్షలు ఇవ్వడం ఏమిటి? కనీసం రూ. 10 లక్షలయినా ఇవ్వమని మంత్రిగారిని మీద్వారా ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- ఎక్కడయితే గవర్నమెంటు రిగ్స్ పనిచేయడం లేదో అక్కడ కలక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అవసరం అయితే ప్రైవేటు రిగ్స్ తీసుకొని డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాబ్లెమ్ సాల్వ్ చేయాలని ఉన్నాము. వారు రూ. 15 లక్షలు అడిగారు. ఎక్కడయితే ఎక్యూట్ స్కేర్‌సిటీ ఆఫ్ డ్రింకింగ్ వాటర్ ఉన్నదో అక్కడ తప్పక ప్రభుత్వం డబ్బు శాంక్షన్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్‌చౌదరి (కర్నూలు):- అధ్యక్షా, చిన్న రిక్వెస్టు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమిటి చెప్పండి.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్‌చౌదరి:- కర్నూలు జిల్లా గురించి కూడా నోటీసు ఇచ్చాను కానీ I do not want to dilute the issue.

Mr. Speaker:- It may be in almost every district Mr. Chenga Reddy garu. Let the Government give proper attention. I will post it sometime somewhere and let the Memebrs know. I will see to that.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్‌చౌదరి:- చిత్తూరు ఉంది. కర్నూలు నుంచి కూడా ఇన్ఫర్మేషన్ తీసుకొన్నట్లయితే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker:- It may be common in almost every district Minister garu జనరల్‌గా అన్ని జిల్లాల నుంచి నాకు నోటీసులు వచ్చాయి.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్‌చౌదరి:- చిత్తూరు జిల్లా ఉంది. కర్నూలు నుంచి కూడా ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించుకొంటే పోతుంది.

Mr. Speaker:- I will see that.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- సపరేట్ క్వశ్చన్ ఇచ్చారా మీరు? రిలీఫ్ క్రింద రూ. 15 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. అన్ని జిల్లాలకూ ఈ ప్రాసెస్ ఉంటుంది. ఈ రూ. 5 లక్షలూ అన్ని జిల్లాలకూ ఇవ్వడం జరిగింది. అవసరం అయితే ప్రభుత్వం ఇంకా ఇవ్వడానికి ఆలోచన చేస్తుంది.

(2) గుంటూరు జిల్లా కారంపూడి మండలం చినగార్లపాడు గ్రామంలో శ్రీ పిచ్చా సాహెబ్ హత్య గూర్చి

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, చినగార్లపాడు గ్రామంలో పిచ్చాసాహెబ్ అనే ఆయనను 16.3.90న 7 గంటలకు కొంతమంది వ్యక్తులు అగ్రకులస్థులు ఆయన గురజాల కోర్టుకు వెళ్లి వస్తుంటే ఆ గ్రామంలో బస్ దిగుతున్న సందర్భంలో ఎత్తుకు పోయి అతి దారుణంగా మర్డర్ చేయడం జరిగింది. ఆయన కొడుకులు పోలీసు స్టేషన్‌లో రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత 17వ తేదీన కన్సరన్డ్ ఎస్.ఐ. కేసు రిజిస్టరు చేసి 18న ఇన్వెస్టిగేషన్ పేరుతో కుక్కలను తీసుకుపోవడం జరిగింది. వాస్తవంగా పిచ్చాసాహెబ్ అన్నతను తెలుగుదేశం పార్టీ ముఖ్యకార్యకర్త. నా దగ్గరున్న సమాచారం బట్టి ఎవరయితే హత్య చేశారో వారు అగ్ర కులస్తులూ, కాంగ్రెసు పార్టీకి సంబంధించిన వారూ. అక్కడ అంతకుముందు ఆ మండలంలో అనేక హత్యలు జరిగిన సమాచారం ఉంది. అక్కడ పోలీసు డిపార్టుమెంటు వారు వన్ వే లో వ్యవహరించి కాంగ్రెసు పార్టీ కార్యకర్తల పట్ల వ్యవహరించి - మర్డర్ జరిగిన తరువాత కూడా న్యాయంగా ఎంక్వయిరీ చేయకుండా ఏకపక్షంగా ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. 16వ తేదీన అతను చచ్చిపోయిన

వెంటనే రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత కూడా పరిశీలించకుండా 18న కుక్కలను తీసుకుపోవడం జరిగింది. ఆ శవాన్ని నాగార్జునసాగర్‌లో కలిపేసారు. కుక్కలు కూడా నాగార్జునసాగర్ వరకూ వెళ్లి శావం బాగా కుళ్లిపోయినా కూడా కుక్కలు దానిని కనుక్కోవడం జరిగింది. అవతల పార్టీ, ఇవతల పార్టీ, అని కాదు ఏ పార్టీ అయినప్పటికీ - పిచ్చ సాహెబ్‌గారిని ప్లాన్డ్‌గా అగ్రకులస్తులు రాజకీయ కక్షలతో కాంగ్రెసు పార్టీ వారు చేసినట్లుగా ఇన్ఫర్మేషన్ ఉంది, అయినప్పటికీ ఎవరినీ ఇంతవరకూ అరెస్టు చేయలేదు. అతని కుటుంబానికి ఎటువంటి సహాయమూ కూడా ఈ ప్రభుత్వం చేయలేదు. నేను డిమాండ్ చేసేదేమంటే - ఎవరయితే ఆయనను చంపారో నాగార్జునసాగర్‌లో కలిపేసారో వారి మీద వెంటనే యాక్షన్ తీసుకొని, వారి మీద కేసులు పెట్టాలని, ఆ కుటుంబానికి ఎక్స్‌గ్రేషియా కాకుండా, ఇంకా ప్రత్యేకమయిన సహాయం చేయాలనీ ఖచ్చితంగా హతుల మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలనీ డిమాండ్ చేస్తున్నాను. చనిపోయి 3, 4 రోజులు అయినా కూడా ఇంతవరకూ ఎస్.ఐ. గారూ ఒక్క కాంగ్రెసు పార్టీ తరఫున చేయడం జరిగింది. రాజకీయ కక్షలతో జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేరాలు చేసే వారికి ఒకపార్టీ అని ఉండదు. ఎంఫసైజ్ చేసి అసలు విషయం మర్చిపోతారు.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఏ పార్టీ అయినప్పటికీ నిందితుల మీద కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలనీ, ఆ కుటుంబానికి ఎక్స్‌గ్రేషియా, ప్రత్యేకమయిన సహాయం చేయాలనీ, నిందితులను అరెస్టు చేసి కేసులు పెట్టాలనీ లేనిచో ఇంకా అనేక మర్డర్లు జరిగే అవకాశం ఉందనీ మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. శివరామకృష్ణ ప్రసాద్ (మాచెర్ల):- తెలుగుదేశం కార్యకర్త గురుజాల 12.20
కోర్టుకు వచ్చి తిరిగి ఇంటికి వెడుతున్నప్పుడు అగ్రకులాల అతను ఎత్తుకు వెళ్లి చంపి మ. వేసారు. ఈ విషయం ఎట్నాడి మోతాదులు రాత్రి 12 గంటలకు పోలీసు స్టేషన్‌కు వెళ్లి కేసు గురించి ఎస్.ఐ.కి చెబితే ఉదయం 10 గంటలకు వచ్చి కేసు రిజిష్టర్ చేసుకొని వెళ్లారు. తరువాత నేను సి.ఐ. గారికి ఫోన్ చేస్తే 18వ తారీఖునాడు పోలీసు కుక్కలు వచ్చాయి. ఎస్.ఐ. గ్రామంలోనే వుండి ఒక కానిస్టేబుల్‌ను మాత్రము ఆ కుక్కల వెంట పంపించారు. ఆ కుక్క పొలంలో ఒక మైలు దూరం వెళ్లి గడ్డివామి దగ్గరకు వెళ్లితే అక్కడ 300 మంది బాంబులు, కత్తులు, గొడ్డళ్ళు పుచ్చుకొని, కుక్క ముందుకు వస్తే చంపుతామని బెదిరించడంవల్ల ఆ కుక్క వెనుక్కు తిరిగి వచ్చింది. అప్పుడు గడ్డివాము దగ్గర వున్న ఆ, శవాన్ని రాత్రికి రాత్రి తీసుకువెళ్లి నాగార్జునసాగర్‌లో కలిపివేశారు. సి.ఐ. నాలుగవ రోజు వెళ్లారు. ముద్దాయిలు వూరిలోనే వుండి పికెటింగ్ పెట్టారు. ఆ కేసు గురించిన ముద్దాయిలను ఇంతవరకు అరెస్టు చేయడం కానీ, ఎలాంటి చర్య జరగ లేదు. అలాగే పల్నాడులోని మాచెర్లలో నాలుగు మర్డర్లు జరిగాయి. గొడ్డళ్ళు, బాంబులతో వూరిలో తిరుగుతున్నా కూడా ఏమీ చేయలేని పరిస్థితిలో పోలీసులు వున్నారు. తగిన స్టాఫ్ లేదు. మాచెర్ల, గురజాల ఇలా 11 స్టేషన్లకు సి.ఐ. వున్నారు. 80 మైళ్ళ చు

ఎస్.పి. గారు వుంటే, 60 మైళ్ళకు డి.ఎస్.పి.గారు వుంటున్నారు. మాచెర్ల నియోజక వర్గంలో ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత కనీసం నాలుగు మర్డర్లు జరిగాయి. అలాగే ఆత్మకూరులో కూడా మూడు మర్డర్లు జరిగాయి. పాములు తగులబెట్టడం జరిగింది. తరువాత మరల ఒక మర్డర్ జరిగింది. ఆత్మకూరులో కనీసం హరిజనులకు నివసించడానికి స్థానం లేదు. వారు వేరే వూర్లలో వుంటున్నారు. అలాగే పెరికవాళ్ళు, గొళ్ళ వాళ్ళు కూడా వేరే వూర్లలో వుంటున్నారు. కాబట్టి అక్కడ శాంతి భద్రతల పరిస్థితి సరిగా లేదు. పిడుగురాళ్ళలో డి.ఎస్.పి. పెట్టి, స్టాఫ్‌ను పెంచి లా అండ్ ఆర్డర్‌ను మెయిన్‌టెయిన్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ మధ్యనే ఎస్.పి. గారిని వేశారు. నాలుగయిదు గ్రామాలలో శాంతి భద్రతలు క్షీణించు పోయాయి. కాబట్టి మాచెర్ల మండలం విషయంలో హోమ్ మంత్రిగారు గట్టిగా చర్యతీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లాలోని చినగార్లపాడు గ్రామం కారంపూడి పోలీసు స్టేషనుకు ఉత్తరాన సుమారు 18 కి.మీ.ల దూరంలో వుంది. ఈ గ్రామంలో వివిధ కులాల వారికి చెందిన సుమారు 550 ఇళ్ళు వున్నాయి. ఈ గ్రామ జనాభా సుమారు 2,500 మంది. వాస్తవంగా గత 20 సంవత్సరాలనుంచి ఈ గ్రామంలో వర్గవైషమ్యాలు ప్రబలంగా వుండేవి. ఆతర్వాత, తగ్గిపోయాయి.

1988, మార్చిలో గ్రామ సర్పంచు ఎన్నికలు జరిగాయి. ఈ గ్రామస్థులు రెండు వర్గాలుగా విడిపోయారు. ఒక వర్గానికి వి. నాగిరెడ్డి, మరో వర్గానికి టి. అంజనేయులు నాయకత్వం వహించారు. 1988లో జరిగిన పంచాయతీ ఎన్నికలలో గ్రామసర్పంచు సీటును వెనుకబడిన తరగతుల వారి కోసం రిజర్వు చేశారు. వీరయ్య కుమారుడు క్రైస్తవుడు అయిన శ్రీ సిహెచ్. చిననరసయ్య సర్పంచు పదవికి పోటీ చేసి, ఎన్నికలో గెలుపొందాడు. టి. అంజనేయులు నాయకత్వంలో వడ్డెరలు ఆయనకు మద్దతునిచ్చారు. మరోవర్గం వారు మద్దతునిచ్చిన ఇసాక్ కుమారుడయిన శ్రీ వి. యోహాన్ సుమారు 40 ఓట్ల తేడాతో ఓడిపోయారు. అప్పటినుంచి ఈ గ్రామంలో వైషమ్యాలు పెరుగుతూ వచ్చాయి.

ఇరు వర్గాలకు చెందిన ముఠాదార్ల పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించడం జరిగింది. 1988లో ఇరు వర్గాల వారిపై గృహ దహనాలతో సహా 8 క్రిమినలు కేసులను రిజిస్టరు చేశారు. గ్రామంలో కొట్లాటలను నివారించడానికి ఒక్కొక్క వర్గానికి చెందిన పదిమందిపై గ్రామ బహిష్కరణ ఉత్తరువులను పొంది, రెండు నెలల పాటు అమలుపరచడమే కాకుండా, ఇరు వర్గాలపై రెండు సెక్యూరిటీ కేసులను ప్రారంభించడం జరిగింది. 1989 సంవత్సరంలో, 2 క్రిమినలు కేసులను రిజిస్టరు చేసారు. ఒక కేసులో 25 నాటు బాంబులను స్వాధీన పరచుకోవడమయింది. 1990 సంవత్సరంలో, రెండు క్రిమినలు కేసులను రిజిస్టరు చేసారు. ఇరు వర్గాల వారిపై రెండు సెక్యూరిటీ కేసుల ప్రొసీడింగులను ప్రారంభించారు. ఆ కేసుల విచారణ పెండింగులో వుంది.

పరిస్థితి ఈ దశలో వుండగా, 16.3.90 తేదీ రాత్రి సుమారు 8.00 గంటలకు షేక్ స్కైదులు, అయన తండ్రి శ్రీ పిచ్చా సాహెబ్ అనే వ్యక్తులు బస్ స్టాండు నుంచి గ్రామంలోకి తిరిగి వస్తున్నారు. నిందితుడయిన వి. నాగిరెడ్డి, మరో ఇవరై మంది వ్యక్తులు షేక్ పిచ్చా సాహెబ్పై దాడిచేసారు. ఆ నిందితులు సంఘటన ప్రదేశం నుంచి తన తండ్రిని తీసుకుపోవడాన్ని గమనించిన తర్వాత షేక్ స్కైదులు అక్కడి నుంచి పారిపోయారు. షేక్ స్కైదులు చేసిన ఫిర్యాదుపై, 17.3.90 తేదీన కారంపూడి పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు హుటాహుటాన ఆగ్రామానికి వెళ్లి, గాయపడిన పిచ్చా సాహెబ్ కోసం సోదా జరిపారు. అదే రోజున సబ్ ఇన్స్పెక్టరు 'డాగ్స్క్వాడ్' వారి సహాయం కోరారు. ఆస్క్వాడ్ వారు 18.3.90 తేదీన గ్రామానికి వచ్చి, కనిపించకుండా పోయిన వ్యక్తి కోసం వెదికారు. అయితే, ఎటువంటి ఆచూకీ దొరకలేదు. ఒక వర్గానికి చెందిన వ్యక్తులందరూ గ్రామం నుంచి పరారీలో వున్నారు. ఐ.పి.సి. 149 సెక్షనుతో పాటు 147, 148, 365 సెక్షన్ల క్రింద కారంపూడి పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 13/90 ఒక కేసును రిజిస్టరు చేశారు. నిందితులను నిర్బంధించడానికి, కనిపించకుండా పోయిన గాయపడిన వ్యక్తిని కనుగొనడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఈ కేసు దర్యాప్తులో వుంది. A case has been registered against 21 accused. Already one picket has been established. Vigorous search is going on to trace the injured and also the accused. We cannot say till now whether the injured is alive or dead. Every one of us are aware that until and unless the corpus delicti is established, we cannot register an offence under Section 302 of Indian Penal Code. Now the situation is, police has been moving earth and heaven. They have been taking all necessary precautions to trace the injured, if he is alive, and also to book the culprits. This is my submission to the House.

శ్రీ ఎన్. శివరామకృష్ణ ప్రసాద్:- 5, 6 గురు పికెటింగ్ వున్నా, వాళ్ల భోజనం మిగతా సర్దుబాటు చేస్తే కూడా వాళ్లు ఏమీ పట్టించుకోలేదు. ముద్దాయిలు వూరిలోనే వున్నారు. రెండు వర్గాల వారు అక్కడనే వున్నారు.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I will take this information from the Hon. Member and alert the police.

(3) మహబూబ్ మాన్షన్ గూర్చి

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మహబూబ్ మాన్షన్ లేక నిజామ్ ప్యాలెస్ మలక్‌పేటలో వుంటుంది. ఇది 127/1 సర్వే నంబర్‌లో మెజరింగ్ 42.25 ఏకర్సు. దీనిని పి.వి. నరసింహారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు హౌసింగ్ బోర్డు తీసుకోవాలనే ఒక ప్రతిపాదన వున్నట్లు తెలిసింది. తరువాత ప్రభుత్వంలో ఏమి జరిగిందో తెలియదు. కానీ 1980వ సంవత్సరంలో స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టర్‌కు డైరక్షన్స్ ఇవ్వడం వలన రూ.43,32,405 ఇచ్చి దానిని స్వాధీనం చేసుకోమని చెప్పడం జరిగింది. వారు స్వాధీనం చేసుకొని 21.1.80 నాడు హౌసింగ్ బోర్డుకు అప్పగించడం జరిగింది. హౌసింగ్ బోర్డు ఈ భూమిని అగ్రికల్చరల్

మార్కెట్‌కు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలని గవర్నమెంట్‌ను కోరుతూ 26-3-1980 నాడు ఒక రెజల్యూషన్‌ను పాస్ చేసింది. మరి దాని తరువాత మూడు రోజులకే 29-3-1980 నాడు మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ నుండి ఒక జి.ఓ. వచ్చింది. ఆ జి.ఓ.లో హౌసింగ్ బోర్డ్‌కు రెగ్యులేట్ చేయడం, అది అగ్రికల్చరల్ మార్కెట్ కమిటీకి యివ్వాలని వుంది. ప్రభుత్వంలో ఫైల్స్ ఎంత త్వరగా కదులుతాయి అనే విషయం వారికి తెలుసు. మాకు తెలుసు. హౌసింగ్ బోర్డ్ 26-3-90 నాడు రిజల్యూషన్ చేస్తే 29-3-90 నాడు ఈ రిజల్యూషన్ ముట్టింది. ఎప్పుడు అక్కడ ఫైల్ పుటప్ అయింది, ఎప్పుడు ఆఫీసర్స్ చూశారు అంటే సెక్షన్ ఆఫీసర్ నుంచి జూనియర్ అసిస్టెంట్ మొదలుకొని సెక్రటరీ వరకు చూశారు. ఎప్పుడు జి.ఓ. వచ్చిందంటే మూడవనాడు వచ్చింది. ఇది ఎంత త్వరగా వచ్చిందో, దాని వెనుక, ఏ ఏ హస్తాలు పని చేసినవో ఈ సభ దృష్టికి తేసుకువస్తున్నాను. తరువాత దానిలో కూడా ఏమి చేశారంటే 40ఎకరాల 25 కుంటలు మాత్రమే ఆ రోజు తేసుకొంటా మని చెప్పారు. 29-3-1980 నాడు జి.ఓ. వస్తే మరల 31-3-1980 నాడు ఫుడ్ అండ్ అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్‌మెంట్ వారి జి.ఓ. ఏమిటంటే దీనిని తేసుకోమని మార్కెట్ కమిటీకి
30 డైరెక్షన్స్ ఇచ్చారు. ఆ రోజు 42,80,250 రూపాయలు అగ్రికల్చరల్ మార్కెటు కమిటీ పే చేసి దాని పొసెషన్ తేసుకుంది. 19.4 నాడు వారు పొసెషన్ తేసుకోవాలని వారికి ఒక మెమో యివ్వడం జరిగింది అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు నుండి. దానిని తరువాత వారు 442 ప్లాట్స్‌గా డివైడ్ చేశారు. 28-5 నాడు మునిసిపల్ కార్పొరేషను లేఅవుట్‌ను ఒప్పుకుంది. తర్వాత మిగతా విషయాలు చూస్తామని - అర్బన్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీ, మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ అన్నీ కలిసి ఎంత తొందరగా చేశాయంటే, 28.5 నాడే చేయడం జరిగింది. దాని తరువాత జూన్‌లో ఆ ప్లాట్లును - అగ్రికల్చరల్ మార్కెటుకు 99 సంవత్సరాలకు లీజ్‌కు యిస్తే, అది - మళ్లీ 99 సంవత్సరాలకు సబ్‌లీజ్‌కు యిచ్చింది యిండివిడ్యువల్ మర్చంట్స్‌కు. ప్లాట్లు ఎలాట్‌మెంటు జరిగిపోయింది 442 ప్లాట్స్‌కు - జూన్‌లో - దాని పైన సిటిజన్స్ ఫోరం అనే ఒక కమిటీ హైకోర్టుకు పోవడం, అప్పుడున్నటువంటి యిద్దరు న్యాయమూర్తులు చెన్నపరెడ్డిగారు, కోదండరామయ్యగారు జడ్జిమెంటు యిచ్చారు. మొదట వేరే పోయినారు. వీరి ఫేవర్‌లో వచ్చింది. న్యాయమూర్తి చెన్నకేశవ రెడ్డిగారు యివ్వడం జరిగింది. ఆ జడ్జిమెంటుకు తరువాత వస్తాను. అయితే క్వాష్ చేయడం జరిగింది. యీ ప్రభుత్వం ఆర్బిట్రరీగా నిర్ణయం తేసుకుంది. అది తేసుకోవలసిన అవసరం లేకుండెను అనే కామెంట్స్‌తో సహా వారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా మనవి చేసేదే మంటే - హౌసింగు బోర్డు పర్పస్ - మలక్‌పేటలో వుండే రెసిడెంట్సుకు హౌసెస్ కట్టాలనే ఉద్దేశము అయితే, అప్పుడున్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము, నాయకులు మూడురోజుల వ్యవధిలో జి.ఓ.లు మార్చి రెండు డిపార్టుమెంట్స్‌నుండి తేసి 442 ప్లాట్స్ చేసి వారికి ఇవ్వ వలసిన అగత్యము ఏమి వచ్చింది? ఆ రోజు ధర ప్రకారము పది కోట్ల రూపాయల విలువ కలిగినటువంటిది, గజానికి అయిదారు వందల రూపాయలు వుండినటువంటి దానిని కేవలం 21 రూపాయలకు గజం యివ్వడములో ఎంత అండర్‌హ్యాండ్ డీలింగ్ జరిగింది? ఎవరు ఏమి చేశారు? కోట్ల రూపాయలు భోజనం చేసినవారు ఎవరు? ఆ భోక్తలు ఎవరు? తెలియాలి. 442 ప్లాట్లు యిస్తే, 190 ప్లాట్లు నిజమైనటువంటి మర్చెంట్లు - ఉస్మాన్‌గంజ్, మహరాజ్‌గంజ్, కిషన్‌గంజ్ చెందినవారు - అన్నారు. మిగతా 252 ప్లాట్లు ఎవరివి? దానిలో ఎంత మంది రాజకీయనాయకులు వున్నారు? అప్పుడున్నటువంటి మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు ఎంతమంది వాటిని కాజేశారు? ఎవరివద్ద యీ ప్లాట్లు వున్నవి? ఈవిధంగా జరిగితే - తరువాత వచ్చిన ప్రభుత్వం, హైకోర్టు జడ్జిమెంటును,

మేము తు.చ. తప్పకుండా పాటిస్తామని దానిమీద అప్పటి ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళి, యిది హౌసింగు బోర్డుకు వుండాలని, హౌసింగు బోర్డు ప్రాపర్టీ కావాలని చెప్పిన పరిస్థితులలో, మీరు యిప్పుడు వచ్చిన పరిస్థితులలో యీ ప్రభుత్వం చాలా తొందరపడి 16 నాడు కేబినెట్ మీటింగు పెట్టి, దానిలో సిటిజన్ ఫోరమ్‌తో కాంప్రమైజ్ చేసి, గ్రెన్ మర్చంట్స్‌తో కుమ్మక్కయి, ఒక్కరోజులో డెసిషన్ తీసుకొని వెంటనే కాంప్రమైజ్ పిటిషన్ వేస్తే సుప్రీంకోర్టు 19 నాడు – ఎందుకంటే ప్రభుత్వం కాంప్రమైజ్ పిటిషన్‌లో విత్‌డ్రా చేసుకుంది కాబట్టి జడ్జిమెంట్ యిచ్చింది. ఇంత తొందరగా చేయడానికి వెనుకాల వున్న కుంభకోణం ఏమిటి? అప్పుడు 80లో తీసుకున్న డబ్బుకు మూల్యంగా, అవినీతికి మూల్యంగా యిప్పుడు చెల్లించడానికి యీ ప్రభుత్వం అతి తొందరపడి – నాలుగు నెలల గడువులోనే – యీ కుంభకోణంలో యిరుక్కోవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 6.5.85 నాడు అందరు ప్రతిపక్ష నాయకులను పిలిపించి, దీనిని ఏమి చేద్దాం, ఏవిధంగా చేయాలని ఆలోచన చేయడం జరిగింది. అప్పుడు ఆ ప్రాంత ప్రజాప్రతినిధిగా యం.పి.గా నేను ఆ మీటింగుకు వెళ్ళడం జరిగింది. ఆ రోజు, ఏదైనా వివాదం వస్తే, అందరికి చెప్పి చేస్తాము అని చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు యీ ప్రభుత్వం ఏ కక్కుర్తి లేకపోతే, వారికి దీనిలో ఏమీ లేకపోతే, ఎందుకు ఎవరిని పిలువకుండా గుట్టుచాటుగా, సీక్రెట్‌గా యీ డీల్ చేయవలసి వచ్చింది? ఈ డీల్ చేసి ప్రజలను ఎందుకు మోసం చేయవలసి వచ్చింది? ఇవాళ మలక్‌పేట సిటిజన్స్ అంతా ముమ్మరంగా వున్నారు. అక్కడ అట్టుడిగి నట్లు ఉడికిపోతున్నది. ఎంతమందిని దోపిడీ చేశారు. ఎంతమంది పోయినారు? నిజంగా ఎవరైతే రెసిడెన్షియల్ ప్లాట్లు వస్తాయని అనుకున్నారో వారంతా బాధ పడుతున్నారు. ఆ రోజు పదికోట్ల రూపాయల ఆస్తి అయితే యీ రోజు వందకోట్ల రూపాయల ప్రాపర్టీ. ఈ వంద కోట్లు ఎవరు తీసుకున్నారు? ఆరోజు వున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి, యిప్పుడున్నటు వంటి ముఖ్యమంత్రి వారి అనుయాయులు, అంతా ఒక్కరే – వీరికి నిజంగా హస్తం లేకపోతే ఎందుకు చేయవలసి వచ్చింది? ఇవాళ ప్రజలకు చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారి ప్రచ్ఛన్న హస్తం దీనిలో వుందని ప్రజలు భావిస్తున్నారు.

(అధికారపక్ష సభ్యులనుండి ఇంటరప్షన్స్)

దీనికి వారు సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం వుంది.

Mr. Speaker:- I don't allow you to mention any name. I am repeatedly telling all of you. If you want to make any allegation against any Member of this House, unless you give me notice, it will not go on record. I am repeatedly telling it for the last ten days. Why do you take pain and invite interruptions.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, అప్పటి ముఖ్యమంత్రి యిప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఒక్కరే గాబట్టి......

మిస్టర్ స్పీకర్:- సబ్జెక్ట్‌మీద చెప్పండి. మీరు వూరికే పర్సనల్ ఎలిగేషన్సులోకి పోతే ఎట్లా? ఒకరి మీద ఒకరు...

ఎస్. సంతోష్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా,....

Mr. Speaker:- When the Chair has taken notice, please don's interrupt because that will come on record.

శ్రీ ఎస్· సంతోష్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా····

Mr. Speaker:- When the Chair has taken notice, please don't interrupt because that will come on record.

శ్రీ యం· రఘుమారెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఆ రోజు యీ హౌస్‌లో ఒక బాధ్యతగల మంత్రిగారు సమరసింహారెడ్డిగారు ······

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు సబ్జెక్టు మీద చెప్పండి· As a responsible deputy leader of the Opposition Party, you confine to the subject.

శ్రీ యం· రఘుమారెడ్డి:– సబ్జెక్టు చెబుతున్నాను· వారు సుప్రీంకోర్టులో గాని ఏ కోర్టులో గాని ఏ కేసు వున్నా మేము విత్‌డ్రా చేసుకోము అవిఅన్నీ కొట్లాడుతాము అని చెప్పి, మరి ఏమి హ్యాండ్ లేకపోతే, ఏమి యిందులో వారికి ఆశ లేకపోతే, ఏ కుంభకోణం లేకపోతే యింత తొందరగా వారు ఎందుకు విత్‌డ్రా చేసుకోవలసి వచ్చింది? నా ఉద్దేశం ఏమంటే – 99 సంవత్సరాలకు మర్చంట్స్‌కు లీజ్‌కు యిచ్చారు – అది క్యాన్సల్‌చేసి మార్కెటు కమిటీ దగ్గెర వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను· ఇంకా బినామీ పేర్లతో రాజకీయ నాయకులకు సంబంధించి ఎన్ని ప్లాట్లు వున్నవి· అవి అన్నీ ఎంక్వయిరీ చేసి నిజమైన వారికి, అర్హులైనవారికి యివ్వాలని కోరుతున్నాను· ఈ కుంభకోణంలో వున్న వారి పేర్లు అన్నీ గుట్టు రట్టు చేసి బయటకు తేసుకురావలసి ఎంక్వయిరీ చేయించాలని, దానిని ప్రచురించాలని, యీ రాష్ట్రప్రజలకు, దేశప్రజలకు తెలిసేట్లు యీ కుంభకోణమునువెలికి తీయాలని మీ ద్వారా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీ సిహెచ్· విఠల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, మహబూబ్ మ్యాన్షన్ వ్యవహారం నేను అసెంబ్లీ ముందుకు తీసుకువచ్చాను· సర్వే నెంబరు 127/1 లో 42 ఎకరాల 25 సెంట్లు హౌసింగుబోర్డుకు యివ్వడం జరిగింది· ఎక్వయిర్ కూడ చేశాం· వారు పేమెంటు కూడ చేశారు· 43,32,405 రూపాయల పేమెంటు కూడ చేశారు· తరువాత రాష్ట్రప్రభుత్వము హౌసింగుబోర్డు ద్వారా ఒక ఆదేశం పంపించింది· దానిలో, 40 ఎకరాల 25 సెంట్లు 99 సంవత్సరాల లీజుమైన యివ్వవచ్చునని అధికారం యివ్వడం జరిగింది· తరువాత వెంటనే మళ్లీ ఒక జి·ఓ· యిష్యూ చేశారు 31·3·80 నాడు· మళ్లీ అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు నుండి ఒక జి·ఓ· యిష్యూ చేశారు· అది కంప్లీటుగా అగ్రికల్చరల్ మార్కెటు కమిటీకి యివ్వమని చెప్పారు· మార్కెటు కమిటీ డబ్బులు కూడ చెల్లించింది· దాని ఖబ్జా తీసుకోవడం జరిగింది· లేఅవుట్, ప్లాన్ శాంక్షన్ చేశారు·· 442 ప్లాట్స్‌కు మునిసిపల్ కార్పొరేషనువారు రెండు మూడు రోజుల్లో పర్మిషను యిచ్చారు· చట్టవిరుద్ధ కార్యక్రమాలు – అట్లాగే టెండర్లు గురించి యీ ప్రభుత్వము తీసుకున్న ధ్యానమైన కొంతమంది యిండివిడ్యువల్స్ – సిటిజన్ ఫోరం – కూడ అపీలు చేసింది హైకోర్టుకు – అపీలు చేసింది హైకోర్టుకు – అపీలు చేస్తే ప్రభుత్వం ఏ·జి·ఓ· ద్వారా అయితే యిచ్చిందో, ఆ జి·ఓ·ను కొట్టి వేశారు· ఇది హౌసింగు కొరకు వుండాలని, తిరిగి హౌసింగు బోర్డుకు ఖబ్జా యివ్వాలని హైకోర్టువారు డెసిషను యిచ్చారు· ఇచ్చినప్పటికీ, ధానిని యధావిధంగా కొనసాగించడం జరిగింది· ఇందులో ఆలోచించవలసింది ఏమంటే – సుప్రీంకోర్టుకు మళ్లీ

ట్రైడర్సు వెళ్ళారు. సుప్రీంకోర్టు కూడ స్టేటస్కో అని ఆదేశాలు యిచ్చింది. దాని ప్రకారం సుప్రీంకోర్టు వారు ఒక కమీషనును ఎపాయింటు చేశారు. దానిప్రకారంగా సుప్రీంకోర్టులో విచారణ చేసి ఒక కమిషనను అప్పాయింటు చేసారు. కమిషనును అప్పాయింటు చేసిన తరువాత కమిషను వచ్చింది. సర్వే చేయించండి. 442 ప్లాట్సులో కొన్నిభవనాలు పూర్తి అయినాయని, కొన్ని సగం అయినాయని చెప్పారు. తరువాత ఈ భూమిని కమర్షియల్ కాంప్లెక్సుకు, రెసిడెన్షియల్ కాంప్లెక్సుకు కేటాయించాలని తమ అభిప్రాయాలు సుప్రీం కోర్టుకు ఇచ్చారు. ఈ విషయములో 2 కోట్ల 56 లక్షలు మార్కెటింగు కాంప్లెక్సుకు ఖర్చు పెట్టిందని కమీషను చెప్పడం జరిగింది. మాజీ ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో ఈ సమస్య వచ్చింది. అడ్వకేట్ జనరల్‌ను పిలిచారు. చర్చలు జరిగాయి. దానిప్రకారంగా, హైకోర్టు తీర్పు అనుగుణంగా ధృవీకరణచేస్తూ సుప్రీంకోర్టులో ఒక అప్లికేషను ఇమ్మని అన్నారు. దానిప్రకారంగా సుప్రీంకోర్టులో అప్లికేషను ఇచ్చారు. అది అప్పుడే పరిష్కారం చేయవలసిన సమస్యం. వారు కూడా నిర్లక్ష్యం వహించారు. దాని ధృవీకరణకు ఇచ్చినప్పుడే వెంటనే దానిమీద చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇందులో నాకు అనుమానం ఉంది. అప్పుడు అడ్వకేట్ జనరల్ ఎవరైతే ఉన్నారో వారి నిర్లక్ష్యంవల్లనే అప్పుడు అది పరిష్కారం కాలేదు. ఇందులో పెద్ద కుంభకోణం ఉందని స్పష్టంగా ప్రజలకు తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడు ఈ గవర్నమెంటుకు బాధ్యత ఉంది. ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు, మన అసెంబ్లీ జరుగు తున్నప్పుడు, మన శాసనసభను గుర్తించి ప్రతిపక్ష నాయకులను పిలిపించి ఈ సమస్య వచ్చింది. దీనిని ఎట్లాగ పరిష్కారం చేయాలి. అదేవిధంగా ట్రేడర్సు, మలక్‌పేట సిటిజన్స్ ఎసోసియేషను ఒక అగ్రిమెంటుకు వచ్చారు- కనుక దీనిని ఏవిధంగా పరిష్కారం చేయాలని చెప్పి ఒక అభిప్రాయానికి వస్తే బాగుండేది. ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం మళ్ళీ కుంభకోణం పరిస్థితిలో పడిపోయింది. ఈ ప్రభుత్వం ప్రతిపక్ష నాయకులను పిలవకుండా, శాసన సభకు తెలియజేయకుండా ఈ నిర్ణయం తీసుకొనడం పెద్ద తప్పు. ఈ ప్రభుత్వం ఏక పక్షంగా నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఇది కుంభకోణానికి సంబంధించింది. కనుక ప్రజలలో అనుమానం వస్తున్నది. ఆ అనుమానం తీర్చవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద ఉంది. దానికి ప్రయత్నం చేయాలి. నేను స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. ఈనాడు రెండు ఎకరాలు పేదవారికి గుడిసెలు కట్టుకొనడానికి ప్రొవైడ్ చేసారు. నేను డిమాండు చేస్తున్నాను. ఇంకా అదనంగా భూమి కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. అసలు ఈ సమస్య శాసనసభ ముందు, ప్రతిపక్ష నాయకులముందు పెడితే బాగుండేది. ఎక్కడైతే ఉస్మాన్‌గంజ్ ఉందో, ఎక్కడైతే కిషన్‌గంజ్ ఉందో, ఎక్కడైతే మహబూబ్‌నగర్ ఉందో అక్కడ పొల్యూషన్ సమస్య వస్తున్నది. ఈ సమస్య అందరిముందు పెట్టి డిస్కస్ చేస్తే ఎటువంటి ఆస్కారం లేకుండా ఉండేది. ఇది ఏకపక్షంగా నిర్ణయించినట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. ఇందులో కుంభకోణం ఉందనేది ప్రజలు స్పష్టంగా గమనిస్తున్నారు. నేను ప్రభుత్వంతో కోరేది ఏమిటంటే - ఇప్పటికైనా ప్రతిపక్ష నాయకులందరినీ పిలిచి సమావేశం ఏర్పాటుచేసి దానిని గురించి ఏవిధమైన నిర్ణయం తీసుకోవాలనేది తమరు ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికే సుప్రీంకోర్టులో తీర్పు ఏమీ కాలేదు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఆలోచించి యథావిధిగా దానిని గురించి నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

شری محمد امان اللہ خان:- جناب اسپیکر صاحب محبوب منشن کی پوری تفصیلات میں جانا نہیں چاہتا کیونکہ میرے سے پہلے کے مقررین نے تفصیلی روشنی ڈالی ہے۔ محبوب منشن کی ۳۲.۲۵ ایکڑ زمین ہے۔ ۱۹۸۰ء میں اس زمین کو ہاؤزنگ بورڈ کے حوالہ کی گئی تھی تاکہ پسماندہ طبقات کے

لئے گھر بنائے جائیں۔ اس وقت جو بھی فیصلے کئے گئے تھے وہ سب تبدیل کر دیئے گئے اور اس وقت بھی اسی ہاؤز میں ہنگامہ ہوا تھا۔ اس وقت یہ فیصلہ ہوا تھا کہ عثمان گنج اور کشن گنج کے بیوپاریوں کے لئے کامپلکس بنایا جائے لیکن اس وقت ملک پیٹھ سٹی زن فورم نے ہائی کورٹ میں ایک رٹ ڈالی تھی ہائی کورٹ نے ہاؤزنگ بورڈ کے حق میں فیصلہ دیا تھا۔ اس کے بعد سٹی زن فورم نے سپریم کورٹ میں ایک رٹ ڈالی۔ سپریم کورٹ نے (Three men Commission) قائم کیا۔ اس کمیشن کی رپورٹ اور اسکے بعد انجکشن آرڈر چلتے رہے۔ اس وقت کے چیف منسٹر اتفاق سے آج وہی چیف منسٹر ہوئے انہوں نے اس مسئلہ کو پھر اٹھایا۔ اگر گورنمنٹ اس مسئلہ میں (Clean hand) ہے تو اپوزیشن فلور لیڈرس کے سامنے اسپیکر کے چیمبر میں پورا فائلوں کا معائنہ کروایا جائے۔ فلور لیڈرس اس مسئلہ کو حل کرنے کی کوشش کرینگے۔ گورنمنٹ سے اپیل کرتا ہوں کہ اس کیس کو واپس نہ لیں۔ ہاؤز کو تفصیلات بتلانے کیلئے فلور لیڈرس کے ساتھ اسپیکر کے چیمبر میں ایک میٹنگ رکھیں تو مناسب ہوگا۔

మిస్టర్ స్పీకర్:– బి.జె.పి. నుంచి పేర్లు ఉన్నవారు శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డిగారు, శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారు. ఇప్పుడు వారు హౌసులోలేరు. కనుక సెకండు రౌండు చూస్తాను. మొదట అందరినీ కానీయండి. డి.పి.ఎఫ్ నుంచి శ్రీ కె. ఎర్రంనాయుడుగారి పేరు మాత్రమే ఉంది. ఇప్పుడు వారు కూడా ఇక్కడ లేరు. లేటుగా అందిన నోటీసులో శ్రీ మైసూరారెడ్డిగారి పేరు, శ్రీ హరిరామజోగయ్యగారి పేర్లు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు శ్రీ మైసూరారెడ్డిగారూ – మీరు మాట్లాడండి.

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఇంతకుముందే గౌరవనీయులైన శాసనసభ్యులు చెప్పారు. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారి హయాం నుంచి ఈ సమస్య జరుగుతున్నదని చెప్పారు. ఉస్మాన్‌గంజ్‌లో ఉన్నటువంటి మార్కెట్ యార్డును అక్కడికి మార్చాలని చెప్పి. తరువాత శ్రీ వెంగళరావుగారు ఉన్నప్పుడు కూడా దీనిమీద కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. జరిగిన తరువాత ఒక అగ్రిమెంటుకు రీచ్ అయినారు. మార్కెట్ యార్డువారు నిజాం వారసులతో ఒక అగ్రిమెంటు రీచ్ అయి 99 సంవత్సరాలకు లీజుకు తీసుకున్నారు. స్క్వేర్ యార్డు 21 రూపాయలు చొప్పున తీసుకున్నారు. ఇక్కడున్న విషయం ఏమిటంటే – ఈ 21 రూపాయలు ఎక్కనీ, తగ్గనీ, తక్కువ రేటు కాని ఎక్కువ రేటు కాని ప్రభుత్వానికి వచ్చే లాభం కాని నష్టం కాని ఇందులో ఏమాత్రం లేదు. ఏమీ ప్రభుత్వం పే చేసేది కాని ప్రభుత్వం ఖజానా నుంచి ధనం దుర్విని యోగం అయ్యేది కాని లేకపోతే ఇంకొక మతలబ్ అయ్యేది కాని ఇందులో ఏమీ లేదు. కేవలం ట్రేడర్సు నిజాం వారసులతో అగ్రిమెంటు ఎంటర్ అయి వారు డబ్బు పెట్టి కొనుక్కున్నారు. ఇప్పుడు శాసనసభ్యులు చెబుతున్నారు. 26–3–1980న 2, 3 రోజులలో ట్రేడర్సుకు ఇచ్చేదానికి అగ్రిమెంటు ఎంటర్ అయినారని చెబుతున్నారు. 26–3–80 తరువాత 7 సంవత్సరాలు రాజ్యం ఏలారు ఇక్కడినుంచి. ఈ 7 సంవత్సరాలు ఈ ఫైలుమీద ఏమి చేసారో ఒకసారి అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. దాని తరువాత కొందరు – మలక్‌పేట రెసిడెన్షియల్ ఎసోసియేషనువారు హైకోర్టుకు వెళ్లడం కూడా జరిగింది. ఇక్కడ మార్కెట్‌యార్డుకు ఇవ్వవద్దు. ఇవ్వకుండా రెసిడెన్షియల్ కాంప్లెక్సుకే ఇవ్వాలని వాళ్లు హైకోర్టుకు వెళ్ళారు. దానిమీద తీర్పు వచ్చిన తరువాత మార్కెట్‌యార్డుకు సంబంధించిన ఎసోసియేషనువారు ఇది మాకే వుండాలని సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళారు. కోర్టులో వ్యవహారం

ఇట్లాగ జరుగుతూ ఉంటే ట్రేడర్సు ఎసోసియేషను అయితేనేమి, రెసిడెన్షియల్ కాంప్లెక్సు ఎసోసియేషను అయితేనేమి – వీరందరూ కలసి అగ్రిమెంటు ఎంటరు అయి కాంప్రమైజు పిటిషను సుప్రీంకోర్టులో ఫైల్‌చేస్తే వారు గవర్నమెంటుకు రిఫర్‌చేసారు. గవర్నమెంటుకు రిఫర్‌చేస్తే క్యాబినేట్ సుప్రీంకోర్టు పంపించిన దానిమీద నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ విషయం అంతా ఇట్లాగ జరిగితే ఇప్పుడు ప్రతి చిన్న విషయాన్ని భూతద్దంలో చూసి ఏవో కుంభకోణాలు జరిగాయని అంటున్నారు. కేవలం కుంభకోణం అని చెబుతున్నారు. సంవత్సరాల పాలనలో ఏమి చేసిందో తెలియకపోదు కాని ఒక పార్టీకి చెందినవారు 70 మడిగలు ఇస్తే మీకు సొల్యూషను చూపిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. మార్కెట్ యార్డుకు సంబంధించిన ఎసోసియేషనువారు – మేము 70 మడిగలు ఇవ్వలేము నాయనా. మా డబ్బు మాకు ఇస్తే చాలు, సంతోషిస్తామని వారు వెనుకకు పోయేసరికి ఆ దుగ్ధతో అక్కడున్నటు వంటి కాంపౌండు వాల్‌ను పడగొట్టించి బినామీ మనుషులను పెట్టించి దానిని ఆక్యుపై చేయించి అమ్మించాలని ప్రయత్నం చేసారు. ఆ విషయం మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఒకవేళ అది రికార్డులో లేకపోవచ్చు కాని జరిగిన తతంగం ఫైల్ వెనుక అయితేనేమి, నాలుగు గోడల మధ్య జరిగిన తతంగం అయితేనేమి గతపాలనలో ఉన్నటువంటి కొంతమంది పెద్దలకు సంబంధం ఉంది. ఆ సంబంధాన్ని కాదనిచెప్పి ఈ రోజు గురువింద గింజలాగ మాట్లాడుతున్నారు. గురువింద గింజ క్రింద నలుపు ఉండేది వారికి అర్థం కావడం లేదు. మీరు ఇది ఇక్కడ కాకపోయినా ఛాంబర్సుకు పిలిచి అడిగితే చెబుతారు. ఈ పాత్రలో కాంట్రాక్టు చేసినవారు అయితేనేమి, రకరకాల వ్యక్తులు అక్కడ శాసనసభ్యులై ఉన్నారు. వారందరినీ రూమ్‌లోకి పిలిపించి ఒకసారి నిజం చెప్పండని అధ్యక్షులవారు అడిగితే నిజం చెబుతారు. ఇందులో కుంభకోణం ఏమీ లేదు. ప్రభుత్వం డబ్బుకు సంబంధించింది ఏమీ లేదు. కేవలం ఏమంటే – వారు 70 మడిగలు అడిగారు కాబట్టి 70 మడిగలు ఇవ్వలేదు అనే దుగ్ధతో – ఈ దినం ప్రభుత్వంమీద ఏదో రుద్దాలని, పేపర్లలో ఏదోఒకటి రాయించుకోవడం – వారి పార్టీకి సంబంధించిన పేపర్లలో, ఈ అసెంబ్లీలో రెయిజ్ చేయడం, ప్రభుత్వంమీద బురద చల్లాలని ప్రయత్నం తప్ప మరొకటి లేదు. కేవలం వారికి ఉన్న అండర్‌హాండ్ డీలింగ్స్ వల్లనే ఇది జరుగుతున్నది. ఈ దినం ఇప్పుడు కూడా ఈ అసెంబ్లీలో – గత ప్రభుత్వంలో చక్రం తిప్పి, డిఫాక్టో, డిజోరే చీఫ్ మినిస్టర్ అనిపించుకున్న ఒక వ్యక్తికి కూడా దీనిలో సంబంధం ఉంది. ఈరోజు రెయిజ చేసిన వ్యక్తికి కూడా, దీనిలో కాంట్రాక్టు చేసినారు. వారిని పిలిపించి అడగండి, అధ్యక్షా. ఇన్ని సంబంధాలు పెట్టుకుని, ఈ దినం కేవలం బురద చల్లడానికి మాత్రం ఈ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. భూతద్దంలో వేసి చూపిస్తున్నారు తప్ప, ఇందులో ఎలాంటి కుంభకోణం లేదు. ప్రభుత్వం నుంచి ఖజానా నుంచి డబ్బు వెళ్ళించడం గాని రావడం గాని ఏమీ లేదు. వారికి మడిగలు ఇవ్వలేదనే దుగ్ధ మాత్రం ఉంది. ఇది రికార్డులలో చూపించ డానికి వీలులేదు – ప్రయివేటు అండర్‌హాండ్ డీలింగ్, అధ్యక్షా. కొందరు రెసిడెన్షియల్ కాంప్లెక్సు అని అంటు ఎసోసియేషన్ పెట్టుకుని – వారికి కూడా సంబంధం ఉండవచ్చు...

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఈ 304 అడిగిన సభ్యులు అందరికి దీనికి సంబంధం ఉన్నది అనేది I am dropping from the Proceedings. You can continue.

డా. ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి:– నేను 304 అడిగిన సభ్యులు అందరికి అని చెప్పలేదు. అధ్యక్షా, రెయిజ్ చేసిన ఒకరికి అని చెప్పాను.

Mr. Speaker:- I will check up from the record. I am once again repeating the principle that if any Member wants to make any allegations against another Member I require a prior notice.

డా. ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి:- ఈ సమస్యను రెయిజ్‌చేసిన ఒకరు అక్కడ కాంట్రాక్టులు చేస్తున్నారు. అది వాస్తవమా కాదా విచారించండి.

Mr. Speaker:- I will check up the record.

డా. ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను పేరు చెప్పలేదు, అధ్యక్షా: రెయిజ్ చేసిన ఒకరికి అని చెప్పాను....

Mr. Speaker:- I will check up from the record. You plase conclude.

డా. ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి:- కొందరు రెసిడెంట్స్ కాంప్లెక్స్ ఎసోసియేషన్ అని వారంతట వారే ఫారం చేసుకుని, మాకు కావాలని వారు కూడా తిరుగుతున్నారు. ఇవన్నీ ఎవరి తతంగానికి – ప్రభుత్వానికి ఏమీ సంబంధంలేదు. అనవసరంగా పేర్లు ఆపాదించి, చెడ్డపేరు తేవాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు తప్ప అంతకు మించి ఏమీ లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు ఒక రౌండ్ అన్ని పార్టీలకు ఇచ్చాము– ఎవరికైతే దొరక లేదో – బి.జె.పి. పేర్లు ఉన్నవారు ఇక్కడ లేరు – సి.పి.ఎమ్. పేర్లు ఉన్నవారు ఇక్కడ లేరు – డి.పి.ఎఫ్. పేర్లు ఉన్నవారు కూడా ఇక్కడ లేరు. మినిస్టరు స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చిన తరువాత నేను క్లారిఫికేషన్సుకు అవకాశం ఇస్తాను.

Sri K. Vidyadhara Rao:- We want two minutes each. If any allegations are made, let the Government know. This is an important issue.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు ఏదన్నా మార్గం వెదకండి. క్షామ అయిపోతున్నది. చాలా బిజినెస్ ఉన్నది. ఒకరికి ఇస్తే అందరికి ఇవ్వాలి. ఒక మార్గం చెప్పండి. ప్రతి దానికి పట్టుదల అవసరం లేదు. ఒక్కొక్క పార్టీకి ఒకరు చెప్పారు – ఆల్‌రైట్ – యతిరాజారావు గారూ....

శ్రీ ఎస్. యతిరాజారావు:- అధ్యక్షా, నేను 1985లో హౌసింగ్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు – గంగినేని వెంకటేశ్వరరావు, సి.పి.ఐ. ఎమ్మెల్యే వేసిన ప్రశ్నకు నేను సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. చెప్పిన సందర్భంలో అన్ని పార్టీల సభ్యులు కూడా దీనిపైన హాఫ్‌ఎన్ అవర్ డిస్కషన్ కావాలని కోరారు–దానిపైన మేము అంగీకరించడం జరిగింది. హాఫ్ ఎన్ అవర్ డిస్కషన్‌కు కూడా అనాటి సభాపతి అంగీకరించారు. దాంట్లో రిపోర్టుల్లో ఉంది. దాదాపు ఎనిమిది, పది పేజీలు ఉంది. ఇట్ ఈజ్ ఆన్ రికార్డ్–

అది కూడా సెప్టెంబరు 1985 కి డిస్కషన్‌కు ఎలా చేశారు, డేట్ జ్ఞాపకం లేదు. ఆ పుస్తకం విద్యాసాగరరావుగారి దగ్గర ఉంది. తమరు రిఫర్ చేసుకోవచ్చు. ఆ క్వశ్చన్ 13 ఆగస్టు 1985 నాడు వచ్చింది. That was postponed to September. Kindly you refer to the matter. ఇందులో ముఖ్యమైన విషయం – మనం అంతా, ఎగ్జిక్యూటివ్, లెజిస్లేచర్ అని అనుకొంటున్నాము. మనపై జుడీషియరీ ఉంది. ఆ జుడీషియరీ అప్పుడు ఉన్న సింగిల్ జడ్జి, సిటిజన్స్ ఫోరం యొక్క రిట్ ఎడ్మిట్ చేయక కొట్టివేసినందువల్ల డివిజన్ బెంచ్‌కి పోవడం జరిగింది. నేను చెప్పేనాటికి ఆరోజు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చిన – చెన్నకేశవరెడ్డిగారు చీఫ్ జస్టిస్ కూడా అయ్యారు. చెన్నకేశవరెడ్డిగారు కోదండరామయ్యగారు ఇద్దరు కలిసి ఒక జడ్జిమెంట్ ఇచ్చారు. దాంట్లో ఏమి వ్రాసారంటే – అది కనక తమరు పరిశీలిస్తే – ఇంతకంటే ఘోరంగా జరగదు అని, నిజాం కాలంలో కనక ఇస్తే ఈ భూమిని నజరానా క్రింద ఇచ్చారు అనుకునే వారము, కాని ఈలాండు ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో, ఈ దేశంలో, ఒక రిపబ్లికన్ దేశంలో ఒక రాజ్యాంగబద్ధంగా నడుస్తున్న దేశంలో ఇది జరగడం అక్రమం, అన్యాయం అని ఇద్దరు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు చెప్పడం జరిగింది. ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం. దానిపైన సిటిజన్స్ ఫ్రంట్ వారి క్లెయిమ్ సరైనది అని – ఇది హౌసింగ్ బోర్డుకే ఉండాలని – హౌసింగ్ బోర్డు ఎల్.ఐ.జి., ఎమ్.ఐ.జి. హౌసింగ్ కట్టాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. దానిపైన బిల్డర్స్ సుప్రీంకోర్టుకు పోయారు. సుప్రీంకోర్టువారు ఒక కమీషనర్‌ను పంపించారు. వారు వచ్చి విచారణ చేశారు. ఏమేమి ఉంది. ఏమి కన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఉన్నాయి అని చూశారు. కొన్ని ప్లాట్సు కన్‌స్ట్రక్షను చేశారు. ఇన్ని కోట్ల రూపాయల కన్‌స్ట్రక్షన్స్ అయింది, ఇన్నికోట్ల రూపాయలు కూడా హౌసింగ్ బోర్డుకు పేమెంట్ చేయాలి అని వారు ఒక వ్యూ తీసుకున్నారు. ఆవిధంగా మేము ఆదేశాలు....

మిస్టర్ స్పీకర్:– ప్లీజ్, పూర్తి చేయండి.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:– దయచేసి వినండి. చాలా సీరియస్ విషయం. హౌసింగ్ మినిస్టరుగా నేను డీల్ చేశాను. ఈ విధంగా చేసిన తరువాత – ఇప్పుడు వారు ఇచ్చారు, దీంట్లో– The Government have, however, filed a counter-affidavit in April, 1987 in the Civil Appeals with a prayer to confirm the judgement delivered by the A.P. High Court Bench of 1987. అప్పుడు 1987లో మేము డైరక్షన్స్ ఇచ్చి, హౌసింగ్ బోర్డు, మార్కెటింగ్ కమిటీ రెండింటినీ కూడా ఎప్పియర్ కమ్మని, సీనియర్ లాయర్‌ను ఎంగేజ్ చేసి ఈ కేసు కొట్టాడాలని, చాలా క్లియర్‌గా చెప్పడం జరిగింది. ఏమీ అనుమానం లేకుండా. ఈ రోజు లాస్టుకు ఏమి వ్రాసారంటే, మంత్రి ఇచ్చిన సమాధానంలో, బయట బయట మీరు చూసుకోండి, మాకు ఏమీ సంబంధం లేదని. ఇది హౌసింగ్‌బోర్డు ప్రాపర్టీ. మార్కెటింగ్ కమిటీ ప్రాపర్టీ. సిటిజన్స్ ఫోరం, బిల్డర్స్ ఎవరు, అర్థకావా? దొంగలు దొంగలు ఊళ్లు పంచుకోడం లాగా–ఇదెక్కడి న్యాయం? ఈ ప్రభుత్వంలో – తిరిగి రెడ్డి వచ్చి మొదలు అదు అన్నట్లుగా అప్పుడు పోయిన కార్యక్రమం, ఇప్పుడు మళ్లీ మొదలుపెడ్తే – ఇది ఎట్లా ఉందంటే, మనవి చేస్తాను – 16వ తారీఖునాటి క్యాబినెట్ డెసిషన్ ఇది. స్పెషల్ మెసెంజర్‌తో ఇది ఢిల్లీ పంపించబడింది. 17వ తేదీ సుప్రీంకోర్టులో ఫయిల్ వేయబడింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రఘూమారెడ్డిగారు చెప్పారు. రిపిటీషన్ వద్దు. Please conclude.... Please Co-operate.... do not get excited. You have sufficiently narrated the facts.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:- తమరు గమనించాలి. 16వ తేదీ క్యాబినేట్ డెసిషన్, 19వ తేదీ మూడు రోజుల్లో సుప్రీంకోర్టు కన్ఫరమ్ చేసిందంటే - బెంచ్‌కు పోయింది ఎప్పుడు, ఇదంతా జరిగింది ఎప్పుడు? మీరు లాయర్ కూడా, ఆలోచించండి. మూడు రోజుల్లో ఫయిల్ అయ్యి, కౌంటర్ అయ్యి, ఇవన్నీ చేసి, గవర్నమెంటు నుంచి కూడా ఏమీ లేకుండా, అన్నీ చేసి కాంప్రమైజ్ వారిలో వారిని చేసుకోమంటే, దాంట్లో కుంభకోణం ఉందని మావాళ్ళు అనడం గానీ, మా పార్టీఅనడం గాని, మిగతా పార్టీలు అంటున్నాయి అంతేగాని తప్పు ఏమీలేదు, అధ్యక్షా. తెలుగుదేశం మాజీ ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి.రామారావుగారు దీని విషయంలో ఆరు సార్లు ప్రతిపక్ష నాయకులు అందర్నీ పిలిచి సమావేశం పెట్టడం జరిగింది. కాంగ్రెసువారు రాలేదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. రికార్డులో ఉంది....

Mr. Speaker:- Please leave it there.

(Interruption)

No comments please. No comments.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:- ఆ రోజు కాంగ్రెసువారు రాలేదు - బాగారెడ్డిగారి దగ్గరకు నేను స్వయంగా పోయి కోరాను. రమ్మనమని కాని రాలేదు. నేను వారిమీద ఆపాదించడం లేదు. ఆ రోజు కాంగ్రెసు పార్టీ సమావేశంలో పాల్గొనలేదు. ప్రభుత్వంవారు ఏ స్టాండు తీసుకోవాలో కూడా వారు నిర్ణయం తీసుకోడం జరిగింది. అఖిలపక్షాలవారు ఏమన్నారంటే - సుప్రీంకోర్టులో మనం ఫయిల్ చెయ్యాలి. బెంచ్ జడ్జిమెంట్ మనం కంటెస్ట్ చేయకూడదు. ఆ జడ్జిమెంటు బలపర్చాలని, దానిని బలపరుస్తూ ఎఫిడవిట్ వెయ్యాలని దాన్లో థర్డ్‌పార్టీగా ఇన్‌క్లూడ్ కావాలని చెప్పడం జరిగింది. ఇంత జరిగిన తరువాత ఈవిధంగా చేస్తే - అది ప్రజలకు విడిచిపెడ్దాము, ప్రజలను నిర్ణయం చెయ్యనివ్వండి. మాకు ఏడు సంవత్సరాల తరువాత మాకుగా మేము చేశాము అంటున్నారు. ఇప్పుడు ఏడు నెలలలోపల వారు ఏమి నిర్ణయం చేస్తారో చెయ్యనివ్వండి. దీనికి ఇప్పటికి కూడా - అఖిలపక్ష నాయకుల సమావేశం, లెజిస్లేచర్ పార్టీలలో ఉన్న నాయకుల సమావేశం ఏర్పాటుచేసి, దీనిపై చర్చించి, దీనిని ఎట్లా తిరగతోడాలి ఆలోచించవలసిందిగా మా పార్టీ తరఫున ముఖ్యంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం - కొన్ని కోట్లరూపాయల కుంభకోణం జరిగిన విషయం.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను పేరు పిలిచిన తర్వాతనే వారు అన్నమాటలు రికార్డులోకి వస్తాయి. లేకపోతే రికార్డులోకి రావు. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:- అధ్యక్షా, యీ వ్యవహారం చాలాకాలంగా పెండింగులో ఉంది. ఇది మాకన్నా మీకు బాగాతెలుసు. దీనిని చర్విత చర్వణంగా రిపీట్ చేయవద్దు అంటున్నారు. ఇది ఆనాటి నుంచి యీనాటి వరకు పెండింగులో ఉంది. ప్రీవియస్ గవర్నమెంటు కూడా సాహసించలేదు. అంతే హేస్టీగా డెసిషన్ ఒకే పార్టీకి మీరు చేసినంత జార్మెయిన్ వారు వేయలేకపోయినారు. ఎందుచేతనంటే దీనితో కొంత పనాలి. మీకు ఏ స్వార్థం లేకుండా కనీసం ఆ నియోజకవర్గం ఎం.ఎల్.ఏ.ను కూడా పిలవకుండా వీరిని

కాంప్రమైజ్ చేయించి సుప్రీంకోర్టుదాకా పంపించి – అది సుప్రీంకోర్టుకనుక దానికోసం ఎదురుచూస్తున్నామని మీరు తప్పుకోవడం మమ్ములనందరినీ మభ్యపెట్టడమే అన్నట్లు జరుగుతోంది. మీకు ఎటువంటి స్వార్థం లేనప్పుడు అది రూ.100 కోట్ల వ్యవహారం. ఆస్థి పెద్దది. 42 ఎకరాలలో మిగిలింది యేమీ లేదు. తోక మిగిలింది. ఇంత కాలం పెండింగులో ఉన్నవాటికి డబ్బులు యిచ్చి దీనిని మరల తిరగతోడి దీనికి పునః ప్రతిష్ఠాపనచేసి 42 ఎకరాలు అక్కడ ఉంచాలని కోరడంలో దీనిలో కొన్ని కాంప్లికేషన్స్ ఉన్నాయి. ఈ కాంప్లికేషన్స్‌తో కూడిన విషయంమీద మా అభిప్రాయాన్ని యివ్వడం కూడా కష్టంగానే ఉంది. అందువల్ల యిప్పుడు మీరు అఖిలపక్షాన్ని పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అది కంపల్సరీ. అది ప్రజాస్వామ్యం అని ప్రజాప్రభుత్వం అని చెప్పుకునే మీరు యీ వ్యవహారంలో యింతమందిని కాన్ఫిడెన్స్‌లోకి తీసుకోవడంలో మీరు విఫలులు అయ్యారు. అందువల్ల యీ దుమారం ఒక రాకెట్‌లాగా లేచింది. ఈవిధంగా లేచిన దీనికి నేను మనవిచేసేదేమిటంటే అక్కడ సమ్మర్ పేలెస్ ఉంది. మేము చిన్నప్పుడు చూసేవారము, న్యైజాం నవాబు దీనిలో సమ్మర్‌పేలెస్ పెట్టుకున్నారు. దీనిని ప్రజాహిత కార్యక్రమాలకు యివ్వడానికి స్కోప్ ఉంది. ఆ వున్నది రెండెకరాలు, మూడెకరాలు, నాలుగెకరాలు ప్రకారం ప్రదానం చేసి పేదవారి దీవెనలు పొందండి. ప్రజాప్రభుత్వం కనుక, దీనిని యేది చేయాలన్నా, ఒకరికి వడ్డించకుండా బదలాములో పడకండి. బదలాములో పడిన తరువాత ఆ మచ్చ ఎట్లా పోతుంది? యిప్పటికే అది బదలాములో పడింది. ఆ మచ్చ చెరిపిన పోదు కదా. మీరు, 'పిల్లి కళ్ళుమూసుకుని పాలు త్రాగుతున్నది. నన్ను చూడడం లేదని అనుకునే మాటకు తావులేకుండా చేయాలి. దీనికి పరిష్కార మార్గం అది ఒక్కటే. దీనికి చిలవలు, పలవలు చేయడానికి అవకాశం యిచ్చింది మీ రూలింగు పార్టీ. ఆ అవకాశం లేకుండా చేయవచ్చును కదా. అది చేయలేదు. మీరు రికెన్‌గా యిచ్చిన దానిలో చాలా లీగల్ యాస్పెక్ట్స్ దృష్టిలో పెట్టుకుని యిచ్చినారు. అందువల్ల లీగల్‌గా సుప్రీంకోర్టు యేమి చెబితే అదే శిరసావహిద్దాము. మీరు అంతా చేసినారు. పొయిలో పుల్లలు పెట్టిన తర్వాత మండకుండా ఎట్లా ఉంటుంది? మండిపోతుంది. మండిపోయిన తర్వాత యెవరు మాడి పోతారో, యేమి అవుతారో? గవర్నమెంటు దీనిలో విఫలం అయింది. ఈనాడు అఖిల పక్షాన్ని పిలిచి దీనిని ప్రజాకార్యక్రమాలకు ఎంత భూమి యివ్వాలి. మిగిలిన దానిని ప్రీవియస్ పీరియడ్‌లో చేసినటువంటి దానిని పెండింగులో ఉన్నదానిని పరిష్కారం చేయడానికి మీ ఇంటిలిజెన్స్‌ని ఉపయోగించుకోవాలి. లేకపోతే మీరు మడికట్టుకున్నా మైలుపడిపోయిన వారు అవుతారని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి తగిన జవాబు రావాలి.

(ఇంటిరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇందులో 20 పేర్లు ఉన్నాయి. కోఆపరేట్ చేయండి. క్లారిఫికేషన్ అప్పుడు చూద్దాము.

(ఇంటిరప్షన్స్)

I request both of you. After all, we have to transact the business. It is not the onlytime. There should be some stage, you must realise. కనుక మీరు మధ్యలో యింటిరప్టు కాకండి. మినిస్టరుగారిని స్టేట్‌మెంట్ పూర్తి చేయనివ్వండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- క్లారిఫికేషన్‌కు టైము యివ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్లారిఫికేషన్‌కు టైము యిస్తాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- After I make a statement, any number of supplementaries I am prepared to answer.

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాధరరావుగారూ, ఏమిటి చెప్పండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- విద్యాసాగరరావుగారు పాయింట్‌ఔట్ చేసినట్లు వారు యిచ్చిన సమాధానం కాంట్రిడిక్టింగ్‌గా ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు ఎంతవరకు సమాధానం చెప్పినారో అంతవరకు, అది మీకు సర్క్యులేట్ చేసినారు. కనుక దీనిమీద డిస్కషను వద్దు.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Let me submit to you. I will not speak. With your permission, , ,

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I am sorry. I will allow you for clarification. మీరు వినకుంటే నేను చేసేది ఏమీ లేదు. మినిస్టర్‌గారి స్టేటుమెంట్ అయ్యే వరకు ఏమీ వినను. What the Minister said you have not heard.

(Interruptions)

It will not go on record. Don't create new conventions.

(Interruptions)

ఎవరి పేర్లు అయితే ఉన్నాయో, వారికి I will give plenty of clarifications. Let the Minister reply....

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I have heard all the Members at length Sir. To some extent certain facts, what they said with figures, I admit to be true to the extent of the plinth area and with regard to certain other facts. But, with regard to other facts, they have been distorting. That has been my humble submission. For the convenience of the Hon'ble Members, I would like to go on record by placing this chronologically by reading out this statement.

I rise to make a statement Under Rule 304 of the Assembly Rules regarding the compromise arrived at in the Mahaboob Mansion case in the Supreme Court.

The site known as Mahaboob Mansion at Malakpet measuring about Ac. 42.25 was acquired for the Andhra Pradesh Housing Board in January, 1980 at the rate of Rs.21 per Sy.yard including 15% solatium for the purpose of construction of residential houses and commercial complex. A sum of Rs.43,32,405 was paid on 21.1.80 towards compensation for the land. The land was handedover to the Andhra Pradesh Housing Board on 21.1.1980.

On receipt of a report from the Chairman, Andhra Pradesh Housing Board, Government issued orders in G.O.Ms. No. 23 Hg. dated 29.3.80 for the transfer of Ac.40.25 out of Ac. 42.25 acquired, dispensing with public auction, on 99 years lease to the Agricultural Market Committee for developing it as a Commercial Complex. The Agricultural Market Committee took over the possession of the above land leased out by the Andhra Pradesh Housing Board on 18.4.80 after paying a sum of Rs.42,80,250/-. The Agricultural Market Committee got the layout prepared for 442 plots for Shop-cum-godowns etc., which was approved by Municipal Corporation of Hyderabad on 28.5.80. These 442 plots were allotted in June, 1980 by the Agricultural Market Committee to various Traders of Markets at Osmangunj, Kishangunj, Mukthiyargunj, Maharajgunj and Mahaboobgunj on Sub-lease for 99 years. Out of 442 shops the Agricultural Market Committee took up construction of 195 shops incurring an expenditure of Rs.2.56 crores.

The lease of the A.P. Housing Board to the Agricultural Market Committee, Hyderabad and the action of the Agricultural Market Committee, Hyderabad to build a Commercial Market Complex at Mahaboob Mansion was challenged in the A.P. High Court. These Writ Petitions were dismissed by the A.P. High Court on 7.6.82. Aggrieved by this order, a Writ Appeal was filed by the Malakpet Citizen's forum and it was allowed by the A.P. High Court Division Bench quashing the Government Orders permitting the A.P. Housing Board to lease out the land to the Agricultural Market Committee for 99 years on the main ground that the 99 years period of lease of land by the A.P. Housing Board in favour of Agricultural Market Committee is not within the Statutory Power conferred by Section 45 of the A.P. Housing Board Act, which read as follows:

"45. Subject to any rules made by the Government under this Act the Board may retain, sell, exchange, mortgage or

otherwise dispose of, any land, building or other property vesting in it and situated in the area comprised in any housing scheme sanctioned under this Act."

Aggrieved by the above Orders of A.P. High Court Division Bench, the Hyderabad Wholesale Food Grains Dealers Marketing Development Society and others have filed Civil Appeals No.3919 and 3920/83 in the Supreme Court. The Supreme Court passed interim orders on 4.11.1983 to maintain status-quo and also appointed a Commission of 3 Members to get an exact picture of the position of the construction in the case. The Commission while pointing out that the total expenditure of Rs.2.56 Crores was incurred so far in the Market Complex, opened that the entire area of Ac.40.25 may be used for Commercial purposes.

The former Advocate on Record has also stated that in view of the report of the 3 member commission set up by the Supreme Court, there was nothing further left in the matter and in all probability the Supreme Court may reverse the judgment of the A.P. High Court, unless the Government raises objections to the report.

Even before action was taken by the Government on the suggestions given by the Advocate on Record at Supreme Court the Supreme Court in its interim order dated 25.3.87 ordered as follows:-

> "With a view to resolve the contraversy by amicable settlement it is proposed that part of the land acquired by the Housing Board and leased out to the Marketing Committee should be divided into two parcels, one on which constructions of the commercial nature may be made and the other on which housing accommodation should be raised. The area, the rate and the period for which the commercial accommodation may be sub-let shall be determined by mutual negotiations. For that purpose, a proposal may be made by the appellants within two weeks from today. The respondents thereafter will consider the proposal and make their response to it."

With reference to above direction the wholesale traders submitted a proposal. But the Government informed the Wholesale Traders Society that its proposal was found not tenable. The Government have however filed a Counter Affidavit in April, 1987 in the Civil Appeals with a prayer to confirm the judgment delivered by the A.P. High Court Bench.'

The representatives of the Malakpet Citizens' Forum and Wholesale Traders Society have, after mutual discussions come to a compromise. The Council of Ministers at its meeting held on 16.4.1990 considered the issue and decided to stay away from the issue and allow the parties to settle the matter out of Court as directed by the Court.

Accordingly the contenders settled the issue out of Court and as per the compromise arrived at, the Court passed the decree also on 19.4.1990. The receipt of the orders of the Supreme Court is awaited.

Here, I may submit to the August House one pertinent point: that the Government is not an appalent in this case. Appalents are different; contesting respondents are different; there has been a positive direction from the Supreme Court to settle the matter out of Court. What all has been done, it has been done in the best interests of the property as well as in the interests of democracy. It may be pertinent to bring it to the notice of the August House about the Three-Member Commission appointed by the Supreme Court. The Commission consists of Sri V.R. Vyas, Director General, Works, Sri A.P. Ranganathaswamy, Retired Chief Engineer, Government of Andhra Pradesh as a Member and Sri K. Krishna Mohan Rao, Retired Chief Engineer, R. & B. as a Member. These three members have gone into the issue as per the orders of the Supreme Court and have given their observations.

They said-they positively have given their observations. "The Commission is of the opinion that the whole area of 40.25 acres may be used for Commercial purposes." Already 2.56 crores has been spent.

Here is the case where there has been a Citizens Forum which is a public body and it has gone even to the extent of filing a Writ Appeal, the Traders as appalents and the Citizens Forum as one of the contesting respondents-the other contesting respondents have also been there. They sat together and entered into a compromise. And the Citizens Forum also entered into the compromise. Accordingly, the matter has been settled out of Court. There is nothing. My respectful submission to the House is that what all has been done has been done as per the directions, positive directions given by the Supreme Court. If you read in between lines, you will see empty space. But let them read in between the lines.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఒక సామెత ఉంది. ఆపరేషను సక్సెస్. పేషంట్ డెడ్ అని ఒక సామెత ఉంది.

The Hon'ble Minister for Revenue has tried his best to make a bad issue look good. ఒకటి అడుగుతున్నాను. వారు యిచ్చిన నోట్ ప్రకారం చూస్తే – –

"The representatives of the Malakpet Citizens' Forum and Whole-sale Traders Society have, after mutual discussions come to a compromise. The Council of Ministers at its meeting held on 16.4.1990 considered the issue and decided to stay away from the issue and allow the parties to settle the matter. *"Out of court as directed by the Court." ముఖ్యమైన విషయం కాబట్టి సమయాన్ని కేటాయించారు. 1987 ఏప్రిల్‌లో అప్పటి ప్రభుత్వము

Inspite of the interim direction by the Supreme Court or the observation made by the Hon'ble Minister that "the then Government in consultation..." అన్ని రాజకీయ పక్షాలతో సంప్రదించి థర్డ్ పార్టీగా ఎన్‌లిస్ట్‌చేసి - మార్కెటింగ్ కమిటీని, హౌసింగు బోర్డును థర్డ్ పార్టీగా ఎన్‌లిస్ట్ చేయడం జరిగింది. అప్పటి ప్రభుత్వము ఆ విధంగా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. హౌసింగు బోర్డుకు, మార్కెటింగు కమిటీకి సంబంధము లేకుండా సిటిజన్ ఫోరమ్‌కు మేము అనుమతి ఇచ్చామని వారు గొంతుచించుకుని చెప్పారు. వారు చెప్పినమాటలు వినడానికి మేము యిక్కడ చెవిలో పువ్వు పెట్టుకుని లేము. కుంభకోణంలో సంబంధము లేనట్లుగా థర్డ్‌పార్టీ ప్రభుత్వ పక్షాలైన హౌసింగుబోర్డు, మార్కెటింగు కమిటీలతో సంప్రదించకుండా వారి అంగీకారం లేకుండా - మాకు - గవర్నమెంటుకు సంబంధము లేదని చేతులు దులుపుకుంటున్నారు. ఏవిధంగా అంగీకరించారు. ఆ చేతులు బురదలో మునిగి తేలకపోతే. Can this Minister answer? He has no answer because he has committed himself. On the other hand, the Hon'ble Minister, in this House, when we raised Bagh Amberpet issue clearly has stated.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- వారు హౌర్టు ఫేషెంట్ అధ్యక్షా,......

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఫ్రెండ్లీ ఎడ్వైజ్ చేస్తున్నారు.....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నేను ఒక్కటే అడుగుతున్నాను. రాజకీయ పక్షాలు కూర్చుని నిర్ణయం జరిగినప్పుడు - ఆనాడు మంత్రిగారు బాగ్అంబర్‌పేట విషయంలో రైడ్ చేసినప్పుడు ప్రభుత్వముయొక్క నిజాయితీని అనుమానించనక్కరలేదు. శంకించనక్కరలేదు అని ఏ విషయంలోను కాంప్రమైజ్ అవ్వము అని చెప్పారు. When the third party is the Housing Board, how do you accept the agreement between the Citizen's Forum and the Traders. When the third party was the Housing Board and when the third party was the Marketing Committee enlisted, how did you accept the agreement between the Citizens' Forum and the Traders. అంటే 1980లో మీరు చేసిన భాగోతాలు ఇపుడు రాటిఫై చేశారు వచ్చి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- సబ్జెక్టు మీద చెప్పండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ప్రజలు మీకు అధికారమిచ్చి మిమ్ములను సక్రమంగా పాలన చేయమని అన్నారు. కానీ కుంభకోణాన్ని రాటిఫయి చేయడానికి కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. గతప్రభుత్వము 7 సంవత్సరాలు సుప్రీంకోర్టులో పబ్లిక్ లిటిగేషన్‌గా ప్రజానీకం తరఫున రాష్ట్ర వ్యవస్థను కాపాడాలని ఉద్దేశించి, అన్ని రాజకీయపక్షాల అభిప్రాయాలను బలపరచాలి. గౌరవించాలనే ఉద్దేశముతో థర్డ్‌పార్టీగా ఎన్‌రోల్ అయి - నేను ఒకటే మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. How did the Minister without involving the Government, accept a deal between the Citizens' Forum and the Traders? He has to answer that. 2. Is the

Government prepared to discuss with all the political parties in the House to decide the future course of action to be taken with respect to the properties of Mahaboob Mansions which are worth about Rs.100 crores and which cannot be mismanaged or misused by a single person at his whims and fancies.

Mr. Speaker:- Please stop it there. Clarification should be clarification.

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- మీరు నాకు డిటెయిల్డ్‌గా మాట్లాడుటకు అవకాశమిస్తానని అన్నారు· నేను అడిగిందంతా పర్లమెంట్ పాయింటే సార్· The Minister has been contradicting at every stage.

Mr. Speaker:- Yes, yes.....

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- May I answer him, Sir or shall I answer after all of them complete?

Sri K. Vidyadhara Rao:- No, I want answer for my questions.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎస్· చెప్పండి·

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I do not want to distort facts. I did place the facts as they are. Sir, that is the reason why I made it very clear while closing my statement "Let the Hon. Member read the lines. He will understand something." If he wants to read something in between the statement. I hope, the Hon. Member appreciates it. Well, probably he wanted to say something and he said something which I do not want to take cognizance of because he has to perform his part of the job and he has done it. I do now want to say anything about it.

Sri K. Vidyadhara Rao:- As you are.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I would respectfully submit to the Hon.Members that what all has been done in this case, I read out the extract of the order of the Supreme Court. In the statement what I submitted to this House, Supreme Court has positively given a direction. It has used the word 'shall' at this point it has directed. It is no where in a recommendatory manner. And what all has been done has been done only in the best interest of the land as well as the area and added to that, it does not bind the Government financially in any manner. They are forgetting one basic issue. This is the one which has been taken under Acquisition Proceedings - Land Acquisition Proceedings. In any event the land Acquisition Proceedings are still pending. If we are to do anything, it is likely to prejudice the other land acquisition proceedings. So, we are coolly keeping quiet and we

are just maintaining a scrupulous silence in this issue because the matter has been seized by the Supreme Court. The Supreme Court wanted positively to look into the issue and it has appointed a Commission; the three Members Commission visited Hyderabad went into the depth of the issue-It has gone into the root of the issue, and has given the finding of the issue which I had read out to the Hon'. Members; In the face of all these things what is it that has to be spelt out. I do not understand except trying to take a stance of a mud-slinging. There is nothing else other than that. So, I assure the Hon'Members that whereever it is proper and necessary, we will definitely taken the Opposition Leaders into confidence. For every case that is pending in a Court, if I I am to call the Hon. Leaders of Opposition for their counsel, it will be a very difficult issue and it will not be in the interest of democracy also, I would submit to the Hon'Members and this is my submission.

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- నాకు సమాధానము రాలేదు· హౌసింగ్ బోర్డు థర్డ్ పార్టీగా ఎన్‌రోల్ అయిందా లేదా? హౌసింగ్ బోర్డుకు సంబంధము లేకుండా కాంప్రమైజ్ ఎట్లా అయ్యారు? అని ప్రశ్నిస్తే సమాధానము రాకపోతే ఎట్లా? I have asked a specific question.

Mr. Speaker:- Mr. Vidyadhara Rao, you have got a right to ask but I cannot compel anybody to give answer in a manner you like.

Sri K. Vidyadhara Rao:- We are fighting out a way and trying to get the truth.

Mr. Speaker:- What is your demand?

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- మా డిమాండ్ ఏమంటే, సుప్రీంకోర్టు ఇంటరిమ్ అబ్జర్వేషన్ ఇచ్చినప్పటికి కూడా, ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వము, రాజకీయ పక్షాలనన్నింటిని సంప్రదించి, థర్డుపార్టీగా ఎన్‌రోల్ అయిన మాట వాస్తవమేనా? హౌసింగ్ బోర్డు, మార్కెట్ కమిటీ మాట వాస్తవమే కదా? థర్డ్ పార్టీగా ఎన్‌రోల్ అయితే whether admitted or not అడ్మిట్ అయితే, హౌసింగ్‌బోర్డు, మార్కెట్ కమిటీ అనుమతి లేకుండా, ఈ కాంప్రమైజ్, ఒడంబడిక ఎట్లా అయిందో. దయచేసి చెప్పాలని అడుగుతున్నాను?

Mr. Speaker:- Do you admit that the Government was not a party in the Supreme Court or High Court?

Sri K. Vidyadhara Rao:- Housing Board and the Marketing Committee are de-facto Government institutions.

Sir, they are semi-government institutions. Whether they are enlisted or not, when they were entering into agreement?

Mr. Speaker:- Let me call Sri Vidyasagar Rao.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, you cannot stall it like this. సార్ దయచేసి మంత్రిగారిని చెప్పనీయండి. థర్డ్ పార్టీగా ఎన్‌లిస్టు అయ్యారా లేదా? అయితే వారితో సంప్రదించకుండా, కాంప్రమైజ్ ఎట్లాచేశారు How did they compromise without their concurrence?

Mr. Speaker:- Is it not the Housing Boad a party to the compromise? Was the Housing Board a party in the Supreme Court or not?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Yes, Sir.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, he cannot mislead the House by .....

Mr. Speaker:- Do not use strong language....

Sri K. Vidyadhara Rao:- No, Sir. I take strong objection. I have every right. He is misleading the House.

Mr. Speaker:- I have to run this House. I do not appreciate excitement. Serious problem also could be solved coolly. If more serious, more cool is required. Therefore, I am preventing you. You come to the main point. What is your point? మీరు ఏమంటున్నారంటే హౌసింగ్‌బోర్డు కన్సెంట్ లేకుండా కాంప్రమైజ్ అయ్యారా అని అంటున్నారు. అంతే కదా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- హౌసింగ్ బోర్డు మరియు మార్కెట్ కమిటీ కూడా. ఈ రెండూ సుప్రీంకోర్టులో పార్టీలా కాదా?

Mr. Speaker:- That particular portion you say whether the Housing Board and the Marketing Committee was a third party in Supreme Court if so....

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I never disputed that issue. I made it very clear that the Housing Board is a party to compromise entered in. It is between the Housing Board and the Merchant's Association and the Citizens' Forum who were the main contesting party. It has gone by way of Writ appeal and it has entered into compromise. They were the champions to the issue. There was nothing from our side to do anything about.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- తమరు మా రెస్క్యూకు రావాలి. మేము కోఆపరేట్ చేయ డానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

Mr. Speaker:- Please, please. The Minister has categorically said that the Housing Board and Market Committee are parties to the compromise.

Now, I have called Sri Yethiraja Rao. Anything? (Sri Vidyasagar Rao raised his hand) you were not here when I called you. Ask as a clarification.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- గతములో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో ఒక్కొక్కసారి అన్నిపార్టీలకు చెందిన నాయకులతో మీటింగు పెట్టారు అప్పుడు అభిప్రాయం ఏమంటే, ప్రభుత్వమే కాకుండా, కేవలం హౌసింగ్‌బోర్డు, మార్కెట్‌కమిటీ, ఆ సిటిజన్ ఫోరం వాళ్ళే లిటిగేషన్‌లో వున్నారు. దాన్ని ప్రభుత్వపరంగా ఏవిధంగా తీసుకోవాలో అప్పుడు ఆలోచన చేశారు. డిఫరెన్స్ ఏమి వచ్చిందంటే, తెలుగుదేశం పార్టీ రాకముందు ప్రభుత్వంయొక్క నిర్ణయం ఏముందో చూస్తే - మరల వారి అదృష్టమేమో కాని మరల కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే రావడం, గౌరవనీయ చెన్నారెడ్డిగారు దీన్ని ఒక ఎడ్వాంటేజిగా తీసుకొన్నారు. అయితే సమరసింహారెడ్డిగారు అన్నట్లుగా ఇదొక జటిలమైన సమస్యగా ఉత్పన్నమైంది. లీగల్‌గానో లేక ఇల్లీగల్‌గానో చాలా రోజులయిన తరువాత వాళ్ళందరూ పోయిన తరువాత మార్కెటుకు సంబంధించిన వ్యాపారస్తులు కన్‌స్ట్రక్షన్స్ కట్టుకోవడం, చేసిన కన్‌స్ట్రక్షన్ ఇల్లీజిటిమేట్ చైల్డ్ అయినప్పటికీ, కూడా దాన్ని డిస్‌పోజ్ చేయాలని సుప్రీంకోర్టులో రావడం, కమిషన్‌ని వేయడం అవన్నీ వాస్తవమే. నా సబ్‌మిషన్ ఏమిటంటే సుప్రీంకోర్టులో ముందు ఏదయితే కాంప్రమైజ్ అయ్యారో మీ కాంప్రమైజ్‌ను సుప్రీంకోర్టు రికార్డు చేసింది. సుప్రీంకోర్టులో మా ప్రభుత్వము ఏమీ లేదు. మేము కౌన్సిల్ ఆఫ్ మినిస్టర్స్ తీర్మానము చేశాము. వారు ఇష్టము వచ్చినట్లు వారు చేసుకోనీ అనే పదాన్ని వాడారు. దాన్ని నేను క్వశ్చన్ చేస్తున్నాను. మీరు వ్రాశారు. "The Council of Ministers at its meeting held on 16.4.1990 considered the issue and decided to stay away from the issue and allow the parties to settle the matter out of the Court as directed by the Court." Clear allegations. చేశారు. దొంగ, దొంగ కలిసి వూరును పంచుకొంటూ వుంటే, ప్రభుత్వము కూర్చొని వూరక వుండవద్దని చెబుతున్నాను. సర్, దీనిలో క్లియర్ ఎలిగేషన్సు ఉన్నాయి. ఒక ప్రభుత్వము, ఏ ప్రభుత్వము అయినప్పటికి, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో అధికారులు ఉన్నారు. మీ దగ్గర కూడ అదే అధికారులు ఉన్నారు. అదే బోర్డు ఉంది. అదే మార్కెటు కమిటీ ఉంది. ఇవి అన్ని మారవు కదా సర్. అప్పుడు ఒక ఆలోచన వచ్చింది. తప్పుడు పద్ధతిలో ఏదో కొంత మర్చెంట్సు ఆక్యుపై చేసినారు. అంతేకాదు. వాళ్ళు, బినామీ పేరిట, అసలు అక్కడ ఎవరు అసలు మర్చంటు, ఎవరు బినామీ అసలు ఏమీ అర్థము కాని సమస్య ఉంది. బాగా కుంభకోణాలు ఉన్నాయి. దీనిలో ఎన్నో హాండ్సు ట్రాన్స్‌ఫర్ అయినాయి. మరి అన్ని అంశాలు ఉన్నప్పుడు, ఇవి అన్నీ పరిశీలించాలి అని అనుకున్నపుడు మీరు కోర్టు వెలుపల కాంప్రమైజు అయితే దానిని సుప్రీమ్‌కోర్టు రికార్డు చేయవచ్చు. మీ ప్రభుత్వం మీద అది బైండింగు కాదు. మరి ఖచ్చితముగా

అందులో స్కాండల్ ఉంది. దీనిని ఒకసారి పరిశీలించుదాము అంటే మీరు అన్నట్లు మీరు కొంత సహాయం చేయండి. కొన్ని మిస్టేక్సు జరిగినాయి. కొన్ని లీగలైజు చేయవలసి వస్తే రావచ్చు. ఉదాహరణకు అక్కడ చాల షాప్సు కట్టుకున్నారు. మహరాజ్‌గంజ్ చాల కంజెస్టెడ్‌గా ఉంది. మార్కెట్ అక్కడనుంచి మార్చాలని డిమాండు ఉంది. అక్కడ కట్టినటు వంటి షాప్సు కన్‌స్ట్రక్షన్ అన్‌ఆథరైజ్డ్ గావచ్చు. అయినప్పటికి కూడ దానిని ఏదైనా చేసి మళ్లీ అక్కడ మార్కెట్ ఉండడానికి మీరు ఏదైనా చేయండి. కాని మా ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదు. గతములో ఏదైతే మేము జి.ఓ. ఇచ్చినామో దానిని రాటిఫై చేయడానికి చేస్తున్నాము అంటే మంచి పద్ధతి కాదు. ఖచ్చితముగా స్కాండల్సు ఉన్నాయి. మిస్ ఎప్రాప్రియేషన్ జరిగింది. కొన్నికోట్ల రూపాయలు కుంభకోణము జరిగింది కాబట్టి మీరు ఒక జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీ చేయండి. సమరసింహారెడ్డిగారు వెంటనే అంటారు, జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీ ఎక్కడండి, సబ్ జుడీస్, అన్‌ప్రొజిడిస్ అనో అంటారు. ఇంకా ఏదేదో అంటారు వారు లీగల్ ల్యుమినరీ కాబట్టి ఏదే చెబుతారు. అది ఏదీ కాదు. వాళ్లు ఏదో కాంప్రమైజు అనుకుంటే అది రికార్డు అయిపోయింది. అది పెద్ద కొంపలు ఏమీ మునగలేదు సుప్రీమ్‌కోర్టు ముందు. మీ ప్రభుత్వము తలచుకుంటే మళ్లీ రీ-ఓపెన్ కావచ్చు. మీరు ఒక జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీ వేసి ఏవైతే ఎలిగేషన్సు ఉన్నాయో, మూడుకోట్లు కుంభకోణము కాకుంటే కొంచెము అటూ, ఇటూ తక్కువ ఉండవచ్చు. కుంభకోణము మాత్రము జరిగిందని రికార్డ్సు స్పష్టంగా చెబుతున్నాయి. హైకోర్టు, సుప్రీమ్‌కోర్టుల జడ్జిమెంట్సు ఉన్నాయి. మీ కాంప్రమైజు ఉంది కాబట్టి అవి అన్ని లీగలైజ్డు కావు. ఈవేళ మీరు కోర్టు వెలుపల కాంప్రమైజు చేసుకుని సుప్రీమ్‌కోర్టులో ఒక డిగ్రీ తీసుకున్నంత మాత్రాన మీరు చేసినటువంటి పాపాలు అన్ని క్షాళన అవుతాయని అనుకోకండి. నేను మీరు అంటే గవర్నమెంటు అని.

Mr. Speaker:- Please do not create problems. You have sufficiently suggested something. Let the Minister say. You asked for Judicial enquiry. Let us stop there. Let us hear the Minister.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ ప్రభుత్వానికి కొంచెం ఇబ్బంది ఉంటుంది. ఎందుకంటే షాప్సు అన్ని కన్‌స్ట్రక్టు అయి ఉన్నవి. కమిషన్ రిపోర్టు ఉన్నది కాబట్టి కొంత ప్రాబ్లెమ్ ఉండవచ్చు. అది ఏది ఉన్నప్పటికి కూడ దీనిలో ఈ పద్ధతే, ఈ ప్రొసీజరులోనే ఉంది.

Mr. Speaker:- As a responsible Opposition you have suggested something. You have asked for judicial enquiry. Each party has got certain problems to be heard. Stop it there. Let us hear the Minister without throwing mud on each other. I have to run the House in order. You suggest something only in one sentence.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను రికార్డులోనికి పోదలచుకున్నాను కాబట్టి చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు మా పార్టీ జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీకోసం డిమాండువేసేటటువంటి

అవకాశం ఉంది. ఎందుకంటే మేటర్ సుప్రీమ్‌కోర్టులో డిస్‌పోజాఫ్ అయింది కాబట్టి దానికి ఏమీ విరుద్ధం కాదు ఇది. సహాయం మీరు చేయవచ్చు. చేసి మీరు మా హాండ్సు క్లియరుగా ఉన్నాయి మాకేమీ దురుద్దేశం లేదు అనేది రుజువు చేసుకునే అవసరం ఉంది. మీద్వారా నేను మనవిచేస్తూ, జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీకి మీరు ఒప్పుకుంటే అక్కడ ఉన్నటు వంటి బినామి ట్రేడర్సు వాళ్ళందరిని బయటకు తేయాలి. చాలమంది అది సబ్‌లీజు చేసుకున్నారు. మళ్ళీ ఇచ్చుకున్నారు. ఎన్నో వ్యాపారాలు జరిగినాయి. అసలు ట్రేడర్సు ఉన్నారా, లేకపోతే మరి ఇంక ఎవరైనా వేరే వ్హైట్ కాలర్సు ఉన్నారా. ఎం.ఎల్.ఏ.లు ఉన్నారా, మినిష్టర్లు ఉన్నారా? నేను ఉన్నానా, వారికి అర్థము కాదు. నేను నన్ను ఎక్సక్లూడు చేసుకోవడం లేదు. అందరికి అనుమానాలు ఏమి ఉన్నాయి అంటే అందరు మినిష్టర్లు ఉన్నారు. ఎం.ఎల్.ఏ.లు ఉన్నారు. అసలు డీలర్సు ఎవరూ లేరు అని ఇవి అన్ని కథలు స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి. దాచుకుంటే దాగేది కాదు మీరు కూడ ఈ పాపము నుంచి విముక్తి కావాలి అంటే పాపమునుంచి క్షాళన కావాలి అంటే జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీ పెట్టండి. మళ్ళీ మేటర్ తిరగదోడండి, మీరు ఏదో కొంపలు మునిగిపోయినట్టు అయ్యా సీక్వ్ ఆఫ్ ది మేటర్, సుప్రీమ్ కోర్టులో ఉంది అని మీరు ఏదో పద్ధతి ప్రకారం చెప్పడం అంటే మంచి పద్ధతి కాదు. మీరు కోర్టులో ఏదైనా మీ స్వంత కేసు చెప్పవచ్చు గాని ఇది ప్రభుత్వానికి సంబంధించింది, ప్రజలకు సంబంధించిన కేసు కాబట్టి – ఆ ఆర్గ్యుమెంటు మీరు పెట్టకండి. మీరు దీనిని తిరగతోడండి అని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారూ మీరు రిలవెంటు పోర్షన్సుకే రిప్లయి ఇవ్వండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అట్లాగే, వారు దొంగలు దొంగలు పంచుకున్నారు అనే పదము వాడినదానికి మాత్రము నేను చెప్పాలి. ఎందుకంటే అధ్యక్షా, కేసు కంటెస్టు చేసిన సిటిజన్సు ఫోరమ్ వారిని దొంగలు అనాలనా, లేకపోతే మర్చెంట్సు ఎసోసియేషన్ వారిని దొంగలు అనాలనా, లేకపోతే షాపుసింగు బోర్డుని దొంగలు అనాలనా? వీరందరిని కూడ దొంగలు క్రిందనే చెప్పాలనా వీళ్ళందరిని కూడ దొంగలు అనడానికి...

(Interruptions)

Mr. Speaker:- No comments. If you interrupt others will interrupt. I am appealing to you not to interrupt. Again there will be chaos. You patiently hear what the Minister is saying. No comments.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సర్, నేను మనవి చేసినట్లుగా దీంట్లో, అధ్యక్షా, The main contesting party was the Citizens' Forum సిటిజన్స్ ఫోరమ్ వారు దీనిలోపల they settled the matter and settlement was also arrived at on the face of a positive direction of the Supreme Court which I have already read out to this House. Sir, it may be relevant for me to submit to this House one of the findings given by the Three Man Commission. This has been pointed out by the Supreme Court. While answering (d) they

have answered for "Whether this is useful as commercial purpose or residential purpose" అని అన్నప్పుడు కేటగారికల్‌గా వారు ఏమి చెప్పారంటే the existing construction is not suitable for use for residential purpose at all అనేది ఫైండింగు ఇచ్చారు సర్. I am going on record "on the face of this finding, on the face of the direction given by the Supreme Court, I do not smell any rat in it. There is no smell about it. My respectful submission to this August House is any enquiry, what they are contemplating or asking is only obiter and irrelevant, Sir. That is my submission.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:- ఇది 25-8-1983 జడ్జిమెంటు సర్. ఇందులో డివిజన్ బెంచి ఏమి చెప్పింది అంటే ప్రోపర్టీ 10కోట్లు విలువగల ఆస్తి అని చెప్పింది. ఇప్పటికి ఎంత అవుతుందో మీరు అర్థము చేసుకోండి. తరువాత ఇందులో జరిగిన విషయాలు అన్ని కూడ ఆ ఫైల్సు తమ దగ్గరికి తెప్పించుకోండి. ఆ ఫైల్సు తెప్పించుకుని, తరువాత 7 సంవత్సరాలు ఆ ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది ఈ 4 నెలలలో ఈ ప్రభుత్వం ఆ ఫైలుమీద ఏ విధంగా ఏక్షన్ చేసింది అనేది తమరు అన్నిపక్షాల వారిని పిలిపించి, అన్నిపక్షాల నాయకులను పిలిపించి సమావేశము వేయండి, ఫైలు తెప్పించుకోండి, ఛాంబరులో చూడండి. మాకు ఏమీ అభ్యంతరములేదు. ఒకవేళ కనుక 7 ఏళ్ళలో మేము ఒకవేళ కనుక దానిలో ఏమైనా లాలూచీ పడి ఏదైనా చెప్పినా, నిజంగా ఏదో ప్లాట్లు కావాలి అని చెప్పి ఏమైనా కనుక పడి అక్కడ ఎక్కడైనా ఏమైనా స్వీండు కొంతకూడమేము తగ్గించుకున్నా కాకున్న ఏమైనా ఒక అడుగుగాని వెనుకకు తీసుకున్నట్లయితే మేము సిద్ధముగా ఉన్నాము సర్ ఏ ఎంక్వయిరీకి అయినా. ఇప్పుడు ఈ విద్యాసాగరరావుగారు లా గ్రాడ్యుయేట్ అన్ని విషయాలు చెప్పినారు. ఇప్పటికైనా నేను మరొకసారి కోరేది ఏమిటంటే జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీ చేస్తారా, సంతోషం. కాదు, మీరు అఖిలపక్ష సమావేశము ఏర్పాటుచేసి అందరిని పిలిచి ఫైల్సు తెప్పించుకుని చూడండి. సిటిజన్సు ఫోరమ్ ఏమి ఉంది సర్. సిటిజన్సు ఫోరం వాళ్ళు ఈవేళ రెండు ఎకరాలు ఇస్తాము అంటే ఊరుకున్నారు. వాళ్ళు ఒక పబ్లిక్ ఇంటరెస్టు లిటిగేషన్ క్రింద వారు పోయారు. వారికి రెండెకరాలు ఇస్తాము అంటే ఊరుకున్నారు. ముగ్గురూ, వారు ఎగ్జిక్యూటివ్సు. వారు జడ్జెస్ కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఏమైనా సజెస్టు వేయండి.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:- ఒకరు చీఫ్ ఇంజనీరు. ఒకరు ఎక్స్-చీఫ్ ఇంజనీరు. ఇంకొకరు డైరెక్టర్ జనరల్, రోడ్సు అండ్ బిల్డింగ్సు ఆఫ్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇవి అన్ని రికార్డుమీదకు వచ్చినాయి.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:- నేను హైకోర్టు జడ్జిమెంట్లనుంచి డివిజన్‌బెంచ్ జడ్జిమెంటు నుంచి కోట్ చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు లీగల్ ఒపీనియన్ తీసుకున్నాక దానిని వేయవలసిన అవసరం ఉంది. దయచేసి మీరు ఫైలు తెప్పించి చూడండి. Mr. Shanthi Bhushan, Senior Advocate of the Supreme Court may be appointed

a Counsel of the Housing Board అని చెప్పి వ్రాసిన మినిట్సుకూడ ఉన్నాయి. తమరు తెప్పించుకు చూడండి. అడ్వకేట్ ఆన్ రికార్డుమీద ఆధారపడ్డాము అని మంత్రిగారు చెప్పారు. అది న్యాయంగా ఉంది అంటే చెప్పండి. మీరు సభలో కాకుండా లోపలకి వెళ్లిన తరువాతనైనా న్యాయవాదిగా ఆలోచించండి సర్ మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఒక క్లారిఫికేషన్ కావాలి. మలక్‌పేట సిటిజన్సు ఫోరమ్ అండ్ ట్విగర్ వాళ్లు కాంప్రమైజు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ముందు వచ్చినారు. ప్రభుత్వంయొక్క బాధ్యత కాదా, ఈనాడు ఎసంబ్లీ జరుగుతున్నది, ప్రతిపక్ష నాయకులు ఉన్నారు, అందరు శాసనసభ్యులు, లోకల్ శాసనసభ్యులు ఉన్నారు. వాళ్లందరికి తెలియకుండా వాళ్ల అభిప్రాయాలు తీసుకోకుండా 16వ నాడు సుప్రీమ్‌కోర్టుకు పోవడం..

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఫ్యాక్ట్సు విన్నారు. మీరు ఏమైనా సూచనలు ఉంటే చెప్పండి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– అందులో దురభిప్రాయాలు లేవా? అందులో అందరికి సంబంధం ఉన్నట్లు ఉంది. ప్రతిపక్షం వారిని సమావేశం చేయవలసిన బాధ్యత, సభ్యులకు తెల్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఆ బాధ్యతను విస్మరించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– చెప్పినారు. ఇందాక రజబ్ అలీగారు చెప్పినారు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– ఇప్పటికైనా ప్రతిపక్ష నాయకులను శాసనసభ్యులను ముఖ్యులను పిలిచి అక్కడ స్థలాలకు పోయి, విజిట్ చేసి ఆ పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయి. ఏవిధంగా కేటాయించవలసి ఉంటుంది అందులో ఏ విధంగా న్యాయం చేయవలసి ఉంటుంది ఈ విషయాలు తెలుసుకునేటందుకు ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం సుముఖంగా ఉందా, లేదా, దీనిని అంగీకరించాలి. అంగీకరించకపోతే ఈ మచ్చ ఎప్పటికీ పోదు. మచ్చపడడానికి ఇది అవకాశం. ప్రజలు క్షమించరు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఇంక అక్కడతో ఆగడం మంచిది. మీరు చెప్పినది విన్నారు. ఇప్పుడు ఇంచుమించు అన్నిపార్టీలకు ఛాన్సు ఇచ్చినాను. ఒక నర్సిరెడ్డిగారు లేరు. వారికి ఛాన్సు రాలేదు. రిప్లయి ఇచ్చినారు. ఒకటిన్నర తరువాత సామాన్యంగా హౌసు నడవదు. ఇప్పటికే టైము అయిపోయినది. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు.

(చాలమంది సభ్యులు లేచారు).

దయచేసి వినండి. ఇది కాక ఇంకా ఎజెండాలో ఇంతకంటే ముఖ్యమైనవి ఉన్నాయి. ఇంక ఎక్స్‌ట్రీమ్‌గా పోవద్దు. మినిస్టరుగారు ఇంకా ఏదైనా అదనంగా చెప్పదలచుకుంటే చెబుతారు. అంతటితో సమాప్తం.

(ఇంటరప్షన్స్)

షౌటింగు నాకు ఇష్టము ఉండదు. మంత్రిగారిని ఫైనల్‌గా చెప్పనివ్వండి. మీరు మినిస్టరు గారిని అడడంవల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మినిస్టరుగారిని చెప్పనివ్వండి. అన్ని ఫ్యాక్ట్సు రికార్డులోనికి వచ్చాయి. It is most unfortunate, Mr. Vidyasagara Rao. You ask your people to sit down. I will call you one by one. This is most unfortunate-bringing pressure through mob psychology. It is very bad. One of you. What do you want to say. One of you.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– అధ్యక్షా,....

(ట్రెజరీ బెంచెస్‌నుండి అనేకమంది – ఓహోహో)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– అధ్యక్షా, సిగ్గుపడాలి. ఆహా, ఓహో కాదు. నూరు కోట్ల రూపాయలు స్కాండలు. ఇప్పుడే కాదు. 78 నుంచి కంటిన్యూ అవుతూ ఉంది....

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరేద్వైనా సజెస్టు చేయాలనుకుంటే చేయండి. మళ్లీ అన్ని చెప్పుకు వస్తాము అంటే కాదు. ఏద్వైనా సూచన ఉంటే చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– సూచనలే. ఈ రోజు గవర్నమెంటు తరఫున హవుసింగు బోర్డు, మార్కెట్ కమిటీ కలదా అంటే మాకు సంబంధం లేదు అవుట్‌స్పోడు వాళ్లు వాల్లు సెటిల్‌మెంటు చేసుకున్నారు అంటే రేపు అన్ని డిపార్టుమెంటులుగాని కార్పొరేషనులుగాని వాళ్లవి వాళ్లు సెటిల్ చేసుకుంటే ఈ గవర్నమెంటు చూస్తూ ఊరుకుంటుందా అని అడుగుతున్నాను. ఒకటి, అదేవిధంగా ఐదుసార్లు ఆ రోజు ఆల్ పార్టీ మీటింగు పెట్టుకుని అందరితో సంప్రదించిన తరువాత సుప్రీమ్‌కోర్టుతో గవర్నమెంటు ఇంప్లీడు అయింది. అలాంటిది ఈరోజు మాకు సంబంధం లేదు ఇది అనడం చాల అనౌచిత్యము. అంతేకాకుండా ఈ కాంప్రమైజు కావడానికి కండిషన్సు ఏమిటి? ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వములో ఉన్న ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారికి సంబంధం లేకపోతే ఎందుకు ఇది చేయవలసి వచ్చింది. ఇది వందకోట్ల కుంభకోణము.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు సజెస్టు చేయవచ్చును. ఎలిగేషన్స్ ఎట్రిబ్యూట్ చేయవద్దు. ఇవి ఏమీ రికార్డులోనికి పోవు. విద్యాధరరావుగారూ మీవాళ్లను కూర్చోమని చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– ఈ లాండును తీసుకుని మార్కెట్ కమిటీకి పెట్టి 99 సంవత్సరాల లీజును కాన్సిల్ చేస్తారా? మార్కెట్ కమిటీకి పెట్టండి. 99 సంవత్సరాల లీజు కాన్సిల్ చేయండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:– దురదృష్టవశాత్తు ఏ పద్ధతి అయింది అంటే ప్రధానంగా ఈ చర్చ ఈ సమస్యమీద జరిగినప్పుడు, వందల కోట్ల కుంభకోణంలో ఇరుక్కున్న వాళ్లకు ఎక్కడ చూడు, కుంభకోణాల కనబడుతూ పోతాయి. ఇక్కడ ఎలాంటి కుంభకోణము లేదు బాబో అని నెత్తి పగలగొట్టుకు చెబుతున్న వారి బుర్రకి ఎక్కకపోతే నేను ఏమీ చెప్పలేను. Now, I would like to put a straight question. There is a positive direction by the Supreme Court. How can

anybody get over the Court direction given by the Supreme Court. That has been my main contention....

(Interruptions)

Please hear me. Bear with me for one minutes.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కొంచెం వినండి· రెండవ క్లారిఫికేషన్‌లో వారు మేకొట్ వేసినది ఏమిటంటే తాము జుడీషియల్ కమిటీగాని, హౌసు కమిటీ గాని వేస్తారా? దానికి· సమాధానం చెప్పండి అవుతుంది·

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Emphatically I say no.

Mr. Speaker:- Then no more discussion.

(Interruptions)

No, no. Please resume your seats. Please resume. One more thing which has come out it. ఇప్పటికైనా ఫ్లోరు లీడర్స్‌తో కన్సల్టు చేస్తారా? అని అడిగినారు·

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, they do not have the patience to hear me. They do not want to. We do respect the Hon. Leaders of Opposition. Keeping in view the totality of the circumstances of the case and after we receive the judgement after perusing the judgement and the entire thing, if we find it necessary, definitely we will speak to the Leader of the Opposition.

(అంతరాయము)

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- మీకు ***

(Interruptions)

Mr. Speaker:- There is one announcement please. Please sit down. I have received a notice about the Privilege Motion raised by Sri N. Yethiraja Rao and others.

(Interruptions)

If you hear me, I will announce. Otherwise, I cannot. I promised to you regarding the privilege motion, I will make a statement today. My order is ready.

(Interruptions)

*** Expunged as ordered by the chair.

Otherwise, I will adjourn the House.

(Interruptions)

There is no other go except to adjourn the House because it is already 2 p.m. The Minister has categorically stated what he wanted to say.

(Interruptions)

Please do not waste time.

(Interruptions)

Now the House is adjourned to meet again tomorrow at 8.30 a.m.

(The House then adjourned at 1.51 p.m. till 8.30 a.m. on Wednesday, the 25th April, 1990).